

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

99'uncu Birleşim
6 Temmuz 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın'ın, Şanlıurfa'nın tarımsal sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Zonguldak Filyos Limanı Projesi'ne ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, tütün çiftçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Devlet Demiryolları personel yükseltme sınavına ilişkin açıklaması
- 3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, emekli maaşlarına ilişkin açıklaması

- 4.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan sağlık yatırımlarına ilişkin açıklaması

- 5.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Başbağlar katliamına ilişkin açıklaması

- 6.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Diyarbakır'daki elektrik dağıtım şirketi terörüne ilişkin açıklaması

- 7.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli Pınarhisar'daki ormanlık alana ilişkin açıklaması

- 8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, aşılama çalışmalarına ilişkin açıklaması

- 9.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Erzurum Pasinler'deki Vakıf Anıtı'na ilişkin açıklaması

- 10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, Başbağlar katliamına ilişkin açıklaması

- 11.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, tütün çiftçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

- 12.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığındaki personel yetersizliğine ilişkin açıklaması

- 13.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Türk Hava Yolları personelinin maaşlarındaki kesintilere ilişkin açıklaması

- 14.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, "Tosuncuk" lakaplı Mehmet Aydın'a ilişkin açıklaması

- 15.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Başbağlar katliamına ve kutsal emanetlere ilişkin açıklaması

- 16.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Devlet Bahçeli'nin Genel Başkanlığının 24'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

- 17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, elektrige yapılan zamlara ilişkin açıklaması

- 18.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının Edirne Keşan'da yaptığı aramalara ilişkin açıklaması

- 19.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, yer fıstığı üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

- 20.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay Samandağ'daki Karaçay Barajı'na ilişkin açıklaması

- 21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kazada şehit olan Polis Serhan Alışkan'a Allah'tan rahmet dilediğine; Sivas Madımak Oteli'nde 33 kişinin yakılmasının, Başbağlar katliamının ve Urumçi katliamının yıl dönümlerine; TÜİK'in haziran ayı enflasyon rakamlarına, keman sanatçısı İlyas Tetik'e Allah'tan rahmet dilediğine, salgın yüzünden işini kaybeden müzisyenlere ve Manisa'nın sorunlarına ilişkin açıklaması

- 22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Urumçi katliamı ile Başbağlar katliamının yıl dönümlerine, bütün terör örgütlerini şiddetle lanetlediklerine ve Sakarya Kocaeli'de yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması

- 23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Aziz Nesin ile Kutlu Adalı'nın ölüm yıl dönümlerine, hayatını kaybeden duduk sanatçısı Civan Gasparyan'ı saygı ve minnetle andığına, Vedat Aydın cinayeti davasına, Ömer Faruk Gergerlioğlu'yla ilgili Anayasa Mahkemesi kararına, Batman'daki su sorununa ve Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesine ilişkin açıklaması

- 24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Aziz Nesin'i rahmetle andığına, Madımak ve Başbağlar katliamlarının yıl dönümlerine, Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne, ülkedeki harami tiplerine ve Şişli Etfal Dayanışması Platformu'nun Meclis ziyaretine ilişkin açıklaması

- 25.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Başbağlar katliamının yıl dönümüne, emeklilere yapılan zamma, müzisyenlere yapılan desteğe, Cumhuriyet Halk Partisinin siyaseti okuma biçimine ve kullanılan zamanın millete ait olduğuna ilişkin açıklaması

- 26.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

- 27.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

- 28.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki su baskınına ilişkin açıklaması

29.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Antakya ilçesinin Serinyol Mahallesi'ndeki Ziraat Bankası şubesine ilişkin açıklaması

30.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, sağlık emekçilerinin nöbet ücretlerine ilişkin açıklaması

31.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Başbağlar ve Sivas katliamlarının yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

32.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydali'nin, Tatvan Belediyesinde yevmiye usulü çalıştırılan işçilere ilişkin açıklaması

33.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması

34.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, engellilere ilişkin açıklaması

35.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Batı Trakya Türklerine ilişkin açıklaması

36.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'daki depreme dayanıksız okullara ilişkin açıklaması

37.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, ücretli öğretmenlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

38.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

39.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat'taki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

40.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Başbağlar katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Senegal Ulusal Meclisi Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymereu Gningue ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda (KPK) Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve AKDENİZ-PA Türk Delegasyonunda Uşak Milletvekili Mehmet Altay'dan boşalan üyelikler için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun Türkiye-AB KPK ve Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in AKDENİZ-PA Türk Delegasyonu üyeliklerinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/1665)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Senegal Ulusal Meclisi Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymereu Gningue ve Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin 5-9 Temmuz 2021 tarihleri arasında ülkemize resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1666)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Kuveyt Ulusal Meclis Başkanı Marzouq Ali Alghanim'in vaki davetine icabetle 11-13 Temmuz 2021 tarihleri arasında Kuveyt'e resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1667)

4.- Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/1668)

C) Önergeler

1.- Başkanlığın, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ile Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 30/6/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazıları (4/139)

2.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, (2/1209) esas numaralı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/140)

D) Duyurular

1.- Başkanlığın, (10/4413, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyurusu

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 3/3/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, Giresun ilinde ulaşım, tarımsal üretim ve turizm konularında yaşanan sorunların araştırılması ve sorunların çözümü konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 6/7/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, işsizliğin yol açtığı ekonomik sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan, orman köylülerinin sorunlarının araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/4476) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 2'nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine ilişkin önerisi

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlara Üye Seçimi

1.- (10/4413, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine seçim

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ve İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş ile 63 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3697) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 274)

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Meclis Haber Dergisine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/46458)
- 2.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Yazılı soru ve Meclis araştırması önermeleri ile kanun tekliflerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/46459)
- 3.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Soru önermelerinin cevaplandırılmasına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/46460)
- 4.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, TBMM personeline gelen kargoların Yerleşke içinde dağıtımına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/46461)
- 5.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Hayvan hakları konusundaki kanun önerisi çalışmalarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/46462)
- 6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye-Venezuela Parlamentolar Arası Dostluk Grubuna ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/46872)
- 7.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bir ilçe sağlık müdürünün sosyal medya paylaşımlarına ilişkin sorusu ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın cevabı (7/46977)

6 Temmuz 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Şanlıurfa'nın tarım sorunları hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Sayın Nusrettin Maçin'e aittir.

Buyurun Sayın Maçin. (HDP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in, Şanlıurfa'nın tarımsal sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün gündem dışı söz alarak Urfa ilimizin tarımsal sorunlarını sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle, Urfa ilimizin zenginlik içinde bu denli yoksulluğu yaşamayı hak etmediğini belirtmek istiyorum. Bir yandan Urfa'nın yanı başında geçen tarihî Fırat Nehri, diğer tarafta Atatürk Barajı ve otuz iki yıllık tarihi olan GAP projesinin merkezinde olan bu tarihî kentimiz ne yazık ki tarımsal sorunların, sosyal sorunların, mevsimlik tarım işçilerinin ve işsizliğin en yoğun olduğu illerimizin başında gelmektedir. Urfa, kent olarak tarım kentidir. Tarım ürünlerinin her çeşidi yetiştirmekte olup ek olarak mısır, pamuk, şeker pancarı ve 40 binin üstünde fıstık ağacıyla ilk sırada yer alan bu kentimiz aslında ikinci bir Çukurova'dır diyebiliriz. Tarla sulama suyunun, elektrik ve son zamanlarda tohum, mazot, gübre, ilaç ve diğer girdilerin yüksek olmasından dolayı çiftçilerimiz üretim yapamaz hâle gelmiştir. Atatürk Barajı gibi büyük bir nimet yanı başında olmasına rağmen -su sıkıntısı yaşamaması lazımkən- kuraklıkla boğuşan çiftçilerimiz Ziraat Bankasına ve Tarım Krediye olan borçlarını ödeyemez hâle gelmişlerdir.

Bozova ilçemizin Merkez Sulama Birliğinin kapısına altı yıldır kilit vurulmuş, çürümeye terk edilmiştir. Suyun Hilvan ilçemizin yanı başından geçmesine rağmen Hilvan'a hâlen su verilmiş değildir.

Atatürk Barajı ilimizin olduğu hâlde pahalı su veriliyor ve birçok mahallede günlük su kesintileri yapılıyor. İlimizin birçok ilçesinde mera alanları tarımsal alanlara dönüştürülmektedir. Mera arazilerinin üzerindeki anlaşmazlıklar yüzünden birçok akraba aile arasında ölümlü kavgalar yaşanmaktadır. Ayrıca, meraların tarımsal alana dönüştürülmesiyle hayvancılık yapma imkânları gün geçtikçe azalmaktadır. DEDAŞ, tarımsal üretimde ve yerleşim birimlerinde elektrik kesintileri nedeniyle vatandaşları mağdur etmektedir. Elektrik sayaçları konut içinde değil sokakta olduğu için vatandaşlar çok hayalî faturalar gelmektedir.

Kuraklık ve pandemiyle birlikte Urfa ilimizin mevsimlik işçi sayısında ve işsizlikte korkunç boyutta bir artış var. Buna paralel olarak kentimizde uyuşturucu madde satıcılarına tüm mahalle köşelerinde rastlamak mümkün hâle gelmiştir. Uyuşturucu madde kullanım yaşı maalesef, maalesef 14 yaşa kadar düşmüştür.

Yine, sera üreticilerimizin elektrik, su ve ısıtma maliyetlerinin yüksek olmasından dolayı sera üretimi bitme aşamasına gelmiştir.

Urfa halkımızın temel talepleri şunlardır:

- 1) GAP projesinin ivedilikle tamamlanması.
- 2) Çiftçi borçlarının şartsız, koşulsuz tamamen silinmesi.
- 3) Gayrisafi millî hasıladan çiftçiye verilmesi gereken yüzde 1 dilimin ödenmesi.
- 4) Çiftçilerin temel üretim materyalleri olan ürünlerin katma değer vergilerinden muaf tutulması.
- 5) Mera alanlarının tarımsal alana dönüştürülmesi çalışmalarının durdurulması.
- 6) Bölgemizde yaklaşık 20 bin dekar alanda şeker pancarı üretimi yapılmakta olup kotanın daha artırılması ve ilimizde şeker fabrikası açılması.
- 7) Bütün tarımsal ürünlerin devlet tarafından güvence altına alınması ve üreticilerimizin tüccarın eline bırakılmaması, taban fiyat açıklamaları zamanında yapılarak yetiştirilen ürünlerimizin heba olmasının engellenmesi.
- 8) Kentimizin tarımsal alanlarında acilen sensörlü sulama sistemine geçilmesi gerekir, yoksa tarım arazilerinin mineral

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, koronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

değerleri düşmektedir.

Bir de komşu kentimiz olan Adıyaman'daki tütün üreticilerinin sorunlarına değinmeden geçmeyeceğim. Tütün üreticilerimizin en temel talepleri tütün üretiminin yasal güvenceye kavuşturulmasıdır. İkinci; emeklerinin karşılığını asgari düzeyde alabilecek taban fiyat politikasının her yıl yeniden belirlenmesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Maçin.

Gündem dışı ikinci söz, Zonguldak Filyos Limanı Projesi hakkında söz isteyen Zonguldak Milletvekili Sayın Ahmet Çolakoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Çolakoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Zonguldak Filyos Limanı Projesi'ne ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karadeniz'in gelişmekte olan, emeğin başkenti Zonguldak ilimizde yapımı tamamlanan Filyos Limanı Projesi üzerinde gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

II. Abdülhamit Han döneminde yapılması planlanan ancak günümüze kadar gerçekleştirilemeyen Filyos Limanı Projesi'nin, AK PARTİ iktidarında Bakanlar Kurulu kararıyla bölgede arsa kamulaştırılmaları ve yer tespiti sonucunda 2014 yılında yapılan ihalenin ardından 19 Temmuz 2016'da inşaatına başlanmıştır. Türkiye'nin 3 büyük limanından biri olan Filyos Limanı'nın altyapı inşaatı geçtiğimiz günlerde tamamlanarak açılışı Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde gerçekleştirilmiştir, üstyapı çalışmalarının ise Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımızın destekleriyle 2023 yılında tamamlanmasını hedefliyoruz. Filyos Limanı konteyner, dökme yük ve kuru yükleri elleçlemek üzere gerekli liman tesislerini bünyesinde barındırırken serbest bölge ve endüstri bölgesi yatırımlarıyla da tamamlayıcı özellik taşımaktadır.

Karadeniz'in en niteliklisi ve en donanımlısı olarak 23 bin dekarlık alana sahip endüstri sanayi bölgesinin önünde bulunan 25 milyon ton kapasiteli Filyos Limanı, kuzey-güney aksını da birbirine bağlamaktadır.

Filyos Endüstri Bölgesi'nde yapılacak sanayi üretiminde katma değeri yüksek, orta ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlere yer verilecektir. Filyos Endüstri Sanayi Bölgesi'ndeki tüm parsellerin faaliyete geçmesiyle yaklaşık 12 bin kişilik yeni istihdam oluşacaktır.

Bölgemize 1,5 milyar dolarlık yatırım çekileceği, bu yatırımlar sayesinde yıllık 2 milyar dolarlık satış gerçekleşeceği öngörülmektedir. Ayrıca, bölgenin tamamının faaliyete geçmesi durumunda yıllık 750 milyon dolarlık ihracatın gerçekleşmesi de tahmin edilmektedir. Zonguldak, Bartın ve Karabük illerimizin ortasında bulunan liman, 3 ilimize önemli katkılar sağlamaktadır.

Filyos Limanı'na 8 kilometre mesafede bulunan Zonguldak Havalimanı'nda Türk Hava Yollarının yurt içi, bununla beraber SunExpress ve Corendon Hava Yollarının yurt dışı seferleriyle hareketlenen bölgemiz demir yolu, kara yolu ve deniz yoluyla da desteklenmektedir. Filyos Limanı ve Filyos Endüstri Sanayi Bölgesi kara yolu ve demiryolu iltisak hattı bağlantısının ihalesi yapılmış olup çalışmalarına da devam edilmektedir. Geri sahasındaki endüstri tesisleriyle birlikte sahanın coğrafi koşullarının uygun olması ve bölgenin Ankara hinterlandında yer alması dolayısıyla özellikle bir öneme sahiptir. Ankara sanayisinin denize açılan kapısı olan Filyos Limanı diğer ticaret ağlarının da Karadeniz'le birleşmesiyle çağdaş limancılık hizmetine olanak sağlayacaktır.

Bölgeye ve ülkeye stratejik ve ekonomik katkı sağlayacak Filyos Limanı, yıllık 25 milyon ton konteyner elleçleme kapasitesiyle büyük tonajlı gemilerin yeni adresi olacaktır, tüm bölgenin yükünü Karadeniz'den Rusya'ya, Balkanlara hatta İskandinav ülkelerine taşıyacaktır.

Filyos Vadisi'nin sanayi, ticaret ve tarım alanındaki yeni oluşumlara alternatif merkez olma şansına sahip olmasıyla lojistikte rekabetçi konuma gelmesi hedeflenmekte, tam faaliyete geçmesiyle İstanbul, Sakarya Limanlarındaki yoğunluğu da hafifletmesi planlanmaktadır.

Önemli bir ticaret merkezi hâline gelen Filyos Limanı'nın Türkiye deniz taşımacılığı ihtiyacının yaklaşık yüzde 15'ini karşılamasıyla doğrudan ve dolaylı istihdam sağlamasını hedefliyoruz. 14 ve 19 metre derinliğindeki rıhtımlarıyla büyük yük gemilerine hizmet verecek, aynı anda farklı boyutlarda 13 geminin elleçlemesi sağlanacaktır.

Karadeniz'de bulunan doğal gaz keşfinden sonra Filyos Limanı, önemi bir kat daha artarak enerji üssü olma yolunda da hızla ilerlemektedir.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde Türkiye'yi muasır medeniyetler seviyesine taşıma azmini büyük bir heyecan ve kararlılıkla sürdürüyoruz.

Mavi vatanı güçlenen hâkimiyetimizin bir nişanesi olan Filyos Limanı, ülkemizin gurur projelerinden bir tanesidir. Gençlerimizi yalanlarla kandırmak yerine, eser bırakarak anılmak istiyoruz.

Kendisini yalana adayan siyasi rantçıları, yaptığımız hizmetleri ve gençliğimizin gözlerindeki azmi, heyecanı görmeleri için bölgemize davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Kayseri'nin sorunları hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Çetin Arık'a aittir.

Buyurun Sayın Arık.

3.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri'nin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Güzel kentim Kayseri'nin sorunları üzerine söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kayseri denince sucuktan pastırmaya, mantıdan yağlamaya enfes tatlar aklı gelir. Tabii, başı karlı Erciyes Dağı, hayırseverlik, ticari zekâ da Kayseri'yle özdeşleşmiştir. Mesela, cumhuriyetle yaşıt ilk uçak fabrikası Kayseri'de kurulmuştur. Bizim bir zamanlar Sümerbank Dokuma Fabrikamız, halı fabrikalarımız, Et ve Balık Kurumumuz, MEYSU ve MEYBUZ'umuz, Memleket Hastanemiz, Atatürk Stadyumu'muz vardı; şimdi bunların hiçbirisi yok. Memleket Hastanesini önce yaktılar, sonra özel hastane yaptılar. Atatürk Stadyumu'nu yıktılar, yandaşa AVM, rezidans ve otel yaptılar.

Bizim Kayseri'de bir söz vardır sayın milletvekilleri: "Hayırlı evlat katar katar yer, hayırsız evlat satar satar yer." Hayırsız evlat gibi her şeyi sattılar, Kayseri'yi parsel parsel bölüştüler, bölüşmeye de devam ediyorlar.

Bakınız, Kocasinan Güneşli'de köylünün 1960 yılında ziraat okulu için bağışladığı 1 milyon metrekairelik alanı Cumhurbaşkanlığı kararıyla konut alanına çevirdiler. Büyükşehir Belediyesi de köylünün elinden aldığı toprağı 700 villa parseline dönüştürdü, zenginlere satacak. Belediye kendisine ait Erciyes manzaralı 221 adet villa parseline toplu olarak satışa çıkardı; Belediyenin bürokratları, çocukları, gelinleri kapış kapış kapıştı, 100 bin liraya aldıkları parselleri ertesi gün 500 bin liraya satışa çıkardılar. Kocasinan Belediyesi cami arsalarını satıp baraj manzaralı villa parseli aldı. Bunu bir CHP'li belediye yapmış olsaydı herhâlde kıyamet kopardı.

Gönül belediyeciliği Kayseri'de Bilal Erdoğan'ın gönlünü hoş etmekten öteye gidemiyor sayın milletvekilleri. Bilal oğlan Kayseri'de ok atsın diye bu pandemi döneminde milyonlarca lira para harcadı Etno Spor Tesisi kuruldu; sanki Kayseri'nin tek

derdi ok atmak!

Değerli milletvekilleri, iş insanları Kayseri'nin ulaşım sorunu çözülsün istiyor, iktidar da on dört yıldır Kayseri'ye hızlı tren sözü veriyor. Verdikleri söz de -seçim dönemlerinde- "Kayseri-Ankara arası bir buçuk saat olacak." diye poz vermeden öteye gidemiyor.

2017 Kasım ayında dönemin Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan'a "Kayseri'ye hızlı tren ne zaman gelecek? Ne zaman binecek Kayserili?" diye sordum, Sayın Bakan "Kayıtlara geçmesi bakımından önemli, proje bitti, aralık ayında yapım ihalesine çıkacağız, üç-üç buçuk yılda tamamlarız inşallah." demişti. Aradan tam dört yıl geçti, bırakın hızlı treni, Kayseri'ye oyuncak tren bile gelmedi. Seçilmiş bakan gitti, yerine atanmış bakan geldi, ona da sordum, o da "Dış kaynak bulabilirsek yaparız." diyor. Talan İstanbul için para var, Kayseri'ye gelince para yok.

Kayseri, otoyol istiyor, iktidar partisinin Genel Başkan Yardımcısı da "Kırşehir'e kadar çift yol, oraya kadar gidin, dönün sola, Niğde Otoyolu var." diye akıl veriyor. Utanmasa hızlı tren için de "Sivas'a gidin, oradan binin." diyecek. Bu iktidar on dört yılda 20 kilometrelik Felahiye'nin Göğdere yolunu yapamadı ki hızlı treni yapsın. "Proje bitti." dediler, "İhale yaptık." dediler, "Göğdere yolu hayırlı olsun." dediler, şimdi de "İhale iptal oldu." diyorlar; güler misiniz, ağlar mısınız?

Değerli milletvekilleri, Yeşilhisar'da çiftçinin elmasına don vurmuş, TARSİM "Ödemem." diyor. Dün "Allah'ın suyunu para mı olur?" diyenler, bugün Tomarza'da Zamantı suyundan tarlasını sulayan çiftçiye ceza üstüne ceza yağıyor. Akkışla "Hayvancılığımız bitti, yetişin." diyor. Pınarbaşı'da Üçpınar, Kazancık, Pazarsu, Altıkese Mahallelerini sel basmış; yaralarının sarılmasını istiyorlar, el uzatan yok. Sarız'ın devlet hastanesi vardı, sağlık ocağına dönüştü. Develi il olmayı beklerken köye dönüştü. Yahyalı'da taşıma esnafı "Ciğerlerimizi virüs değil, yoksulluk büzdü." diyor; bu beyler de tek tek maaş yetmiyor, çiftler çift maaş alıyor.

Sayın milletvekilleri, "Kayseri Büyükşehir Belediyesine ait ne kadar iştirak var, yönetim kurulunda kimler var, aldıkları huzur hakkı nedir?" diye sordum; aldığım cevap, iştirakler yerine şirketler oldu. Ben iştiraklerini soruyorum, onlar şirketlerini söylüyor çünkü çift maaş aldıklarını Kayseri halkından gizlemek istiyorlar.

Bakınız, burası Kayseri KCETAŞ'ın Yönetim Kurulu, Başkan Memduh Büyükkılıç, 5 kişilik Yönetimin Kurulunun aldığı maaş tam 413 bin lira, ikramiye 135 bin lira ve aldıkları harcırah 25 bin lira. Bu, bizim bildiğimiz, tabii ki buz dağının görünen kısmı sayın milletvekilleri.

Bu da Enerji Üretim Sanayi... Bakınız, yine Yönetim Kurulu Başkanı Kocasinan Belediye Başkanı Ahmet Çolakbayraktar, Başkan Yardımcısı Talas Belediye Başkanı Mustafa Yalçın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÇETİN ARIK (Devamlı) – Teşekkür ederim.

Bakın, 3 kişiden oluşan Yönetim Kurulu bir yılda 270 bin lira huzur hakkı alıyor, 83 bin lira da ikramiye alıyor. Sadece yeni değil, eski belediye başkanlarımızın da enerjileri maşallah çok yüksek, onlar da yine birkaç yerden maaş almaya devam ediyor. Bu, Kocasinan eski Belediye Başkanı; bu, Melikgazi Belediye Başkanı Mustafa Palancıoğlu; millet aç, milletin çocuğu işsizlikten intihar ediyor; bu beyler de çiftler çift maaş alıyorlar. Takdir Kayserili hemşehrilerimin, takdir yüce milletimizin.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

İlk söz, Abdurrahman Tutdere'nin.

Buyurun Sayın Tutdere.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, bütün çiftçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tütün ticaretine hapis cezası getiren zulüm yasasının 1 Temmuzda yürürlüğe girmesine Türkiye'nin dört bir yanından tepki yağdı. Çelikhan, Adıyaman, Malatya, Doğanşehir, Sürücü, Diyarbakır başta olmak üzere Türkiye'nin her tarafında, hafta sonu, ekmeği için, onuru için, çocuklarının geleceği için alanlara inen tüm üreticilere, bütün esnafına ve tüm hemşehrilerime selamlarımı, saygılarımı iletıyorum.

Bugünkü grup toplantısında, Türkiye'nin her tarafında mağdur olan bütün üreticisinin sesini bütün dünyaya duyuran Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na da teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

2.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Devlet Demiryolları personel yükseltme sınavına ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yine bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Devlet Demiryollarında personel yükseltme sınavlarında, her kurumda olduğu gibi, yüksek puan alanlar yazılıda eleniyorlar, mülakatta düşük puan verilerek o hakları âdeta gasbediliyor; yazılıda düşük puan alanlara da mülakatta yüksek puan verilerek hak yenmeye devam ediliyor. Bunlar kimler? Bunlar genelde hamili yakın olanlar, AKP'ye yandaş olanlar, liyakate değil sadakate göre yükselen kişiler ancak burada bir haksızlık var, hukuksuzluk var. Bu insanlar sadece bir şey istiyorlar: Hak edenin, hak ettiği yere gelmesini, liyakate göre yükselme sınavının yapılmasını, ki böyle olmadığı zamanda ülkenin ne duruma geldiğini, kurumların nasıl içlerinin boşaldığını ve âdeta bir çöküşe doğru gittiğimizi hep birlikte izliyoruz.

Devlet Demiryollarında yaşanan bu personel yükseltme sınavındaki haksızlığı bir an önce giderin diye buradan çağrıda bulunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, emekli maaşlarına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, sizinle bir zaman yolculuğu yapalım. Yıl 1994, Cumhuriyet gazetesinin 7'nci sayfa haberleri aynen şöyle: "Emekli maaşlarını geçen ay yüzde 126 faiz oranında devlet tahvili karşılığı hazineden borç alarak ödeyen SSK bu ay da çıkmaza girdi. 50'nci Hükümetin ortaklarından Sosyaldemokrat Halkçı Parti Bakanı Moğultay 'Yeterli kaynak birikimi sağlanamamış olduğundan bayram öncesi aylık ödenebilmesi ancak kamunun çok yüksek faiz ödeyerek borç almasıyla olanaklı bulunmaktadır.'" diyerek emeklilerin maaşlarının Kurban Bayramı'ndan önce ödenemeyeceğini söylemişti. Bugün ise zamli maaşlar da ikramiyeler de bayramdan önce ödeniyor. Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ya: "Nereden nereye..." Evet, Allah'a binlerce şükürler olsun, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK PARTİ iktidarıyla nereden nereye geldik.

Değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

4.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a yapılan sağlık yatırımlarına ilişkin açıklaması
SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Sultan şehrimiz Sivas'ta sağlık yatırımlarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Yıldızeli Devlet Hastanemiz D statüsünden C statüsüne yükseltilmiştir. Akıncılar Devlet Hastanemiz, 11 milyon TL harcanarak, 10 yataklı olarak, 6'sı doktor toplam 41 personel ve 3.150 metrekare kapalı alan olarak yenilenerek kıymetli hemşehrilerimizin hizmetine sunulmuştur. Ayrıca, 25 yataklı Kangal ve 10 yataklı Gölova Devlet Hastanelerimizin yapımı da devam etmektedir. Gemerek ve Hafik ilçe hastanelerimizin de ihalesi yapıp en kısa zamanda sultan şehrimizin hizmetine girecektir.

Bu hizmetlerde emeği geçenlere başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

5.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Başbağlar katliamına ilişkin açıklaması

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, tarihin kara, karanlık sayfalarına takılıp kalmadan geçmişte dolaşmayı başarak hüznü, kederi gözyaşı masumiyetiyle yıkarak gelecek nesillere aktarılması gereken günleri çekip çıkararak önümüze koyabilmeliyiz. Erzincan ilinin Kemaliye ilçesine bağlı Başbağlar'da hain PKK terör örgütünün 33 sivil öldürüp köyü ateşe verdiği katliamı unutmak şehitlerin ruhunu muazzep, insanlık vicdanını yok edecek haksızlığın bir adımı olacaktır. Hafızalara kazınan büyük bir vahşeti sadece adı bir terör örgütü saldırısı olarak görmek sığ bir bakış açısı olarak dikkat edilmesi gereken bir handicap. Büyük resmin görülmesini istemeyen, ülkenin bütünlüğünü, kardeşliğini bozmaya yönelik gerçek hedef ve saldırıları basite indirgemeye çalışan aklın bir oyunudur. Bu önemli günde bize düşen, bu oyunu bozmamız gerektiğine olan inancımızı dünyaya haykırma mecburiyetidir.

Fatihalarla anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İlgezdi...

6.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Diyarbakır'daki elektrik dağıtım şirketi terörüne ilişkin açıklaması

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, geçtiğimiz hafta Diyarbakır'daydık. Bölgede bir elektrik terörü yaşanıyor. Elektrik dağıtım şirketleri yurttaşlardan ceza adı altında Deli Dumrul vergisi alıyorlar. Daha yakın zamanda, Sur ilçesine bağlı birçok mahallede yurttaşlara saatlerin eski olması gerekçesiyle 5.800 lirayı bulan cezalar kesildi. Bakın, şu anda bölgede gerçekten bir terör varsa o TEDAŞ terörüdür. Daha öncesinde insanlar silahlar yüzünden köylerini terk ederken şimdi TEDAŞ yüzünden köyleri terk ediyorlar. "Hepimiz çiftçiyiz, TEDAŞ bizi soyup soğana çevirdi, bin dönüm buğday sulamışız, TEDAŞ'a 147 bin lira ödeme yapıyoruz." diyorlar. Yüzlerce eve, insaf sınırını aşan bu cezalar nedeniyle haciz geliyor. Bu haksızlığa daha ne kadar ortak olacaksınız? Sözümüz söz, Diyarbakırlı yurttaşlarımızın endişesi olmasın, tedarik şirketlerinin yarattığı bu mağduriyete, abonelerin faturalarına yansıyan fahiş ücretlere, millet iktidarında son vereceğiz.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

7.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli Pınarhisar'daki ormanlık alana ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istiyorum. Kırklareli'nin Pınarhisar ilçesi Hacıfaklı köyü Ahlatlıgöl mevkinde bulunan ormanlık alanlarımız tehdit altındadır. Bölge, tek geçim kaynağı hayvancılık yaparak ekmeğini kazanan, aşını kaynatan Pınarhisarlı üreticimiz için yaşamsal önemi olan otlakiye alanıdır ve genç ormandır. Kırklareli Orman İşletme Müdürlüğü sınırlarındaki orman alanının, eski AKP milletvekilinin başkanlığını yaptığı bir vakfa özel imar, ihya amacıyla verileceği doğru mudur? Doğruysa orman vasfının değiştirilmesi ekonomik ve çevresel etkiler açısından bir felakete davetiye değil midir? Doğru değilse ormanları, otlakileri, meralarımızı korumakla görevli Bakanlık olarak bölge halkını tedirgin edecek iş ve işlemlere neden izin veriliyor, anlamakta güçlük çekiyoruz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

8.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, aşılama çalışmalarına ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Türkiye, dünyada salgın sürecini her boyutuyla başarıyla yürüten tüm ülkelerin ilk sıralarında yer almaktadır. Ülkemiz, dünyanın en hızlı aşılama programlarından birini yürütüyor ve bugün itibarıyla toplam 50 milyon dozu aşan aşı yaptırılmıştır. Tüm vatandaşlarımıza, artık 18 yaşın üzerindeki herkese açılmış olan aşı randevularını bir an önce alarak kendilerini ve sevdiklerini bu musibetten korumaları çağrısında bulunuyorum. Toplumsal bağışıklık elde edilene kadar hep birlikte temizlik, maske, mesafe başta olmak üzere tedbirlere uymaya devam etmeliyiz. Büyük bir özveri ve fedakârlık göstererek, her vatandaşımıza ulaşarak sağlık hizmetlerini sunan başta Sağlık Bakanımız Sayın Fahrettin Koca olmak üzere tüm sağlık çalışanlarımıza teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydemir...

9.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Erzurum Pasinler'deki Vakıf Anıtı'na ilişkin açıklaması

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, ülkemizin her noktası hazine yüklü. Çokreşi (Erenler) Mahallesi Erzurum'un eşsiz ilçesi Karaçoban'da bulunuyor; üstünde muhteşem bir beşerî kaynak, altında ise envaitürden parasal nimet yatıyor. Yüzlerce hektar alanda altın ve değerli taş sahamız var. Arzumuz o ki pandemi öncesi başlatılan çalışmalara yeniden "vira bismillah" denilsin.

Bir başka beklenti, Pasinler ilçemizde inşa edilen Vakıf Anıtı'nın tamamlanmasıdır. 1048'de "vakıf" kavramını tarihimize nakşeden ismin dadaş olması bizim için iftihar vesilesi. Anıtın tamamlanmasıyla birlikte Vakıflar Haftası kutlamaları inşallah her yıl bu adresten başlayacaktır.

Bir de özel hatırlatma yapalım: Yaşarken yapılacak ilk 100 etkinlik arasına Köprüköy ilçemizdeki Avnik Kalesi ziyaretini koyalım. Bu sayede hem ruhumuz kıvam kazanır hem de Timur'un aziz ruhu şad edilir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

10.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Başbağlar katliamına ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yirmi sekiz yıl önce Erzincan'ın Kemaliye ilçesine bağlı Başbağlar köyünde PKK'lı teröristlerce kurşuna dizilerek ve yakılarak öldürülen 33 sivil vatandaşımızı rahmetle anıyor, katliamı gerçekleştiren bölücü terör örgütünü lanetliyorum.

Otuz yedi yıldır 40 bin vatandaşımızın hayatına ve 1,5 trilyon dolar kaynağa mal olan bölücü terör örgütü artık son demlerini yaşamaktadır. Türkiye artık eski Türkiye değildir. Özellikle 15 Temmuz sonrası terörle mücadelede çok önemli başarılar elde edilmiştir. Yerli ve millî İHA, SİHA ve diğer gelişmiş savunma ve saldırı sistemleri sayesinde teröristler artık inlerinden başlarını çıkaramaz hâle gelmişlerdir.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde terörle mücadelemiz yurt içinde ve yurt dışında bir tek terörist kalmayınca kadar devam edecektir. Bu vesileyle Başbağlar'da hunharca katledilen vatandaşlarımızı

tekrar rahmetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Fendoğlu...

11.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, tütün çiftçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Malatya Doğanşehir, Adıyaman Çelikhan ve Bulam bölgelerinde üretim yapan binlerce çiftçimizin geçim kaynağı olan ve bölgemizi doğrudan ilgilendiren tütünle ilgili çiftçilerimiz mağdur durumdadır. Vatanına ve devletine sadakatle bağlı olan çiftçilerimiz, yaşadıkları sorunların çözümü için yapılan tüm kısıktımlara rağmen Tütün Yasası'yla ilgili yaşadıkları sorunları geçtiğimiz günlerde sağduyulu bir şekilde dile getirdiler. Bölge milletvekili olarak çiftçilerimizin haklı taleplerinde göstermiş oldukları sağduyuyu için özellikle teşekkür ediyorum.

Devletimizden, Tütün Yasası'yla ilgili düzenlemeyi tekrar gözden geçirmesini ve bu konuda bölge halkıyla istişare yapılmasını, çiftçilerimizin mağduriyetlerinin bir an önce giderilmesini çiftçilerimiz adına talep etmekteyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Aycan...

12.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığındaki personel yetersizliğine ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, Diyanet İşleri Başkanlığının nitelikli hizmet vermesi, camilerimizde ve kendine bağlı Kur'an kurslarında nitelikli ve yeterli sayıda personel atamasıyla mümkündür. Diyanet İşleri Başkanlığının personelinin yetersizliğinde veya yokluğunda meydan din istismarcılarına, terör örgütlerine kalmaktadır. Bu duruma izin vermemek gerekir. Bu nedenle, camilerimize ve Kur'an kurslarına yeteri kadar nitelikli personel atanmalıdır fakat büyük personel açığı vardır. Diyanet İşleri Başkanlığı, geçici Kur'an kursu öğreticileri ve vekil imam-hatip atayarak boşlukları doldurmaya çalışmaktadır. Geçici veya vekil atamalar sorunu çözmemektedir, hatta yeni sorunlara neden olmaktadır. Çok düşük ücretle kısa süreli vekil imam atamalarına son verilmesi, gerekli kadro tahsisi yapılarak Kur'an kurslarına ve camilere nitelikli uzun süreli personel ataması, doğru dinî bilgilendirme açısından ve din istismarcılarının ve terör örgütlerinin faaliyetlerine son verilmesi açısından son derece önemlidir.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

13.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Türk Hava Yolları personelinin maaşlarındaki kesintilere ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

2020 yılında 5,6 milyar lira zarar açıklayan Türk Hava Yolları, pandemi gerekçesiyle personel maaşlarından ciddi kesintiler yapmıştır. Pilotlarda yüzde 50, kabin memurlarında yüzde 35, diğer çalışanlarda yüzde 30 oranında kesintiler meydana gelmiştir. Personel giderlerinden tasarruf edilen paralar başka kaynaklara aktarılmış. “Yeni Giresun” isimli bir internet sitesine “içerik bedeli” adı altında aylık 200 bin lira ödeme yapılmış, sponsorluk için bazı ülkelere dağıtılan paralar ise Türk Hava Yollarının Özel Büro Başkanı aracılığıyla gerçekleştirilmiş. AirportHaber haber dergisinde yazılanlar doğru ise uyarmak istiyorum: Türk Hava Yolları yönetimi imkânlarını yakınlarına kullanmak yerine pandemide asıl fedakârlığı yapan personelin mağduriyetini gidermek için kullanmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Tıgılı...

14.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, “Tosuncuk” lakaplı Mehmet Aydın'a ilişkin açıklaması

NECATİ TIGLI (Giresun) – Binlerce kişiyi dolandıran, iktidar ve AKP bürokratları tarafından bir dönem oldukça saygın bir iş insanı olarak görülen “Tosuncuk” lakaplı eski kaçak Mehmet Aydın'ın Giresun'daki kaçak villasını ülkeden kaçtığına öğrenmiştik. 2020 yılında yaşanan sel felaketi ve etkileri ortadayken Tosuncuk'un Espiye ilçemiz Aydınlar köyünde 2016 yılında dere yatağına yaptırdığı bu villası için neden bir işlem yapılmamıştır? Kaçak villasında kullandığı kaçak elektrik için de bugüne kadar herhangi bir işlem yapılmamıştır. Neden? Kim ya da kimler bu villanın ayakta kalmasına göz yummuştur? İktidar, vatandaşın atasından, dedesinden kalan ve yüzlerce yıldır kullandığı geleneksel yaylaevlerini acımadan yıkarken, elektrik vermezken nasıl olur da bu Tosuncuk'un inşa ettiği villayı ve kaçak elektriği görmezden gelir ve faturasını vatandaşın sırtına yükler? Dere yatağında inşa edilen ve akan suya set görevi yapan bu kaçak villa için işlem yapılacağı haberlerini aldık. Ne oldu da beş yıldır görmezden gelinen bu kaçak villa görüldü? Tabii ki de takke düştü, kel göründü de ondan.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

15.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, Başbağlar katliamına ve kutsal emanetlere ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Başbağlar şehitlerini rahmetle anıyor, katillerini ve onların destekçilerini telin ediyorum.

6 Temmuz 1517, Yavuz Sultan Selim tarafından Hicaz topraklarının Osmanlı'ya katılması ve mukaddes emanetlerin İstanbul'a getirilmesinin seneidvriyesidir. Osmanlı sultanları Haremeyn, Kâbe ve Mescid-i Nebevi'ye hizmeti kutsal bir görev olarak benimsemişlerdi. Bu anlayış ve yaklaşım esasen daha önceki İslam devletleri için de geçerliydi. Haremeyn'e hizmet çok yönlü bir yelpaze oluşturmaktaydı. Buralarda yaşayanlara her türlü kolaylığın sağlanması yanında bu kutsal şehirleri tehlike ve tehditlere karşı korumak, ayrıca buraları imar etmek çok önemli görülen hususlardı. Günümüzde Topkapı Sarayı Müzesi Hırka-i Saadet Dairesi'nde muhafaza edilen kutsal emanetler, yüzyıllardır büyük bir hürmet ve itina ile korunmuşlardır ve korunmaktadırlar.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

16.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Devlet Bahçeli'nin Genel Başkanlığının 24'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey, ömrünü Türk milletinin hür, bağımsız, güçlü ve mutlu bir şekilde var olmasına adanmış, vatanımızın, milletimizin, bayrağımızın ve Türklüğün sigortası olan bilge bir şahsiyettir. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün kurduğu cumhuriyeti koruyan, ülkülerini yaşatma iradesi taşıyan, Başbuğumuz Alparslan Türkeş Bey'in yanından hiç ayrılmayan, sabrın, ferasetin, cesaretin, erdemli bir duruşun bayrak ismidir. Liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey, Ergenekon'dan çıkıp Türk'e yol gösteren bozkurt gibi, ülkemize içeriden ve dışarıdan yönelen saldırı ve ihanetlere karşı kendini siper edip millete rehber olan Türk'ün ak saçlısıdır. Aklı hep Türkiye olan, önce ülkem ve milletim iradesini ortaya koyan Türkmen Beyi'mizin Genel Başkanlığının 24'üncü yılı vatanımıza, milletimize, camiamıza kutlu olsun; evladı olmanın haklı onurunu ve gururunu yaşıyorum, Cenab-ı Allah başımızdan eksik etmesin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

17.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, elektriğe yapılan zamlara ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yürütülen yanlış ekonomi politikasının sonuçları ne yazık ki yine vatandaşımızın sırtına yükleniyor. Özellikle elektriğe tüm abone grupları için yüzde 15 zam yapılması çiftçilerimizi de çok zor duruma sokmuştur. Zaten her fırsatta üretim, girdi

maliyetlerinin yüksek oluşunu dile getiren tarım sektörü bir darbe daha almıştır. Elektrik, şu anda çiftçilerimizin, hayvan yetiştiricilerinin, tarım sektörü bileşenlerinin en büyük gider kalemidir. Tüm sektörler, pandemi şartlarının hafiflemesiyle elektrik ücretlerinde indirim beklerken yapılan zamlar, saray iktidarının vatandaşın hâlini anlamadığını bir kez daha ortaya koymuştur. Yapılan zamlarla tarım sektörünün maliyetleri ciddi ölçüde artacaktır. Başta tarım olmak üzere tüm sektörleri büyük bir çıkmaza sokacak olan enerji zamları geri alınmalı, tasarruf yeni saraylar yapılarak değil, saray giderlerini kısarak gerçekleştirilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

18.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının Edirne Keşan'da yaptığı aramalara ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son iki haftadır Edirne'nin Keşan ilçesindeki bazı yerleşim birimleri ve köylerdeki ekili arpa, buğday ve ayçiçeği tarlalarına bir devlet kuruluşu dadandı; bu devlet kuruluşu Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı. Bu kurum harıl harıl petrol ve doğal gaz arıyor. Petrol ve doğal gaz aramalarına diyecek hiçbir şeyimiz yok ancak bölgede arpa hasadı, buğday hasadı devam ediyor; maalesef, tarlalar talan ediliyor, bozuluyor. Daha bir sürü arazide arama yapılacağı söyleniyor. Tarla sahipleri merak edip sorduklarında "Size tazminat ödeyeceğiz." diyorlar. Evet, tazminat ödeyeceklermiş ancak 2020'deki verim ve fiyat düzeylerinden tazminat ödeneceğini Keşan Ziraat Odası ve Keşan Çiftçi Malları Koruma Başkanlığını ziyaret edince öğreniyoruz. 2020'de 1 ton buğday 1.650 liradan satıldı, şimdi buğday 2.500 lira. Yine 2020'de buğday verimi 300 kilogramdı, şimdi 650-700 kilogram veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

19.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, yer fıstığı üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Seçim bölgem Osmaniye'de elektrik, mazot, gübre gibi temel girdilerdeki büyük fiyat artışları sonucu zorlanan yer fıstığı üreticilerimiz pandemi sürecinde de devletten desteği alamamıştır. Hasat döneminde 16-17 lira olan yer fıstığı satış fiyatı şu an 6-7 liradır. Bir yılı aşkın süredir devam eden pandemi ve temel girdilerdeki yüksek fiyat artışlarına rağmen yer fıstığı satış fiyatının sezon fiyatının bile altına düşmesi sonucu üretici zor durumda kalmıştır. Ürünleri depolarında kalan çiftçilerimiz elektrik, mazot, gübre, ilaç, tohum ve kredi borçlarını vadesinde ödeyememiş, icra takibine düşmüşlerdir. Yer fıstığı üreticilerinin yok olmaması için derhâl Toprak Mahsulleri Ofisi devreye girmeli ve yer fıstığı alımı yaparak fiyatları dengelemelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Topal...

20.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, Hatay Samandağ'daki Karaçay Barajı'na ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hatay'ın Samandağ ilçesinde su kaynakları ve özellikle Karaçay Barajı var. 21'inci yüzyılda bir ilçede baraj olmasına rağmen maalesef içme suyu yok. Buradan Enerji Bakanına sesleniyorum: Lütfen, bir an önce Samandağ ilçemizin su sorununu çözün. Sizler ana isale hattını çözemiyorsunuz, Büyükşehir de zor durumda bırakıyorsunuz. Bir kez daha sesleniyorum: Samandağ ilçemizde Karaçay Barajı var ama maalesef su yok. Sizi göreve davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan'a ait.

Buyurun Sayın Türkkan.

21.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kazada şehit olan Polis Serhan Alışkan'a Allah'tan rahmet dilediğine; Sivas Madımak Otel'i'nde 33 kişinin yakılmasının, Başbağlar katliamının ve Urumçi katliamının yıl dönümlerine; TÜİK'in haziran ayı enflasyon rakamlarına, keman sanatçısı İlyas Tetik'e Allah'tan rahmet dilediğine, salgın yüzünden işini kaybeden müzisyenlere ve Manisa'nın sorunlarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki gün önce Kütahya Tavşanlı'da 2 aracın çarpıştığı kazada yol güvenliğini sağlayan Polis Memuru Serhan Alışkan başka bir aracın çarpması sonucu şehit oldu. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, sevenlerine sabır ve başsağlığı diliyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun; milletimizin başı sağ olsun.

2 Temmuz 1993 tarihinde Sivas Madımak Otel'i'nde yazar ve sanatçılardan oluşan 33 kişi yakılarak öldürüldü. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum ve şunu söylemek istiyorum: Hiç kimse düşüncesi ya da fikri nedeniyle böyle bir olaya maruz bırakılmaz, hiçbir gerekçe böylesine insanlık dışı bir vahşeti haklı gösteremez.

5 Temmuz 1993 günü Erzincan'ın Kemaliye ilçesine bağlı Başbağlar köyünde 33 sivil vatandaşımız teröristlerce katledilmişti. Başbağlar'da sıkılan kurşunların adresi tek tek canlarımız değil, vicdanlarımızı, insanlarımızı, bütün milletimizi. Yirmi sekiz yıl önce terör örgütü PKK'nın alçak saldırısında şehit olan vatandaşlarımızı rahmetle anıyorum.

Dün, ayrıca, Çin'in Uygur Türkü kardeşlerimize karşı acımasızlıklarından biri olan Urumçi katliamının yıl dönümüydü. On iki yıl önce zalim Çin yönetimi tarafından katledilen binlerce soydaşımızı rahmetle anıyorum. Çin işgali altındaki Doğu Türkistan'da Uygur Müslümanlarına yönelik baskı, zulüm ve asimilasyon ne yazık ki hâlâ devam ediyor. Kirliler Türk yurdu Doğu Türkistan'ın yakasından düşene kadar bu konuyu gündemde tutmaya ve dile getirmeye devam edeceğiz.

Türkiye İstatistik Kurumu 2021 yılının Haziran ayı enflasyonunu 1,94 olarak açıkladı; yıllık enflasyon ise 17,53 olarak gerçekleşti. Böylece, yıllık enflasyon Mayıs 2019'dan bu yana en yüksek seviyeyi gördü. Neye rağmen? TÜİK'in bütün rakamlara takla attırmasına rağmen. Ona rağmen Mayıs 2019'dan sonraki en yüksek enflasyondur bu.

Sarayın atanmışları ve maaşlı trolleri hangi masalı anlatırlarsa anlatsınlar vatandaşlar arasında, pazarda gerçek enflasyonu görüyor. Son bir yılda yağda yüzde 57, tavuk etinde yüzde 46, yumurtada yüzde 44, zeytinyağında yüzde 38... Zaten halkın enflasyonu bu. TÜİK'in enflasyon hesabı yaparken kendisine gösterge aldığı rakamların hiçbirisine vatandaş ulaşmıyor, vatandaş ancak karnını doyuruyor, karnını doyururken onun enflasyonu yüzde 40'ın çok üzerinde. Esnafı, çiftçisi, emeklisi, memuru, herkes perişan hâlde bu yüzden. Sarayın atanmışlarının ve 5 maaşlı o bürokratların durumu iyi olabilir, ihale şampiyonu yandaş müteahhitlerin durumu da iyi olabilir, enflasyon ve geçim sıkıntısına mahkûm ettiğiniz esnaf için, çiftçi için, emekli için, memur için aynı şeyi söyleyebilecek olan var mı aramızda?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – İşsizlikle ve umutsuzlukla sınıyan gençlerimiz için aynı şeyi söyleyebilecek olan var mı?

Dün Malatya'daydım, gencin birisine sordum, hayalini öğrenmek istiyordum dedim, "Artık, hayalim yok." dedi; gençlerin durumu bu. Daha geçen gün elektriğe yapılan zam yüzde 15, doğal gaza yapılan zam yüzde 12. Emeklilerin alacağı zam ne kadar? 8,45; emeklilere yaptığınız o zam şimdiden eridi zaten. Hani "Türkiye uçuyor kaçıyor, Mars'a gidiyor, Ay'a gidiyor." falan diyorsunuz ya, son intihar haberini okudunuz mu dün? Türkiye'nin en önemli keman sanatçılarından ünlü besteci İlyas Tetik maddi

sıkıntıları nedeniyle İstanbul Sarıyer'deki evinde intihar etti. Allah'tan rahmet diliyorum; ailesine, sanat camiasına başsağlığı diliyorum. Aşıda İngiltere ve Almanya'dan örnek veriyorsunuz ama pandemide İngiltere, vatandaşlarına ayda 2.500 sterlin para ödedi, ayda!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Almanya 750 milyar euro tutarında bir teşvik paketi açıkladı. Bu ülkelerde, salgın yüzünden işini kaybedip de intihar eden kaç tane müzisyen haberi duydunuz? Var mıdır böyle bir şey, mümkün mü? Ama Türkiye'de işsiz kalan müzisyenler ölüme mahkûm edildiler, ölüme sürükleniyorlar. Bu insanlar aylarca evlerine ekmek götüremediler ve hâlâ gece on ikiden sonra müzik yasağıyla bu insanların rızık kazanmasının önüne geçiyorsunuz.

Sayın Başkan, son olarak Manisa'dan söz etmek istiyorum. 20 Haziranda Salihli'de etkili olan fırtına, dolu ve yağışın ardından üzüm bağları, karpuz, mısır, domates ve biberde yüzde 100 zarar meydana gelirken, toplamda 4 bin dekar tarım alanı zarar gördü. 23 Haziranda yaşanan sağanak yağış ve fırtınada Akhisar, Gölçümarmara ve Alaşehir'de üzüm bağları yan yattı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Üreticilerimiz, çiftçilerimiz ne yazık ki ciddi anlamda mağduriyet yaşıyor.

Manisa Yunussemre ilçesi Güzelyurt sınırları içerisinde kamuya ait, ruhsatı pazar yeri olan araziye "Millet Çarşısı" ismiyle 24 tane ticarethane açılarak rant elde edilmek istenildi; Manisa'da, Yunussemre'de... İYİ Parti olarak buna karşı çıktık ve konuyu mahkemeye taşıdık. Mahkeme nihai kararında buranın ticarethane olamayacağına dair karar verdi ancak AK PARTİ'li Yunussemre Belediyesi mahkeme kararını tanımayarak ruhsatları iptal etmedi, hatta yeni ruhsat vermeye devam etti. Bunun üzerine, savcılığa, görevi kötüye kullanmak sebebiyle suç duyurusunda bulunduk. Valilik izin verdi ancak altı aydır bu soruşturma tamamlanamadı. Ranta giden bu yolda, sorumlular hakkında cezai işlem henüz hiç yapılmadı. İYİ Parti Yunussemre meclis üyelerimizle birlikte bu konuyu gündemde tutmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Levent Bülbül'de.

Buyurun Sayın Bülbül.

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Urumçi katliamı ile Başbağlar katliamının yıl dönümlerine, bütün terör örgütlerini şiddetle lanetlediklerine ve Sakarya Kocaali'de yaşanan sel felaketine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5 Temmuz 2009 tarihinde Çin Halk Cumhuriyeti bütün dünyanın gözü önünde Uygur Türklerini katletmiş, basın ve iletişimi karartarak dünyanın bilgi almasına engel olmuştur. Çin devlet yetkilileri, katliama ilişkin delilleri karartmak için, 10 Temmuzda yabancı habercilerin şehri terk etmelerini istemiştir. Bu sayede, dünya kamuoyu çok ama çok kısıtlı bir şekilde bölgeden haber alabilmiştir. Urumçi'de Uygur Türklerine yönelik olarak yapılan saldırılarda resmî kayıtlara göre 197, resmî olmayan kaynaklara göre ise binden fazla Uygur Türkünün katledildiği ifade edilmektedir. Urumçi katliamının 12'nci yıl dönümünde, şehit edilen soydaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyor, ruhları şad olsun diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5 Temmuz, tarihi hain terör örgütü PKK'nın Başbağlar'da yapmış olduğu katliamın yıl dönümüdür. Bölücü terör örgütü hain emellerine ulaşmak için geçmişte bu tip saldırıları defalarca tekrarlamış ve çocuk çocuk, kadın, yaşlı demeden masum insanlarımızı şerefsizce katletmiştir. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan insanlarımızı korku ve dehşet iklimine sokmak ve bölge insanını sindirmek maksadıyla yapılan bu saldırılarda, terör örgütünün asıl düşmanının ve hedefinin bölge insanı olduğu, bu bölgenin sosyal, ekonomik ve kültürel olarak gelişmesinin kendileri açısından en büyük tehdit olarak algılandığı açıkça görülmektedir. Erzurum'un Kemaliye ilçesine bağlı Başbağlar köyünde 5 Temmuz 1993'te gerçekleştirilen bu saldırıda 33 insanımız kurşuna dizilmiş, köy de teröristler tarafından ateşe verilmiştir.

Yine, geçmişten bugüne bakıldığında, 20 Haziran 1987'de Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Pınarcık köyüne düzenlenen saldırıda 16'sı çocuk, 6'sı kadın toplam 30 insanımız katledilmiştir. 11 Haziran 1990'da Şırnak'ın Güçlükonak ilçesine bağlı Çevrimli köyüne gerçekleştirilen PKK saldırısında 12'si çocuk, 7'si kadın toplam 27 insanımız katledilmiştir. 24 Mayıs 1993'te Bingöl-Elâzığ kara yolunda yol kesen PKK terör örgütü usta birliklerine giden üniformasız askerlerin bulunduğu otobüsleri durdurup 33 silahsız askerimizi şehit etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siirt'in Baykan ilçesine bağlı Derince köyünde 21 Ekim 1993'te PKK'lı teröristler okul bahçesinde 13'ü çocuk 22 kişiyi kurşuna dizmiştir. 12 Mayıs 2017'de 15 ton patlayıcı yükledikleri kamyonu Diyarbakır'ın Dürümlü mezarında infilak ettiren hain terör örgütü PKK, patlama neticesinde 16 kişinin yaşamını yitirmesine, 23 kişinin de yaralanmasına sebep olmuştur. Bugüne kadar kadın, çocuk, yaşlı demeden, acımasızca ve alçakça bu tip saldırılarda toplam 6 bin sivil vatandaşımızı hain terör örgütü PKK katletmiştir. Teröristin dini, dili, ırkı, mezhebi bulunmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İnsanların en vazgeçilmez hakkı olan yaşam haklarını canice elinden alan, başta PKK, PYD, YPG, FETÖ, DEAŞ, DHKP-C olmak üzere, bütün terör örgütlerini şiddetle lanetlediğimizi buradan ifade ediyor, aziz şehitlerimize bir defa daha Allah'tan rahmet diliyoruz.

Sayın Başkan, 3 Temmuz Cumartesi günü yağın sağanak yağışlar nedeniyle Sakarya'nın Kocaali ilçesinin Alandere ve Demiraçma Mahallelerinde sel baskını yaşanmış, burada birçok evi su basmış, maddi zarar meydana gelmiştir. Biz de yaşanan bu su baskını nedeniyle bölgede vatandaşımızın yanında olduk. Vatandaşımıza buradan bir defa daha geçmiş olsun diyor, zararlarının en kısa sürede telafi edilmesini temenni ettiğimizi dile getiriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Evet, söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş'ta.

Buyurun Sayın Beştaş.

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Aziz Nesin ile Kutlu Adalı'nın ölüm yıl dönümlerine, hayatını kaybeden duduk sanatçısı Civan Gasparyan'ı saygı ve minnetle andığına, Vedat Aydın cinayeti davasına, Ömer Faruk Gergerlioğlu'yla ilgili Anayasa Mahkemesi kararına, Batman'daki su sorununa ve Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün, Aziz Nesin ve Kutlu Adalı'nın ölüm yıl dönümü. Eserleri, fikirleri ve kurduğu Aziz Nesin Vakfıyla gelecek kuşakların yolunu aydınlatan Aziz Nesin'i ölümünün 26'ncı yıl dönümünde saygı ve minnetle anıyorum.

Yine, silahlı saldırı sonucu katledilen Yenidüzen gazetesi yazarı Kutlu Adalı'nın 25'inci ölüm yıl dönümü bugün. Son günlerde ortaya çıkan iddiaların araştırılması ve Kutlu Adalı cinayetinin aydınlanması talebimizi yineliyoruz ve kendisini de

saygıyla anıyorum. Tabii, kuşkusuz Kutlu Adalı gibi faili meçhul cinayetlerde yaşamını yitirenlerin faillerinin de bulunması gerektiğini bir kez daha ifade etmek isterim.

Yine, bugün ünlü duduk sanatçısı Civan Gasparyan 93 yaşında hayatını kaybetti. Yaşamı acı ve özlemlerle dolu olan Gasparyan, hüznünü duduk sesine kattı, bize yaşamı anlattı. Saygı ve minnetle kendisini de anıyorum.

Vedat Aydın, ilk faili meçhul, daha doğrusu faili belli ve gizlenen cinayet. JITEM tarafından öldürüldü ve otuz yıldır dava dosyası raflarda bekletiliyor. Dün itibarıyla otuz yıl tamamlandı ve dava zaman aşımına uğratıldı. Alçakça bir kaçırma ve işkenceyle öldürüldü. HEP İl Başkanıydı o tarihte, 91 yılının 5 Temmuzunda kaçırılmasının üzerinden dün itibarıyla tam olarak otuz yıl geçti. Devlet-mafya-siyaset üçgenini ortaya çıkaran 96'daki Susurluk kazasının ardından hazırlanan rapora da bu konu yansdı ve cinayet dosyası otuz yıldır raflarda bekletiliyordu. Aslında Abdulkadir Aygün'ün ifadeleri ve birçok delille Vedat Aydın cinayeti rahatlıkla aydınlatılabilir ama iktidarlar bu cinayetin aydınlatılmasını istemedi ve zaman aşımına uğratılması için özel bir çaba sarf etti. Hakikaten bu cezasızlık politikası artık katiller için bir affa dönüşmüş durumdadır. Vedat Aydın'ı saygı, sevgi ve minnetle andığımı ifade etmek istiyorum ve Vedat ağabey, gözün arkada kalsın, biz seni çok sevdik, mücadeleyi, insanlığını ama senin davayı takip edemediğimiz için, daha doğrusu gereken cezayı veremediğimiz için bizi affet demek istiyorum fakat bu mücadele kesinlikle burada bitmeyecek.

Diğer bir mesele, Ömer Faruk Gergerlioğlu Vekilimizle ilgili durum. Kendisi tabii ki bu halkın vekili ve iradesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şu anda Gergerlioğlu Vekilimiz Anayasa Mahkemesi kararına rağmen Sincanda tutulmaya devam ediyor. Aslında, her geçen saat ve dakika için hürriyeti tahdit suçu işleniyor. Bu konuda avukatlarımız tabii ki yoğun bir çalışma içindeler. Neymiş efendim, Anayasa Mahkemesi kararı yerel mahkemeye ulaşmamış. Biraz önce baktım, Anayasa Mahkemesi bu konuda açıklama yapma gereği duymuş, “Gerekçeli karar yazılıyor ancak dosyanın altında zaten karar bölümü var.” demiş. Bunu biz de biliyoruz, avukatlar da o kararla başvuru yaptılar ve şu ana kadar yerel mahkeme bir karar vermedi. Bu, çok hayati bir mesele çünkü Anayasa Mahkemesi ifade özgürlüğü ve siyaset yapma hakkıyla ilgili oy birliğiyle -altını çizerek söylüyorum, oy birliğiyle- ihlal kararı verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun bir an önce yeniden yargılanması ve beraat etmesi gerekiyor ve Meclisteki yerine dönmesi gerekiyor; Anayasa Mahkemesinin kararı bunu gerektiriyor. Biz, bu nedenle, hürriyeti tahdit suçundan vazgeçilsin diyoruz, vekilimiz derhâl serbest bırakılsın ve Meclise geri dönsün.

Tabii, bu vesileyle, dün Sincan Cezaevi önünde oğlu Salih Gergerlioğlu ve diğer bekleyenlere yönelik polis şiddetini ve vahşetini de kınadığımı ve kabul edilemez bulduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Diğer bir mesele, Batman'da yaklaşık 10 köyün on üç gündür suları akıyor. Neden mi? Neden olarak, DEDAŞ tarafından “Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı köylerde su faturaları ödenmedi.” deniyor ve sıcaklık orada 40 derecenin üzerinde seyrediyor. Hakikaten, susuzluk ölüme bile sebebiyet veriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Susuzluk bulaşıcı hastalıklara da sebebiyet veriyor bu corona dönemlerinde. Tabii ki tarım, hayvancılık, bağ ve bahçe işleri de duruyor ve ekonomik faaliyetler de tamamen askıya alınıyor. Bu susuzlukla bir an önce ilgilenilmesi ve sorunun çözülmesi çağrımızı bir kez daha yineliyorum.

Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesi... Bu konuda çokça konuştuk, önerge verdik ama son gelişme tam bir skandal hakikaten. Nedir? Siirt Eğitim ve Araştırma Hastanesinin Covid-19 yoğun bakım servisinde oksijen tankı arızası meydana gelmiş ve arızanın meydana geldiği 19 Temmuz 2020 tarihini takip eden günden itibaren pandemi sebebiyle ölümlerin arttığını biliyoruz. Şikâyetler üzerine Siirt İl Sağlık Müdürlüğü bir tahkikat başlattı, bunu kamuoyuyla paylaştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez söz veriyorum, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şimdi, burada, İl Sağlık Müdürlüğüne tutulan tutanakta, hastane yoğun bakım nöbetçisi olan bir hekim, 19 Temmuz 2020 tarihinde saat 14.00-15.00 sularında oksijen sisteminde arıza meydana geldiğini doğruladı. Buna ilişkin çokça başka veri de var. Tabipler Odası Başkanı da bu aktarımları aslında doğruladı ve oksijen kesintisinin satürasyonu düşük hastalara zarar verebileceği bilgisi de yer alıyor ve manuel yöntemlerle hastalara oksijen verilmeye çalışılıyor Siirt Devlet Hastanesinde. Hakikaten, bu arıza sebebiyle ve ihmaller sebebiyle birçok hasta yaşamını yitirmiş durumda ve her zaman dediğimiz gibi, insanı ihmal öldürüyor. Bu hastanedeki durumun bir an önce açıklığa kavuşturulması ve ölümlerin önlenmesi, sağlıklı bir tedavi ortamının sağlanması için yetkilileri göreve çağırıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Senegal Ulusal Meclisi Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymereu Gningue ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, ülkemize resmî bir ziyarette bulunan Senegal Ulusal Meclisi Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymereu Gningue ve beraberindeki heyet şu anda Meclisimizi teşrif etmiş bulunuyorlar. Kendilerine ve değerli heyetine Meclisimiz adına “Hoş geldiniz.” diyorum. (Alkışlar)

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Aziz Nesin'i rahmetle andığına, Madımak ve Başbağlar katliamlarının yıl dönümlerine, Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne, ülkedeki harami tiplerine ve Şişli Etfal Dayanışması Platformu'nun Meclis ziyaretine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay'da.

Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de bu vesileyle Senegal heyetine tekrar “Hoş geldiniz.” diyorum.

Sayın Başkan, 6 Temmuz 1995, mizahla hepimizi düşündüren, Türkiye'nin yetiştirdiği ender yazar Aziz Nesin'in hayatını kaybettiği gündür. Kendisini rahmet ve minnetle anıyorum. Enteresandır ki Aziz Nesin, bulunduğu Madımak Otelinden sağ çıkan, sağ kurtulan aydınlarımızdan biriydi ama o, 2 Temmuz 1993 Sivas Madımak katliamında vahşice katledilen aydınları öbür dünyada çok bekletmedi, onlara ulaştı.

Nereden gelirse gelsin, kimden gelirse gelsin, hangi maksatla olursa olsun, teröre karşı Cumhuriyet Halk Partisi her zaman aynı refleksi göstermiştir. 2 Temmuz 1993 Madımak katliamının faileri ve müsebbipleri de 5 Temmuz 1993 Erzincan Başbağlar katliamının faileri ve müsebbipleri de aynı merkezden emir ve komut almışlardır. Değilse bile ikisinin yaptığı da Türkiye'nin birliğine, bütünlüğüne büyük, ağır bir kasttır. Cumhuriyet tarihimizin en karanlık, en ayıplı iki günüdür. 2 Temmuz Madımak katliamına rağmen etnik çatışma ve düşmanlık oyununa gelmeyen Alevi vatandaşlarımız da buradan şükranlarımızı sunmayı bir görev sayıyoruz.

Sayın Başkan, atalar bize söyleyecek söz bırakmamış. Mesela ne demiş? "Ele verir talkını, kendi yutar salkımı." Cumhurbaşkanının 6'ncı Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'nden sonra aklıma bu geldi. Nasıl gelsin? Uçan sarayımız, yüzen sarayımız, kışlık, avlak, yazlık saraylarımız yetmiyor Sayın Cumhurbaşkanına; Türkiye Büyük Millet Meclisinin uhdesinde olan Millî Saraylar Dairesine bağlı, İstanbul'da 12 tane köşk, kasır, konak, bunları da aldı. Bu saray merakını anlamak mümkün değil. İlk seçimlerden sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, başta Millî Saraylar Dairesine bağlı İstanbul'daki sarayların tamamını, tabii, Tayyip Bey o zaman Cumhurbaşkanı olmayacak ama seçilen Cumhurbaşkanının elinden de geri alacağız; bunu da beyan etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, millet zulüm ve zamlarla ezilip hayatı çekilmez hâle gelmişken siz sonra "tasarruf" dersiniz ve bunu 3 tane otomobile 54 milyon TL ödedikten sonra yaparsanız millet size güler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Erdoğan'ın ülkede yarattığı harami tipleri vardır. Mesela a tipi haramiler var; bunlara bir yılda 220 milyar dolar ihale veriliyor, bunların hepsi 5 kişi. Bunlar aldıkları bu ihaleyle dünya klasmanında ilk 10'a giriyorlar. Bunlara ilk 10 yetmiyor, Erdoğan bunları alıp Azerbaycan'a götürüyor. Türkiye'yi kuruttular, orayı da kurutacaklar; İlham Aliyev'i de buradan uyarıyorum. B tipi haramiler var; bunların hepsi üçer, dörder maaş alıyor. C tipi haramiler var, bunlar mafyadan bahşiş alıyor. D tipi haramiler var; bunlar da kamu bankalarından 750 milyon dolar, 650 milyon TL kredi -güya- alıyorlar, sonra kredinin üstüne çöküyorlar, yatıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – D tipiyle de bitmedi, e tipi haramiler var Sayın Başkan; bunlar da Merkez Bankasının 128 milyar dolarını iç ediyorlar, kur manipülasyonu ile hepsi bir gecede milyarder oluyor.

Sayın Başkan, bu kadar çok harami üreten, türeten, türedi zenginler yaratan Cumhurbaşkanımızın şimdi millettan tasarruf istemeye hakkı yoktur. Şu haramilerin musluklarını kesse millet bu ülkede güle oynaya geçinir.

Sayın Başkan, bu Genel Kurulda, AK PARTİ sıralarında, benim gibi maaşa talim eden, maaşıyla geçinen çok sayıda dürüst, namuslu milletvekili var; Allah onlardan razı olsun. Ben eminim ki o saygıdeğer milletvekillerimiz de bu a tipi, b tipi, c tipi, d tipi, e tipi haramilerden rahatsız. Ben eminim ki AK PARTİ'nin birçok milletvekili de şundan rahatsız kardeşim:

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, genel bir kaidedir, dünyanın her yerinde ve eskiden Türkiye'de para ticaretten kazanılır idi. Şimdi, dünyanın her yerinde para yine ticaretten kazanılıyor, Türkiye'de para siyasetten kazanılıyor. Bu demektir ki siyaset üzerinden millete çökülüyor, milletin kör kuruşu haramilere peşkeş çekiliyor. Ben, buna itiraz etmeyim de ne yapayım Sayın Başkan? Ne yapayım, siz söyleyin.

Sayın Başkan, bugün Mecliste konuklar vardı, Şişli Etfal Dayanışması Platformu. Meclise niye gelmişler biliyor musunuz? Yıllardır, yüz yirmi iki yıldır İstanbul'umuza, özelde de Şişli, Kâğıthane, Beyoğlu ilçelerinde yaşayan vatandaşlarımıza sağlık hizmeti veren ve marka olmuş bir hastaneyi yerinde onarmak yerine hastanenin bulunduğu geniş araziye göz diken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başka kupon arazi kalmadığı için, Şişli Etfal Hastanesinin arazisine kule yapmak için, Şişli Etfal Hastanesini yerinde yenilemek yerine taşınmasını da kabul etmiyoruz. Başta Şişli halkı olmak üzere bölgede yaşayan bütün vatandaşlarımızın bir talebi olarak yüce Meclis üzerinden yürütmeye sesleniyoruz: Şişli Etfal Hastanesini yerinden etmeyin, orayı yerinde rehabilite edin diyoruz.

Sabrınız için teşekkür ederim. Genel Kurulu ve sizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Biz teşekkür ediyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mahir Ünal.

Buyurun Sayın Ünal.

25.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, Başbağlar katliamının yıl dönümüne, emeklilere yapılan zamma, müzisyenlere yapılan desteğe, Cumhuriyet Halk Partisinin siyaseti okuma biçimine ve kullanılan zamanın millete ait olduğuna ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Değerli Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Bundan yirmi sekiz yıl önce, 5 Temmuz 1993'te, Erzincan'ın Başbağlar köyünde hain terör örgütü PKK o kanlı yüzünü bir kez daha ortaya koymuş, kadın, çocuk, yaşlı demeden 33 vatandaşımızı kurşuna dizerek katletmişti. Bu vesileyle katledilen 33 insanımızı rahmetle anıyorum, katilleri lanetliyorum.

Sayın Başkan, emeklilerimizle ilgili az önce bir Grup Başkan Vekilimiz "8,45 çok yetersiz." dedi. Bu, yılın ilk altı ayı için düzenlenen zamdı; dolayısıyla, emeklilerimizi enflasyona ezdirmedik.

Yine, müzisyenlerimize, ocaktan bugüne toplamda 270 milyon TL destekte bulunduk. 1 Ocaktan itibaren 31 bin müzisyenimize, hazırandaysa 9 bin daha ekleyerek toplamda 40 bin müzisyenimize 270 milyon destekte bulunduk.

Yine, CHP Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay, mutut olduğu üzere yine "saray" "Erdoğan" ve o çerçevede oluşturulmuş bir dili ve söylemi tekrar etti. Biz, artık bunlara cevap vermekten yorulduk ama Cumhuriyet Halk Partisi bunları tekrar etmekten yorulmadı. Ben bir sataşmaya mahal vermeden, şunu söylemek istiyorum: İnsanoğlu, dünyayı algıladığı biçimde ifade eder. Dolayısıyla, bizim ifadelerimiz gerçekliğin kendisi değil, bizim ifadelerimiz; olan, biten şeyleri algılama biçimimizden ibarettir. Bunları biz kendi gerçekliğimiz olarak değil, bunları Cumhuriyet Halk Partisinin Türk siyasetini okuma biçimi olarak görüyoruz. Bunlarla ilgili biz her ne kadar... En son "52 milyon TL'ye araba aldınız."

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 54...

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – "54 milyon liraya alınan araçlar." gibi bir ifade kullanıldı. Biz, en az 10 defa böyle bir araç alımının olmadığını, bunun mutut, üç yılda bir yenilenen kiralamalardan ibaret olduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – ...meblağın da o olmadığını ifade ettik ama bu ve benzeri şeyler tekrar tekrar

gündeme getiriliyor. Bu bir iletişim stratejisi, sistematik olarak devam ettiriliyor; biz de bunun bilincindeyiz.

Ben Meclisin gündemini daha fazla meşgul etmeden... Çünkü şuna inanıyorum: Biz burada milletin temsilcileri olarak millete ait bir zamanı kullanıyoruz. Kullandığımız bu zaman şahsımıza ait değil, kişisel kavgalarımıza ait değil; bu zaman bizatihi milletin kendisine aittir ve ben sözlerimi daha fazla uzatmadan neticelendiriyorum.

Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkan.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani sataşmadan söz istemeyeyim zaman tasarrufu bakımından.

BAŞKAN – Yerinizden lütfen.

26.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Ünal benim biraz önce yaptığım konuşmayı bir kişisel kavga olarak niteledi. Böyle bir yaklaşımım ve anlayışım yok ama Sayın Ünal'a şunu söylemek isterim: Sayın Ünal, ben dört hafta önce 54 milyonluk faturayı Mecliste söylediğimde, gene siz nöbetçiydiniz "Hayır, böyle bir işlem yapılmadı." dememiştiniz. Merkez Bankasının 128 milyar dolarının birkaç gece içinde, farklı geceler içinde insanlara peşkeş çekilip onlarca insanın zenginleştirilmesinin hesabını sormak kişisel kavga değil, benim görevimdir; önce onu söylemek isterim. Millet bu kadar fakruzaruret içindeyken Marmaris'te yapılan yazlık sarayın, yeni bir saray yapılmasının doğru olmadığını, bunun bir israf olduğu söylemek kişisel kavga değildir, benim aziz milletimizden aldığım görevin yerine getirilme hâlidir; onu söylemek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Ünal, ben 5 tip harami saydım, b tipi haramileri de "3-4 maaş alanlar" diye niteledim; çıkın "Hayır, devlette 3 maaş alan yoktur." deyin ve bunu ispatlayın, ben de sizden özür dileyeyim.

Teşekkür ederim.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Ünal, buyurun.

27.- Kahramanmaraş Milletvekili Mahir Ünal'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bu maaş konusunda yapılan düzenleme burada kaç defa anlatıldı ve dolayısıyla "3-5 maaş" diye bir maaş biçiminin olmadığı defalarca burada ifade edildi. Yine bu saray muhabbeti üzerinden yürütülen tartışmalarda, bunlar Recep Tayyip Erdoğan'ın kendi kişisel, şahsi malı değil buralar devletin yaptığı yerler ve devlete ait. Mesela "Marmaris" diyorsunuz; Turgut Özal döneminde yapılmış, daha sonra da yine Cumhurbaşkanlığı makamı için yenilenmiş bir yerden bahsediyorsunuz. Geçmişte merdiven altı hükümetlerin âdeta siyasetin itibarsızlaştırıldığı, vesayetin siyaseti itibarsızlaştırdığı günlerden bugün milletin layıkıyla temsil edildiği ve aziz milletin mehabetine uygun yerler yapılmıştır. Buralar Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın şahsına ait yerler değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) - 128 milyar dolar meselesine gelince de tekrar tekrar kendileri de ifade ettiler, kendi milletvekilleri de ifade etti; 128 milyar doların herhangi bir şekilde Merkez Bankasından kaybolamayacağını, bunun Türk lirası, döviz ve altın arasındaki işlemler olduğunu kendileri de bildiği hâlde bunu tekrar tekrar sormaktan vazgeçemediler.

Benim kastettiğim ve tekrar ettiğim husus şudur: Biz, burada birbirimizle cevabı defalarca konuşulmuş ve cevabı bilinen meseleleri bir bir tekrar kişiselleştirip konuşmanın doğru olmadığını söylüyoruz.

Tekrar teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hiçbir sorumuzun cevabı verilmemiştir. Hadi bu sorulardan da vazgeçtim; "Mafya ayda 10 bin dolar siyasetçiye para ödüyor." diyen şu anki Hükümetin İçişleri Bakanı, söyledi, 80 milyon duydu; bari onu söyleyin, kim bu ayda 10 bin dolar mafyadan harç, harçlık, maaş alan siyasetçi? Bunun AK PARTİ'yle bir ilgisi var mı, yok mu? Onu söyleyin tamam. Söyle.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Bu soruların muhatabı ben değilim.

BAŞKAN – Sayın Ünal, söylemek ister misiniz? Söz vereyim mi?

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Hayır, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Peki.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye-Avrupa Birliği Karma Parlamento Komisyonunda (KPK) Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve AKDENİZ-PA Türk Delegasyonunda Uşak Milletvekili Mehmet Altay'dan boşalan üyelikler için Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun Türkiye-AB KPK ve Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in AKDENİZ-PA Türk Delegasyonu üyeliklerinin Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/1665)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye-AB Karma Parlamento Komisyonunda (KPK) Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız ve Akdeniz Parlamenter Asamblesi (AKDENİZ-PA) Türk Delegasyonunda Uşak Milletvekili Mehmet Altay'dan boşalan üyeliklere 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesine göre Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu Başkanlığınca bildirilen ve anılan Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca Başkanlık Divanında yapılan incelemede uygun görülen Gaziantep Milletvekili Mehmet Sait Kirazoğlu'nun Türkiye-AB KPK ve Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in AKDENİZ-PA üyelikleri Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi daha vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Senegal Ulusal Meclisi Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymerou Gningue ve Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetin 5-9 Temmuz 2021 tarihleri arasında ülkemize resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1666)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Senegal Ulusal Meclisi, Senegal-Türkiye Parlamentolar Arası Dostluk Grubu Eş Başkanı ve Benno Bokk Yakaar Meclis Grubu Başkanı Aymerou Gningue'in beraberinde Dostluk Grubu üyelerinden oluşan bir heyetle 5-9 Temmuz 2021 tarihleri arasında ülkemize resmî bir ziyarette bulunması Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 18 Haziran 2021 tarihli ve 52 sayılı Kararı'yla uygun bulunmuştur.

Söz konusu heyetin ülkemizi ziyareti, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Kuveyt Ulusal Meclis Başkanı Marzouq Ali Alghanim'in vaki davetine icabetle 11-13 Temmuz 2021 tarihleri arasında Kuveyt'e resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1667)

5/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Profesör Doktor Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Kuveyt Ulusal Meclis Başkanı Sayın Marzouq Ali Al-Ghanim'in vaki davetine icabetle, 11-13 Temmuz 2021 tarihleri arasında Kuveyt'e resmî bir ziyarette bulunması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun görev süresinin uzatılmasına dair bir tezkere vardır, okutuyorum:

4.- Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, görev süresinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/1668)

1/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

21/4/2021 tarihinde çalışmalarına başlayan Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 30/6/2021 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince, çalışma süresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 21/7/2021 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Öznur Çalık
Malatya
Komisyon Başkanı

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 105'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Araştırmasını üç ay içinde bitiremeyen komisyona bir aylık kesin süre verilir." hükmü gereğince Komisyona bir aylık ek süre verilmiştir.

C) Önergeler

1.- Başkanlığın, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel ile Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazılarının 30/6/2021 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazıları (4/139)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Diyarbakır Milletvekili Sayın Semra Güzel ile Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu'nun, Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden istifalarına ilişkin yazıları 30 Haziran 2021 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Üç sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Yılmaz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Düzce'deki su baskınına ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

3 Temmuz Cumartesi günü Akçakoca ilçemizde yağan yağmur, merkezde bulunan Çivi Deresi'nin ve Uğurlu köyünden geçen Esmahanım Deresi'nin taşmasına sebep olmuştur. Yaşanan selde, Allah'a şükürler olsun can kaybı yaşanmamış ancak Akçakoca merkezde bazı dükkânları, Uğurlu ve Esmahanım köyünde bazı evleri su basmıştır.

Her yıl temmuz ayının gelmesiyle, Düzce'de yürekler ağza gelmekte "Acaba nereyi sel götürecektir?" korkusu yaşanmaktadır. Buradan yetkililere seslenmek istiyorum: Sadece ana dere yataklarını temizleyerek sel felaketinin önüne geçilemeyeceği, iki sene önce yaşanan sel felaketinin ardından geçen gün yaşananlarla ortaya çıkmıştır. Karadeniz İklim Değişikliği Eylem Planı hayata geçirilmelidir. Ana dere yataklarının yanında tali yataklar da temizlenerek bir an önce derelerin ıslah kapsamına alınması gerekmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

29.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Antakya ilçesinin Serinyol Mahallesi'ndeki Ziraat Bankası şubesine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatay'ın Antakya ilçesine bağlı Serinyol Mahallesi bin nüfusuyla kocaman bir mahalledir; üniversite öğrencisiyle, çiftçisiyle, ticaret erbabıyla, esnafıyla her kesimden insanın yaşadığı kocaman bir mahalledir. Böylesine büyük bir yerleşim yeri olmasına rağmen Ziraat Bankası burada bulunan şubesini anlamsız bir şekilde kapattı. Serinyol müşteri potansiyeli, ticaret

potansiyeli, çiftçi potansiyeli ve büyüme potansiyeli yüksek olan bir yerleşim yeri. Dolayısıyla, Ziraat Bankasının Serinyol'daki şubasını kapatması izaha muhtaç bir durumdur.

Ziraat Bankasının sayın yetkililerine buradan sesleniyorum: Bu şubeyi kapatarak Serinyol'daki çiftçiye, memuru, öğrenciyi, tüccarı, esnafı mağdur ettiniz. Serinyol'a acilen Ziraat Bankası yeniden şube açmalı, bu mağduriyet giderilmeli.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bulut...

30.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, sağlık emekçilerinin nöbet ücretlerine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN BULUT (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Pandemide ön safta mücadele eden, üç kuruluş ek ödeme verilen sağlık emekçilerinin aldıkları nöbet ücretleri, şimdi faiziyle geri istenmektedir. 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan toplu sözleşmenin 7'nci maddesinde "Yoğun bakım, diyaliz, ameliyathane, acil servis ve 112 acil sağlık hizmetlerinde tutulan nöbetler için ödenen nöbet ücretleri yüzde 50 artırımlı ödenir." hükmü yer almaktadır. Buna rağmen Sağlık Bakanlığı, yüzde 50 artırımlı nöbet ücretlerinin yalnızca bu birimlerde çalışan personele verilmesi gerektiğini savunarak röntgen ve laboratuvar teknisyenleri için bu birimlerde hizmet veren sağlık emekçilerinin kapsam dışına çıkartılmasını talep etmiştir. Ankara Bölge İdare Mahkemesi sağlıkçıları haklı bulmasına rağmen Danıştay aksi yönde karar vererek ödenen nöbet ücretlerinin iadesini istemiştir. Düşük ücretle çalışan sağlık emekçileri bu ödemeleri geri yapmak durumunda kalmıştır. Bu haksızlığın giderilmesi için gerekli düzenlemenin yapılmasını bir an önce Bakanlıktan talep etmekteyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.19

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.35

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 3/3/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, Giresun ilinde ulaşım, tarımsal üretim ve turizm konularında yaşanan sorunların araştırılması ve sorunların çözümü konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/7/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Lütfü Türkkan

Kocaeli

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 milletvekili tarafından Giresun ilimizde ulaşım, tarımsal üretim ve turizm konularında yaşanan sorunların araştırılması ve sorunların çözümü konusunda alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 3/3/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 6/7/2021 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Giresun ilimizin sorunlarına yönelik 3 Mart 2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine 21 arkadaşımızla beraber vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, Giresun özellikle ulaşım problemleri açısından ciddi sorunlar yaşamaktadır. Özellikle güney çevre yolu sorunu Giresun'un en öncelikli ve en önemli sorunlarından biridir. Karadeniz'de 4 ilin ve hatta sahildeki ilçelerin bile güney çevre yolu varken Giresun'un güney çevre yolu konusunda maalesef bir adım atılamamıştır. Dolayısıyla Giresun trafiği tamamen tıkanmıştır. Giresun'un güney çevre yolu sorunu ne yazık ki bugüne kadar da bir çözüme kavuşturulamamıştır.

Yine, Giresun'da bitmek bilmeyen 20 kilometrelik Dereli yolunun yapımı senelerdir devam etmektedir. Yine, ulaştırma projelerinden biri olan Eğribel Tünel'i inşaatı 25 Nisan 2015 yılında başlamış olup altı senedir devam etmektedir; maalesef bununla ilgili de bir ilerleme yok. Yine, bu sene Dereli yolu inşaatına 13 milyon liralık ödenek ayrılmış. Bu 13 milyon lirayla bu yolun bitmesi mümkün değil, bu da durma noktasına gelmiştir, muhakkak bu projeye de ödenek aktarılması gerekmektedir. Yine, biliyorsunuz, Dereli'de geçmişte sel felaketi olmuştu. Sel felaketi olunca genelde bakanlar sarı çizmeleriyle beraber sel bölgelerine giderler ve orada bir sürü vaatle bulunurlar. Bunlardan bir tanesi de özellikle bu yol sorunlarına, yol problemlerine yönelik ödenek aktarılacağına dair oraya uğrayan 5 bakanımız da söz vermiş ama maalesef bu yollar konusunda şu ana kadar ciddi bir adım atılamamış. Aynı şekilde, Dereli yolu kangren olmaktan da bir türlü çıkamamıştır. Ümit ediyoruz ki şu yol problemleri bir an önce çözülür.

Yine, önemli yollardan bir tanesi Tirebolu-Torul yolu. Bu, Doğu Karadeniz için de önemli bir yoldur. Tirebolu'dan Torul'a, oradan limana iner yani daha çok Batı Karadeniz'i takip eden yol, Tirebolu-Torul üzerinden limanla buluşmaktadır. Bu yolun Türkiye için de çok büyük bir önemi var ama maalesef burada da istenilen mesafe katedilemediği gibi uzunca yıllardan beri de bu yol projesi sorunları devam etmektedir.

Yine, Dereli'de geçtiğimiz dönemde, biliyorsunuz, sel felaketi olmuştu, orada da belli çalışmalar yapıldı ama maalesef 4 Temmuz Pazar günü yağın yağmurda, o gün ziyaret ettiğimiz cadde yine aynı sel sularının altında kaldı. Orada bahsettiğimiz, hemen Dereli'nin baş tarafında meşhur bir köprü vardı -o zaman da söylemiştik- bu köprü'nün yüksekliği düşük ama aynı mantıkla ilave edildiği için yine köprü'nün altında rüşup birikti, çevre yamaçlardan gelen su burayı tekrar kapattı. Onun için projeleri

çözerken, projelerin üzerinde dururken muhakkak çözüm odaklı, sonuç odaklı çalışmalar yapmamız lazım.

Yine, bunun paralelinde, özellikle turizm konusunda, gerçekten, Giresun, yaylalarıyla ve doğal güzellikleriyle tam bir turizm cenneti ama maalesef Giresun'umuz umduğumuz sayıda gerek yerli gerekse yabancı turistleri ağırlayamamaktadır. 3 yayla turizm merkezi ilan edilmiş. Merkezleri ilan etmek yetmez, bunlarla ilgili imar çalışmalarının da yapılması lazım. Turizm alanı ilan edilmiş olmasına rağmen maalesef imar planı bile hâlâ daha yapılamamıştır.

Yine, bir yat limanı sorunu vardır Giresun'da. O kadar tarihî ve doğal güzellikler açısından... Özellikle özel şirketler, onlar için yat limanı vazgeçilmezdir ama yat limanı ile ilgili de bir mesafe katedilemedi.

Yine, özellikle, hızlı tren Türkiye'nin gerçeği. Ben Samsun Milletvekiliyim. Samsun-Hopa arası için de bu hızlı tren meselesini gündeme getirmiştik. Bu sahil kesiminin en önemli sorunlarından biri de bu hızlı tren meselesi. Maalesef, Türkiye'de bu demir yolu konusunda umduğumuzu bulduğumuzu söyleyemeyiz. Projesi var mı, yok mu; varsa kaç yıl içinde bu projenin yapılacağına dair hâlâ hiçbir fikrimiz yok.

Tabii "doğal ve tarihî güzellikler" derken aynı zamanda, buralarda katı atık bertaraf alanlarıyla ilgili, gerek HES'lerden kaynaklanan gerek o bölgelerdeki altın madenlerinden kaynaklanan doğayı kirletmeyle ilgili, doğayla ilgili de çok ciddi problemler var. Özellikle "Görel Çavuşlu'daki Katı Atık Bertaraf Çöp Alanı mutlak suretle kaldırılmalı, müsait bir yere nakledilmelidir." diyor Giresunlu hemşehrilerimiz.

Tabii, şu an fındık sezonu yaklaşıyor. Geçtiğimiz hafta da bununla ilgili bir basın toplantısı düzenledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Özellikle, fındık 16 tane ilimizi ilgilendiren temel tarım ürünlerinden bir tanesi. 500 bin aileyi doğrudan, 2 milyon aileyi de dolaylı olarak fındık fiyatları, fındık üretimi ilgilendirmektedir. Biz buradan uyarıyoruz... Yani, bugün, gübreye zam geldi, bunun yanı sıra, zam gelmeyen hiçbir şey kalmadı. Biz de diyoruz ki: Hiç olmazsa bu seneki fındık fiyatları bayramdan önce eğer 35 lira olarak açıklanırsa çiftçinin de yüzü güler. Yani yapılan zamlar konusunu söylememize hiç gerek yok; daha dün elektriğe zam geldi, daha evvelsi gün doğal gaz zam geldi. Yani, bugün, enflasyon rakamlarına baktığınız zaman, TÜFE'de 17 küsur, ÜFE'de 41 küsur konuşuyoruz. Daha bugünden biz sizi uyarıyoruz: Fındık stratejik bir üründür, bugünden, bayramdan önce bunun muhakkak ilan edilmesi gerekiyor. Dolayısıyla Giresun Karadeniz'in en bilinen illerinden bir tanesidir, sorunları aşağı yukarı Karadeniz'in de sorunlarıyla ortaktır. Dolayısıyla Giresun'un sorunlarına çözüm bulmak Karadeniz'in sorunlarına da çözüm bulmakla eş değerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Dolayısıyla bu önergemize "evet" oyu vereceğinizi ümit ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Erol Katircioğlu.

Buyurun Sayın Katircioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Giresun'un sorunları tabii ki sadece Giresun'a ait değil. Giresun, diyebiliriz ki bütün Karadeniz'de bulunan illerimizin kaderini paylaşan bir şehir. Yani aslında yıllar içinde baktığımızda, bütün bu bölgeye daha yapısal bir perspektiften yaklaşıp da bu bölgelerde yaşayan insanların hayat standardını artırmakla ilgili olarak yapılacak işler vardı, fakat bu işleri yapmaktansa bu neoliberal dediğimiz politikalara uyum çerçevesinde bir anlamda, küçük üreticilerden oluşan bu coğrafyadaki insanlar sermayenin insafsız ellerine bırakılmış gibi oldu.

Değerli arkadaşlar, bir kere şunu söyleyeyim: Bu illerin en önemli sorunlarından bir tanesi, çoğu il esasında tek ürüne bağlı olarak gelir üretiyor yani çaya... Bazı yerlerde daha fazla çay, bazı yerlerde daha fazla tütün, bazı yerlerde daha fazla fındık. Şimdi, dolayısıyla da geleneksel olarak baktığımızda, tarım ürünleri bildiğiniz gibi iklim şartlarından etkilendiği için devletler bu tarım ürünleri piyasalarını genellikle regüle ederlerdi, çeşitli kuruluşlarla bunları regüle ederlerdi ve nitekim fındıkla ilgili olarak da bir FİSKOBİRLİK vardı. Fakat ne yazık ki 2000'li yılların başında, söylemeye çalıştığım bu eklemlenme süreci yani neoliberal politikalar çerçevesinde eklemlenme adımları FİSKOBİRLİK'in regülasyon yapma yeteneğini yok etti. Şimdi, dolayısıyla da anladığımız kadarıyla ya da gördüğümüz kadarıyla fındığı üretenler, gerçekten, piyasanın arz ve talep koşullarına bağlı hâle geldi. Fakat, değerli arkadaşlar, piyasanın arzına baktığımızda bu, küçük üreticiler dünyası ama talebine baktığımızda da -en azından son durumdan gidersek söyleyebiliriz- 3 tane firma alıcı durumda. Yani ne kadar üretilirse üretilsin neredeyse 3 firma alıyor çünkü biliyorsunuz bu, ihracat pazarıyla ilgili. Dünya fındığının yüzde 70'ini üreten bir ülke olarak esasında bu 3 firmanın fiyat belirleme gücüne teslim olmuş oldu fındık üreticileri. Şimdi, bugünlükteki tartışma, 30 lira mı olacak, 25 lira mı olacak, 35 lira mı olacak tartışması. Tabii ki, tabii ki, biliyoruz ki fındığı üreten insanları -demin konuşmacı arkadaşımız da söyledi- kimisine göre yüzde 18, kimisine göre yüzde 30 hatta yüzde 40 enflasyon olduğu bir ülkede tabii ki fındık için de gerekli olan girdilerin maliyetlerinde artış olmasından dolayı esasında neredeyse zararına satmak zorunda kalacak üreticiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Dolayısıyla da burada devletin bir biçimde devreye girmesi lazım ve özellikle Tarım Bakanlığının bunu yapması lazım ve en azından, çiftçilerin makul bir kâr marjı elde edebilecekleri seviye -ki 35 olduğunu anlıyorum ben- civarında bir yerde fiyatın oluşturulmasını sağlamak lazım.

Toprak Mahsulleri Ofisini de burada saymak lazımdı ama onun da zaten 700 bin ton üretilen bir ürünü -yanılmıyorsam- 150 bin ton -bilirsiniz siz- civarında bir stoklama yeteneği var, kapasitesi var; dolayısıyla da TMO da regülasyon yapabilme yeteneğine sahiptir. Dolayısıyla da değerli arkadaşlar, biz, bu araştırmanın yerinde olduğunu düşünüyor hatta eğer mümkünse daha da genişletilip bütün Karadeniz şehirlerini içine almasını öneriyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Giresun Milletvekili Sayın Necati Tıgılı.

Buyurun Sayın Tıgılı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NECATİ TİĞLİ (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu tarafından verilen önerge üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına konuşmak için söz aldım.

Sözlerime başlamadan önce, kıymetli hemşehrime Aziz Nesin'i vefatının 26'ncı yılında rahmetle, saygıyla, özlemle anıyorum.

Evet, Giresun ilinin gerçekten çok sorunu var. Milletvekili seçildiğim günden bu yana çevre yolunun, Dereli yolunun,

Batlama yolunun, Eğribel Tüneli'nin, hızlı tren hikâyesinin, bu projelerin neden hayata geçirilmediğini ya da neden yıllardır bitirilemediğini ilgili bakanlıklara sorduk. FİSKOBİRLİK gibi çok güçlü bir birliğin nasıl zayıflatıldığını ve devre dışı bırakıldığını, dünyanın en kaliteli fındığının başına gelenleri, rekolte tahminlerinin nasıl manipüle edildiğini, alım fiyatlarının az oluşunu, alan bazlı desteklerin yıllardır 1 kuruş artırılmayışını, fındık üreticisinin nasıl tekelcilerin kucağına itildiğini, fındık alımlarının neden FİSKOBİRLİK üzerinden yapılmadığını bazen araştırma önergeleri bazen soru önergeleri bazen de basın açıklamalarıyla Meclis gündemine defalarca getirdik.

İYİ Partinin Giresun'un sorunlarıyla ilgili sunmuş olduğu katkıya teşekkür eder, Giresun için AKP'nin de sunacağı katkıya koşulsuz destek vermeye hazır olduğumuzu herkesin bilmesini isterim. Ben Giresun'un evladıyım, söz konusu Giresun olunca Giresun için kim faydalı işler yapmak istiyorsa tabii ki grubumuz katkı verir, destek verir.

Şöyle geriye dönüp baktığımızda, AKP iktidarı ve başındaki kişiler Giresun demir yolunu meydanlarda seçim yatırımı olarak müjdeledi ama iş icraata gelince bırakın demir yolu yapmayı, Giresun'u demir yolu güzergâhından çıkardılar. Biz yapılan yanlışı o zaman da söyledik, şimdi de söylüyoruz: "Ordu, Giresun, Trabzon ve Rize'yi kapsıyor." diye meydanlarda müjdelediğiniz Karadeniz Sahil Yolu'nun Giresun ayağında yapılan hiçbir şey yok. Yine burada bir konuşmamda söylemiştim, Karadeniz Sahil Yolu tüm illerde eş zamanlı bittiğinde faydalı olur, aksi durumda iktidarın müteahhitleri hariç kimseye faydası olmaz diye.

Gelelim bitmeyen ama paraları yutan ve yüklenici firmaları zengin eden Eğribel Tüneli'ne. Ne oldu? Eğribel Tüneli için savurduğunuz vaatler diğer tüm vaatleriniz gibi yalan oldu.

Kıymetli milletvekilleri, Giresun'da bitmeyen bir sürü proje var: Batlama kara yolu, Tirebolu-Torul yolu, Görele-Çanakçı yolu, Güce yolu, Bulancak-Aydındere yolu, su sızıntısı nedeniyle durdurulan Şebinkarahisar'daki gölet projesi, 2020 yılındaki büyük sel afetinden sonra zarar gören ve hiçbir çalışma yapılmayan Espiye-Ericek yolu. Devam eden inşaat çalışmalarına rağmen Dereli ilçemizin de hâlâ bir afete açık olduğunu unutmayalım.

Ama Giresunlu hemşehrilerimiz içini ferah tutsun, hiç kimse merak etmesin; iktidara geldiğimizde, Millet İttifakı iktidara geldiğinde Giresun'un bütün sorunlarını çözecek diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Giresun Milletvekili Sayın Cemal Öztürk.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Samsun Milletvekilimiz Bedri Yaşar Bey tarafından Giresun'un sorunlarıyla ilgili verilen önerge üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Giresun ilinin sorunlarını bölge illerinin sorunlarından ayırmak hatta Türkiye'nin sorunlarından farklı görmek mümkün değil. Önergede tabii ki belli başlıklar dile getirilmiş ama esas sorun, bölgedeki göç sorunu. Bu, ta Artvin'den başlamak üzere Doğu Karadeniz'imizin maalesef yıllardan beri devam eden göç sorunu. Son yıllarda bu azalmış olmakla beraber, Giresun ilinde 450 bin hemşehrimiz yaşarken resmî kayıtlara göre sadece İstanbul'da 496 bin hemşehrimiz var. Onun yanında, işte Sakarya'da, İzmit'te, Bursa'da, Düzce'de, Zonguldak'ta hemşehrilerimiz var. Ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri'nde de toplam 300 bin Türk vatandaşının 35-40 bini Giresunlu. Yani bu, bölgenin bir göç sorunu ama belli başlıklar var burada, tabii ki ben onları bu kadar kısıtlı süre içinde cevaplayamam; şu kadarını söyleyelim: Giresun ilinin sorunlarını biz biliyoruz ve bu sorunları çözmek için de Hükümetimizle koordineli olarak çalışıyoruz.

Tabii, dile getirildi, fındık en önemli ürünümüz; nitekim "fındık" denilince Giresun, "Giresun" denilince de fındık aklı geliyor. Biz Meclis çatısı altında, fındık üreten illerin milletvekillerinden oluşturduğumuz bir fındık çalışma grubuyla birlikte son üç yıldır, bölgenin ve Türkiye'nin en önemli ürünü fındık konusunda çalışıp görüşlerimizi başta Tarım Bakanımıza götürüyoruz; o da, Hükümet de bunları tartışıyor ve neticede, özellikle son iki yıldır Hükümetimizin fındıkla ilgili aldığı kararlar hepimizi memnun eder nitelikte. Bu konuda, geçtiğimiz hafta da biz milletvekilleri olarak düşüncelerimizi Tarım ve Orman Bakanımıza ilettik. Ben eminim, Sayın Cumhurbaşkanımız -bayramdan önce olur, sonra olur ama- mutlaka temmuz ayı içinde fındıkla ilgili politikaları, fiyatı belirleyecektir ve ümit ediyoruz ki hem üreticimizi hem ülkemizi hem ihracatçımızı, sanayicimizi tatmin edici bir fiyat ve alım politikası izlenecektir.

Tabii, önerge sahibi değerli arkadaşımız Giresun Çevre Yolu'ndan bahsetti. Bu ufuk proje yani Türkiye'nin projesi, sadece Giresun'u ilgilendirmiyor. Bakın, Doğu Karadeniz'deki ana ulaşım akslarından biri -ama büyük bir yatırım, takdir edersiniz- 49 kilometre uzunluğunda ve bunun 2,7 kilometresi köprü, sadece 32 kilometresi viyadüklerden oluşuyor coğrafi şartlardan dolayı. Büyük finansman gerektiren projenin ihalesi yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, tamamlayalım.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) - Bu yolun proje ihalesi yapıldı. Bitmek üzereyken Ordu ili Gülyalı'da bu yolun başlangıç noktasıyla ilgili mahkemeye taşınan bir konu vardı, o da bitmek üzere.

Eğribel yolu; bu da yine Türkiye'nin projesi çünkü Giresun'u güneye bağlayan, Karadeniz'i güneye bağlayan bir yol. Eğribel Tüneli de 2022 sonunda bitecek; ihalesi, ödenekleri her şeyi tamam, zamana ihtiyacımız var.

Giresun-Dereli yolu, bu da bitmek üzere, 24,5 kilometrelik yolun 10,5 kilometresi açıldı. Sayın milletvekilim, önergeniz 3/3/2021 tarihini taşıyor, dolayısıyla bugünlerde 10,5 kilometresi açıldı, kalan 14 kilometresi de yapılıyor; ödeneği de dediğiniz gibi 13 milyon değil, 121 milyon ödenek konuldu 2021 yılı için, orası da devam ediyor.

Yine, Doğankent yolu, biliyorsunuz orada sel felaketi yaşadık. Allah razı olsun Hükümetimizden, bu 22 Ağustos'taki selden dolayı çok büyük yatırımlar yapıldı, işte o köprü kısa sürede, yılbaşından önce yapıldı ve açıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Öztürk.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, son cümlemi kayıtlara geçireyim.

BAŞKAN – Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Devamla) - Giresun'un sorunlarını biliyoruz, bu sorunlar hepimizin sorunları, bunların çözümü için de Hükümetimizle çalışıyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3 sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Karahocagil...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Başbağlar ve Sivas katliamlarının yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Tarih 5 Temmuz 1993, yer Başbağlar. Türkiye Cumhuriyeti'nin yükselişini durdurmak, tarihinde defalarca dünyaya hükmetmiş, dünyaya hakkı, adaleti götürmüş bu milleti maddeden yıpratmak

için, kendi silahlarıyla, kendi askerleriyle karşımıza çıkmaya cesaret edemeyip yine Müslüman Kürt kardeşlerimiz içinden satılık vatan, millet hainlerini bulup Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı kışkırtarak dünyada yaptığı kallesliği güneyde de gerçekleştiren, Siyonist güçlerin maşası kalles PKK'lılar tarafından gerçekleştirilen, hiçbir insanın kabul edemeyeceği, Sivas katliamına karşı yaptıklarını söyleyerek Alevi kardeşlerimizle de aramızı açmaya çalışan dış şer güçler, başaramayacaksınız; dış güçlerin askeri PKK'lı teröristler ve destekleyicileri başaramayacaksınız. Başbağlar'da öldürülen, yakılan 33 vatan evladını, Sivas'ta yakılan 35 vatan evladını rahmetle yâd ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gaydalı...

32.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Tatvan Belediyesinde yevmiye usulü çalıştırılan işçilere ilişkin açıklaması

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bitlis Tatvan Belediyesinde yevmiye usulüyle çalışan 45 kişi maalessif artık çalıştırılmamakta. Günlük 100 liraya çalışan ve "yemek parası" adı altında 15 lira ücreti kesilen bu emekçiler uzun yıllar Tatvan Belediyesinde çalışmışlardır. Tatvan Belediyesi İŞKUR üzerinden "mesleki eğitim" adı altında üç aylık süreyle 50 kişilik personel almıştır ve bu 45 kişiyle çalışmalarına son vermiştir. Bugüne kadar insani yaşam standartlarının altında çalıştırılan bu vatandaşlarımız şu an ne yapacaklarını dahi bilmiyorlar. SSK'leri olmayan, hiçbir özlük hakkının bulunmadığı bu hemşehrilerimize pozitif yönlü bir ayrımcılık tanınmasında fayda olacaktır. Bu modern kölelik sisteminin bir an önce sonlandırılması lazımdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

33.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, öğretmen atamalarına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öğretmen atamaları ve öğretmenlerimizin ekonomik, sosyal ve özlük hakları konusundaki sorunlar AKP iktidarı döneminde günden güne artarak ilerlemektedir ne yazık ki. Bugün geldiğimiz noktada iktidar tarafından ataması yapılamayan yaklaşık 700 bin öğretmen var. Hâl böyle iken müddeden çok bir kara habere dönüşen 20 bin rakamı atama bekleyen öğretmenler arasında büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Bu sebeple, bir an önce 40 bin atama şart ancak bu rakam bile inanın bu sorunu çözemeyecektir.

Değerli milletvekilleri, bu konunun kısa vadede toplumsal travmalara dönüşme ihtimali ayan beyan ortada iken plansız ve yanlış politikalar yüzünden oluşan bu devasa rakamın mutlaka ama mutlaka diğer kamu kadrolarında değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Ayrıca, bu konunun çözümüne katkı sağlamak amaçlı, ivedi olarak da Meclis bünyesinde araştırma komisyonu kurulması da elzem olmuştur. Zira, bu gencecik insanlara bir gelecek sunmak hepimizin görevidir diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 6/7/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, işsizliğin yol açtığı ekonomik sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

6/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/7/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

6 Temmuz 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (13501 grup numaralı) işsizliğin yol açtığı ekonomik sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 6/7/2021 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, işsizlik ve zamlar üzerine verdiğimiz önergemize hepinizden destek bekleyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz zaten derin bir ekonomik kriz yaşıyordu ve Covid salgınıyla beraber bu ekonomik kriz derinleşti. Sosyal devletler, demokratik ülkeler veya kamu kaynaklarını halk yararına kullanan ülkeler kaynaklarını halkı için seferber ettiler. Trilyonlarca dolar, trilyonlarca avro, trilyonlarca Japon yeni destek o halklara gitti ve milyarlarca insan pandeminin etkilerini hafifçe yaşadı değerli arkadaşlar.

Biz de HDP olarak, pandemi başlar başlamaz, Meclise bir yasa teklifi verdik ve "Gelin, bütçe tercihlerini değiştirelim. Saraylara, savaşımlara, yandaşlara akan yüz milyarlarca lira kaynağı durduralım ve bu kaynakları halk yararına harcayalım. İşçiye, memura, çiftçiye, emekliye destek verelim." dedik. Bu teklifimizi AKP ve MHP kabul etmedi. Ne dediler? Saraylara, savaşımlara, yandaşlara para harcamaya devam edeceğiz. Değerli arkadaşlar, bunun sonucunda da halk aç açıkta bırakıldı. Son bir yılda yüzlerce yurttaşımız intihar etti, milyonlarca yurttaşımız bunalıma girdi, milyonlarca yurttaşımız evine ekmek götüremedi, on binlerce esnaf dükkânını kapattı, yüz binlerce çiftçi üretimden koptu ama onlar saraylara giden tercihlerinden vazgeçmediler. Bakın, daha birkaç gün önce, Sayın Cumhurbaşkanı'nın eşi Emine Erdoğan ne dedi yurttaşlarımıza? "Porsiyonlarınızı küçültün." dedi ama hemen bu önerinin arkasından şöyle bir fotoğraf çıktı arkadaşlar -şu fotoğraflar çıktı, bakın- 640 milyon lira harcanan yazlık sarayın fotoğrafları çıktı. Bir yandan saraydan "Porsiyonlarınızı küçültün." deniliyor, bir yandan da 400 odalı yazlık saray yapılıyor.

Değerli arkadaşlar, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! Bakın, siyasi etiği geçtim, siyasi ahlakı geçtim, vicdanı geçtim; ya, bir utanma duygusu da mı kalmadı, utanma duygusu? Milyonlarca yurttaşınız aç açıkta iken onlara "Porsiyonlarınızı küçültün." diyorsunuz ama kendinize 400 odalı yazlık saray yapıyorsunuz. Değerli arkadaşlar, bu, vicdansızlıktır. Bu vicdansız gidişata "Dur." demeliyiz.

Bakın, bu şartlarda, pandemi sanki hiç olmamış gibi iktidar şimdi diyor ki: "1 Temmuz itibarıyla kısa çalışma ödeneğini durduruyorum." Pandemide yaptığınız tek şey şuydu: "Kısa çalışma ödeneği getiriyorum, kısa çalışma ödeneği." O da kimlere? Resmî çalışanlara. Ülkede 10 milyon kayıt dışı çalışan işçi var, onlara 5 kuruş destek yok, kayıtlı çalışan sınırlı sayıda 1-2 milyon, 3 milyon işçimiz bu kısa çalışma ödeneğinden faydalanmıştı.

Şimdi, sanki pandeminin etkileri bitmiş gibi, milyonlarca insanımız işine geri dönmüş gibi, diyorsunuz ki: "Biz kısa çalışma ödeneğini durduruyoruz." Değerli arkadaşlar, kısa çalışma ödeneğini durdurdunuz diye yalnızca 2 milyona yakın yurttaşımız gelirsiz kaldı, bunu biliyor musunuz? İşten çıkarma yasağını da durdurdunuz, şu anda 100 binlerce işçi bordrolardan düşürülüyor; hem sosyal güvencelerini kaybediyorlar hem de işsizlik sigortasından verilen 3 kuruşluk destekten oluyorlar. Böyle bir vicdansızlık kabul edilebilir mi değerli arkadaşlar?

Bakın, dünyada pandemide OECD içinde, gelişmekte olan ülkeler içinde yurttaşına en az desteği veren ülke Türkiye. Bundan utanç duymalıyız, Türkiye'nin Meclisi olarak bundan utanç duymalıyız. Bununla ilgili, bu vicdansız iktidarı dengeleyemediğimiz için, onlara karşı halkı destekleyen yasalar çıkaramadığımız için utanç duymalıyız. Biliyor musunuz arkadaşlar, bütçeden yalnızca 10 milyar TL destek verildi. Ya, yurttaş sayısı vursanız 100 lira etmiyor. Böyle mi sosyal devlet olacağız değerli arkadaşlar? Geri kalanı işsizlik sigortasından verildi, zaten işçinin parasıydı; o paranın da üçte 2'si patronlara destek diye verildi yani işçinin parası patronlara destek diye verildi.

Değerli arkadaşlar, bakın, yurttaşımız bir tek işsizlikten dolayı bunalıma girmiyor; yurttaşımızın üzerine zam yağıdırıyorsunuz, zam. Ya, daha dört gün önce elektriğe yüzde 15 zam yaptınız -ya, fıkra gibi arkadaşlar, Temel fıkrası olsa ancak bu kadar olur- aynı gün Fiyat İstikrar Komitesi kurdunuz, biliyor musunuz? Yüzde 15 zammı yağıdırıyorsunuz, aynı gün Fiyat İstikrar Komitesi kuruyorsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Daha ertesi gün de doğal gaza yüzde 12 zam yaptınız. Vatandaşımızın üzerine zam yağıdırıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, dünyanın en vicdansız, en ahlaksız vergisi enflasyondur. Türkiye faiz, döviz kuru, enflasyon sarmalındadır ve enflasyonun en çok kaybedenleri de yoksullardır. Yoksulların üzerine yağıdırıdığınız bu enflasyonu tüketici fiyatlarıyla yüzde 17 gösteriyorsunuz. Ya, emekliye, işçiye, memura ne zam vereceksiniz? Yüzde 8,5 değil mi? Doğal gaz, elektriğe yüzde 15 zam yapıp memura yüzde 8,5 zam veriyorsunuz yani kaşıyla veriyorsunuz, kepçeyle geri alıyorsunuz değerli arkadaşlar. İşte, böyle vicdansız bir Hükûmetle karşı karşıyayız. Bu vicdansız Hükûmete karşı Meclis mutlaka sorumluluk almalıdır. Bu anlamda önergemizin siz sayın milletvekilleri tarafından desteklenmesini talep ediyoruz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLIN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye son zamanların en sıcak yazını yaşıyor, memleket yanıyor âdeti. Yalnız, bu defaki sıcaklar temmuz ayının sıcaklarından dolayı değil; memleket zamlardan, işten çıkarılmalardan, enflasyondan dolayı yanıyor, hatta yanmıyor, kavruluyor.

Üç senedir söylüyoruz, dilimizde bu yangın ve vatandaşlarımızın geçim sıkıntısını geldik buralarda defalarca anlattık sizlere. Önce yoksulluktan durum, daha sonra yokluk oldu ama şimdiki durum hayatta kalma mücadelesi hâline gelmiş değerli arkadaşlar. Türkiye sanki için için eridi senelerce ve partili Cumhurbaşkanlığı sisteminizle beraber, 2018'den itibaren alev alev yanmaya başladı.

Genel Başkanımız Meral Akşener 20 Ocak 2020'den beri ilçe ilçe Türkiye'yi geziyor, biz de beraber geziyoruz veya ayrı ayrı geziyoruz. Türkiye'de her yerdeyiz; köylerdeyiz, ilçelerdeyiz; her yerde durum aynı, hiçbir yerde durum değişik değil. Sadece son on beş günde Genel Başkanımızla Niğde, Adana, İstanbul, Ankara, Afyon, Muğla, Kocaeli ve dün de Malatya'daydık; her yer aynı. Tanık olduğumuz manzara nedir biliyor musunuz? Bir utanç tablosu. Memleket feryat ediyor "Açız, destek istiyoruz!" feryadı bu ama duyan yok. Her yerde bu şikâyet; hayat pahalılığı, yüksek enflasyon, gelecek kaygısı ve bakın, dostane söylüyorum: Vatandaş öfkeli artık, çok öfkeli size.

Adana'daki karpuz üreticisiyle Niğde'deki çiftçi aynı şeyden muzdarip. Bor'da bir emekli abim dedi ki: "1.700 lira aldığım maaş, öleyim mi ben ya!" Afyon'da bir kasap kardeşimiz "Millet artık kasabın yolunu unuttu, kasap diye bir şeyin varlığından haberi yok." dedi. Bolvadin'de bir kardeşim, hayvancılıkla uğraşan bir kardeşim: "Yem 160 lira. 80 tane hayvanım vardı, 2-3 tane kaldı; ne yapayım, onları da satmıyorum, öleyim mi? Mera da yok artık, ne yapacağımızı şaşırdık!" dedi. Isparta'daki elmacı, gülcü, kirazcı kardeşimin durumu da aynı, feryat ediyor hepsi. Eskişehir'de "Sulama birlikleri bizi haraca bağladı." diyor, oradaki bir çiftçi kardeşim. Ve Kocaeli'deki kardeşim ne dediyse Kadıköy sokaklarında dolaşırken konuştuğumuz esnaf kardeşim de aynı şeyden şikâyetçi. "Öldük!" diyor vatandaş.

Dün Malatya'daydık, kayısı ve tütün üreticisi perişan vaziyette ve onlar ne haykırıyorsa Tunalı Hilmi'de -cumartesi günü dolaşırken arkadaşlarımla- kuyumcu bir kardeşim de aynı şeyden şikâyetçi, diyor ki: "Burada mal var falan sanmayın -yani kuyumcu ya- işte göstermelik bir şeyler koyduk vitrine." Ve teşkilattaki arkadaşlarımız dışarı çıktıktan sonra eğildi utanarak bana dedi ki: "Ya, durum şöyle Sayın Vekilim: Kızım üniversite sınavına hazırlanıyor, içimden içimden 'İnşallah kazanamaz.' diyecek kadar utanacak bir baba hâline geldim çünkü kazanırsa nasıl okutacağımı bilmiyorum. Kızıma 'Seni okutamam.' demenin utancını yaşamak istemediğim için 'Acaba kazanamasa mı?' diyorum." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Yine salgının başında -30 Mart 2020'de ve 15 Nisan 2020'de- söyledığımız ekonomik tedbirleri almadınız. Ne salgın doğru dürüst kontrol altına alınabildi ne de esnafın hâli... Şimdi, vatandaş -otuz yıllık birikimlerini satmış, kiralara, vergilere, faturalara artmış- perişan durumdayken, bir Bermuda şeytan üçgenine girmişken -ülke yüksek enflasyon, yüksek zam ve düşük destekle- siz kalkmışsınız elektriğe yüzde 15, doğal gazda yüzde 12, LPG ve oto gazı yüzde 9 zam yapmışken, temmuz ayı kira zammı yüzde 14,5'ken, memura enflasyon farkı olarak yapılacak olan zam yüzde 5,45'ken siz kalkıp diyorsunuz ki: "Biz kısa çalışma ödeneğini ve işten çıkarmaları artık serbest bırakıyoruz." Borç boğazı aşmış, vatandaş ıcralık, işsizlik artmış yürümüş ve siz bunu düşünüyorsunuz. Bakın, yaptığınız memlekete budur, bu bir buhrandır, bir buhrana soktunuz vatandaşları artık bundan çıkarmak hepimizin boynunun borcu. Onun için bir iyilik yapın -gözünüzü seveyim, vatandaş adına size haykırıyorum ben de buradan- bu buhrandan çıkaralım ülkeyi. Getirin sandığı biz çözeriz, Türkiye'yi iyileştiririz biz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş.

Buyurun Sayın Demirtaş. (CHP sıralarından alkışlar)
CHP GRUBU ADINA ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkürler Sayın Başkan.
Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Covid-19 salgını dünyayı ve ülkemizi bir buçuk yıldır etkisi altına aldı. Bu salgın birçok ülkeyi etkiledi ama en fazla etkilenen ülkelerin başında da bizim ülkemiz geliyor çünkü salgın öncesinde var olan ekonomik kriz Covid-19 salgınıyla birleştikten sonra ekonomik buhrana dönüştü. Türkiye kötü yönetilmektedir ama kötü yönetimin faturasını da maalesef işçiler, esnaf, emekliler, çiftçiler ve memurlar yani dar gelirliiler ödemektedirler. Bir yandan elektrığe, doğaı gaza, temel gıda maddelerine, iğneden ipliğe her şeye zam yağmurı yağarken diğeri yandan ise maaşlar eridi, vatandaşlarımız hızla fakirleşti, işsizlik patladı, tencere kaynamıyor, milletimiz geçinmiyor.

Değerli milletvekilleri, aslında, AK PARTİ salgın döneminde tarafını da belli etti, pandemi nedeniyle iflasın eşiğine gelen esnafı, KOBİ'leri ve işçileri yani dar gelirliileri yalnız bıraktı, onların yanında olmadı. Kırk yıl bu devlete vergi ödeyen esnafa bir gün bile bakmadınız ama sarayın koruması altında olan 5'li çeteye salgın döneminde de her türlü ödemeyi yapmaya devam ettiniz. Köprülerden, tüp geçitlerden ve otoyollardan araçlar geçmedi, havalimanlarından uçaklar uçmadı ama garanti ödemelerini takır takır milletin kesesinden bu 5'li çeteye ve yandaşlara yaptırmaya devam ettiniz. Kırtasiyeciyi, servisiyi, turizmciyi, lokantacıyı duymadınız. Bugün esnaf katlanarak artan borçları karşısında çaresiz durumdadır. Esnafın dayanacak gücü kalmadı oysa esnafa hibe vereceğiniz kredi vererek onları borçlandırdınız, bir yandan dükkânları kapanan esnaftan vergiler almaya da devam ettiniz. Dünyanın en geri kalmış ülkeleri bile vatandaşlarına ortalama 36 milyar dolar yardım yaparken sizin harcadığınız rakam 7,6 milyar dolardır. Bu utanç size yeter.

Değerli milletvekilleri, oysa İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yaptığınız kısa çalışma ödeneği ve nakdi ücret yardımları da zaten işçinin parasıydı yani işçinin parasını yine işçiye verdiniz ama "Bu yardımları biz yaptık." diye vatandaş kandırmaya çalıştınız. Siz önce, pandemi döneminde hazine den ne kadar yardım yaptınız, onu açıklayın.

Değerli milletvekilleri, Covid-19 salgını iş ve çalışma yaşamını da derinden etkiledi. Bugün, TÜİK'in makyajlı rakamları bile istihdamdaki kara tabloyu kapatamamaktadır. Bugün, çalışabilir durumda olan 31 milyon kişi iş gücüne dâhil değildir. Türkiye, iş gücüne dâhil olmayan nüfusta yüzde 45,1'lik oranla Avrupa Birliği ülkeleri arasında 1'inci sıradadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 8 milyon kişi kayıt dışı çalışmaktadır, 10 milyon 500 bin insanımız işsizdir. İşsizlik gençlerde çok daha fazladır, yüksektir, 3 gençten 1'i işsizdir. 1 milyon 369 bin kişi iş bulma ümidini yitirmiştir. Bu tablo içinde 30 Haziranda işten çıkarma yasağını kaldırdınız, 1 milyon 176 bin 817 kişiyi kısa çalışma ödeneğinden, 996.727 kişiyi de nakdi ücret desteğinden mahrum bıraktınız. Üstelik yapılan bu ödemeler İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yani işçinin parasından yapıldığı hâlde neden kesildi? Pandemi bitti mi? Hayır, bitmedi. Pandemi bitmemiş olsa bile ekonomi üzerindeki etkileri geçti mi? Geçmedi. Daha uzunca bir zaman da bu etkiler devam edecek. Herkes kendi yarasını sarmaya çalışırken bu desteklerin sona ermesi işsizliğı patlatacaktır. Bu sebeplerle önergeyi destekliyoruz.

Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Erdoğan.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; verilen önerge üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, özellikle bu pandemi ve geçmiş dönemden başlayan dolar operasyonlarının ve Türkiye ekonomisini dışarıdan çökertme planlarının arifesinde söz aldım. Kendi şehrimden bir iki örnek vererek sözlerime başlamak istiyorum. Bizim, 5'inci Organize Sanayi Bölgemiz var. Bu bölgemizde iki yıl önce yeni bir bölüm açıldı; 4'ten 5'e geçtik. 5'inci Organize Sanayi Bölgesi'nin tamamı şu anda doldu, yer yok. Yatırımlar için organize sanayi bölgemiz şu anda Sanayi Bakanlığına ve Tarım Bakanlığına başvuruda bulundu. Büyük bir işçi sıkıntısı var, işçi talebimiz var ama işçi bulamayla karşı karşıyayız, sanayicilerle sürekli çalışmalar içindeyiz "Kalifiye işçi eksikimiz var." diye taleplerini alıyoruz. Geçen yıl organize sanayi bölgemizde 200 bin kişi istihdam edildi, bu yıl, tam bir yıl sonra -resmi rakamlar bunlar- 230 bine çıktı. Geçen yıl organize sanayi bölgemizde 460 milyon kilovatsaat enerji tüketildi, bu yıl 510 milyon kilovatsaat enerji tüketildi aynı bölgede, yüzde 10'un üzerinde üretim fazlası var. İhracatta şu anda çok ciddi rakamlara ulaştık, 8 milyar doları yakalayarak Türkiye'nin en çok ihracat eden 5'inci ili olduk. Hedefimiz, önümüzdeki yıl yani 2021'in sonunda 10 milyar doları yakalamak çünkü çok ciddi bir potansiyel var, talep var; özellikle, pandeminin getirdiği sektörel değişikliklere talepler var. Nedir bunlar? Gıda ve tekstil ürünleri. Bu konuda şu anda çok ciddi talepler var. Şahinbey bölgesinde organize sanayi yapılmaya çalışılıyor, yapılacak yerin 8 katı talep geldi, mevcut organize de öyle. İslahiye ilçemizde organize sanayi çalışması var, Nizip ilçemizde var, tamamı taleple dolu. Tabii, önemli olan, bunları hayata geçirip buralarda insanları çalıştırıp istihdamı yükseltebilmek. Hedefimiz bu, bu gayretlerle yürüyoruz, Türkiye de bu gayretlerin içerisinde. Türkiye büyüyor, birileri tarafından kabul edilse de edilmese de.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET ERDOĞAN (Devamla) – Biliyorsunuz, Türkiye son çeyrekte Çin'den sonra 2'nci sırada büyüyerek yüzde 7 büyüdü. Bu rakamları biz üretmiyoruz, bunlar uluslararası rakamlar. Büyüyen bir ülkeye yapmamız gereken en büyük iyilik, o ülkenin güvenliğini ve istikrarını bozmamak olmalıdır çünkü ekonomiler, devletler güvenliyle yaşar, istikrarla yaşar, imajla yaşar ama dışarısı imajı, güvenli ve istikrarı aşağı çekmek için çok gayret gösteriyor; buna hep beraber müsaade etmemeliyiz.

Arkadaşlar, hepimizi saygıyla muhabbetle selamlıyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

3 sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Öztürk...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, engellilere ilişkin açıklaması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Sayın Başkan, aracılığınızla toplumumuzun kanayan önemli bir yarasını gündeme getirmek istiyorum. Bugün, eksik ve yetersiz de olsa tüm araştırmalar göstermektedir ki Türkiye'de yaşayan engelli kişi sayısı nüfusumuzun yaklaşık yüzde 10'u kadardır. Bu rakam da kabaca 8,5 milyon engelli vatandaşımıza işaret etmektedir. Hepimizin yaşayacağı gibi zaman zaman engelli vatandaşlarımız da ekonomik olarak sıkıntı yaşayabilmekte, bu yüzden borçlarını öteleyebilmektedirler. Ödemelerini geciktiren engelli vatandaşlarımızın engelli araçlarına hâlen haciz işlemi uygulanmaktadır. Oysa haciz konulan araç engelli bireyimizin eli ayağıdır. Bu bakımdan, engelli vatandaşlarımızın aracına haciz konulmamasını, önümüzdeki günlerde görüşülecek kanun teklifine eklenecek bir maddeyle bu mağduriyetin engellenmesini diliyor, Genel Kurulu

saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Filiz...

35.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Batı Trakya Türklerine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1983 yılı sonunda Yunanistan'ın polis eliyle İskeçe Türk Birliği'nin tabelasını yerinden sökmeye üzerine, derneğin yürüttüğü hak arama mücadelesi sonunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi 2008 yılında örgütlenme hakkının Yunanistan tarafından ihlal edildiğine hükmederek Yunanistan'ı derneğin tescili için gerekli düzenlemeleri yapmaya davet etmiştir. 2017 yılında yapılan yasal düzenlemeden sonra İskeçe Türk Birliği'nin yeniden yapmış olduğu başvurusu, istinaf mahkemesinin ardından Yunanistan Yargıtayı tarafından da 30 Haziran 2021 tarihinde reddedilmiştir. Aslında yüz sekiz yıl önce kurulan ve kısa bir süre ayakta kalarak tarihe ilk Türk cumhuriyeti olarak kaydedilen Batı Trakya Türk Cumhuriyeti'yle Batı Trakya'nın Türk yurdu olduğu tescillidir. Yunanistan'ın Batı Trakya'da Türk bulunmadığına dair anlayışını destekleyen bu kararı kınıyor, Batı Trakya Türklerinin otuz sekiz yıllık haklı mücadelesinde yanlarında olduğumuzu ifade ediyor; Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

36.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'daki depreme dayanıksız okullara ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Bursa'da, 2014'te 13, 2020'de 24 olmak üzere toplam 37 okula depreme dayanıksızlığı nedeniyle yıkım kararı verilmiş, bugüne kadar sadece 3'ü yapılmıştır. Bir buçuk yıldır okullar kapalıyken bu zaman değerlendirilmemiştir. Demirtaşpaşa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi fiziken olmadığı için öğrenciler tercih etmez olmuş, okulda bölümler kapanmış, alanında nitelikli öğretmenler başka okullara kaydırılmış, dört yıldır yıkılmış okul 3 farklı ilçede binalara bölünmüş şekilde eğitim vermeye çalışıyor.

Tarafsız Cumhurbaşkanlığı olmayan, hükümeti atanmış bürokratlardan ibaret bu ucube sistemde eğitimin sorunlarının çözülmeceği de anlaşılıyor. İlk seçimde iktidar olduğumuzda hepsini düzelterek ama bazı kayıpların dönüşü olmayacak ve gençler sizi affetmeyecek.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır. Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, orman köylülerinin sorunlarının araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/4476) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 6 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/7/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Ön Görüşmeler” kısmında yer alan orman köylülerinin sorunlarının araştırılarak bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmesi amacıyla verilmiş olan (10/4476) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 6/7/2021 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Kastamonu Milletvekili Sayın Hasan Baltacı.

Buyurun Sayın Baltacı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Orman köylülerimizin sorunlarının araştırılması ve sorunlarının çözümüne yönelik somut tespitlerle önerilerin getirilmesi amacıyla bir Meclis araştırmasının açılmasını istiyoruz. Millî gelirden en az pay alan orman köylülerinin, Türkiye'nin en unutulmuş ve en yoksul kesiminin sorunlarının araştırılmasını istiyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığının yayınladığı raporlarda ve devletin kayıtlarında bile kaç kişi olduğu bilinmeyen orman köylülerinden bahsediyorum. Devletin kayıtlarında yok çünkü geçimini ormandan sağlayan köylünün sosyal güvencesi yok ve neredeyse tamamı kayıt dışı çalışmak zorunda. Bir örnek vereyim, içimizi acıtan bir örnek: TARIM ORMAN-İŞ Sendikasının tespitlerine göre sadece 2020 yılında Orman Genel Müdürlüğü'nün üretim alanlarında üretim esnasında en az 4 binin üzerinde iş kazası yaşandı, 4 bin iş kazasında en az 611 işçi hayatını kaybetti; bu, bir cinayettir. Bu iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlerin sadece 5'i sigortalıydı, yani sadece 5'inin sosyal güvencesi vardı, yani orman köylüsünün ve ormanda çalışan işçilerin binde 1'i bile sosyal güvenceye sahip değil. Anlayacağınız, ormanlarda İş Kanunu değil orman kanunu geçerli.

Orman köylüsü ölüm kalım mücadelesi veriyor, yaşayanlar yoksullukla, yoksullukla mücadele etmeye devam ediyor. Orman üretiminde kuralsızlığın hâkim olmasının sebeplerinden biri dikili ağaç kesiminin yaygınlaşması ise bir diğer sebebi de yıllardır değişmeyen üretim fiyatlarıdır. Dikili ağaç kesimi, orman kooperatiflerini devre dışı bırakıyor, orman köylüsünü de yok pahasına üretim yapmaya zorluyor, Bakanlık da bunu teşvik ediyor. Bugün 1 metreküp üretim karşılığında orman köylüsünün cebine sadece 100 lira ile 120 lira para giriyor; 1 metreküp kesme, sürütme ve soyma karşılığında 100 lira ile 120 lira. Oysa Orman Genel Müdürlüğü'nün depodan satışlarının metreküpü bin liradan 2 bin liraya kadar çıkıyor. Üretim yapanın cebine 100 lira ile 120 lira, satanın cebine bin lira ile 2 bin lira arasında para giriyor. Üretim fiyatları son beş senedir neredeyse hiç değişmiyor ama satış fiyatları katlanarak devam ediyor. Hâlbuki geçen sene 1 litre mazotun fiyatı 5,70 iken bugün 1 litre mazotun fiyatı 7,40'a yükseldi. Geçen sene traktörünün deposunu 400 liraya dolduran orman köylüsü bugün traktörünün deposunu 520 liraya ancak doldurabilmekte. Kesim motorunun fiyatı son bir yılda 4.500 liradan 6.750 liraya yükselmiş; motor yağının fiyatı 65 liradan 100 liraya yükselmiş; kesim motorunun zinciri 80 liradan 120 liraya çıkmış; halat tamburu, çekme zinciri ve testere egesi gibi tüm üretim araçlarının fiyatı yüzde 50 artmış ama köylünün aldığı kesim fiyatı değişmemiş. Bu koşullarda orman köylüsünün, bırakın BAĞ-KUR primlerini ödemeyi, karnını doyurması bile mümkün değil. Hâlbuki orman üretimi giderek artıyor, öyle ki Türkiye plan verileri “Ülke genelinde 10 milyon metreküp üretim yapılabilir.” derken Orman Genel Müdürlüğü 2020 yılında 37 milyon metreküp üretim yapmış. Dahası 2021'de aynı plan 13 milyon metreküpe kadar üretim yapılmasına izin verirken Orman Genel Müdürlüğü “50 milyon metreküp üretim yapacağız.” diyor. Ormanların yağmalanması böyle son sürat devam ederken daha önce ikamete göre verilen yakacak yardımı nüfus kütüğü şartına bağlayan Genel Müdürlük köylüyü yakacak hakkından bile mahrum etmiş

oluyor.

2020 yılında Orman Genel Müdürlüğü satış gelirlerinden 6 milyar 780 milyon lira yani eski parayla 6 katrilyon 780 trilyon gelir elde etmiş; satış gelirleri yüzde 300 artmış, köylünün payına da yoksulluk, göç ve iş cinayetleri düşmüştür. Bu iş cinayetlerinde hayatını kaybedenlerin geride bıraktıkları ailelerinin de herhangi bir sosyal güvencesi yok. Oysa Orman Genel Müdürlüğü, daha bir ay önce 28 bölge müdürlüğüne 2021 model 4x4; tanesi 2 milyon 156 bin lira olan, toplam maliyeti ise 60 milyon 368 bin lira olan lüks makam araçları aldı. Bu 60 milyon ne demek biliyor musunuz? 2020 yılında hayatını kaybeden 611 orman köylüsünün toplam sekiz yıllık BAĞ-KUR prim ödemesi demek; bu da en azından geride kalanlarının bir maaşı olacak demektir. Şimdi, buradan Tarım ve Orman Bakanına sesleniyorum: Geçen ay Kastamonu'ya geldiniz sessiz sedasız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HASAN BALTACI (Devamla) – Tarım ve Orman Bakanı Kastamonu'ya gelmiş, iktidar partisinin milletvekilinin bile, partisinin bile haberi yok. Tarım Bakanının geldiğini iktidar partisi ve milletvekili Cumhuriyet Halk Partisinden öğrendi. Özünlü defetmek için Sayın Bakan bu cumartesi Kastamonu'ya tekrar gelmiş ve AKP ve MHP il binalarını ziyaret etmiş, sonrasında da 30 ve 40 kişinin katıldığı bir paydaş toplantısı yapmış. Ne demiş o toplantıya gittiğinde? Müjde açıklamış, orman köylüsüne ormanda yaptığı üretimin karşılığında, emeği ve alın teri karşılığında ödenmesi gereken parayı müjde olarak Kastamonululara sunmuş. Sayın Bakan, eğer siyasi ömrümüz yeterse ve Kastamonu'ya tekrar gelerseniz bana kadar uğrayın; ben sizi Kastamonu'da Karadere, Mescit ve Beşdeğirmenler Orman Depolarına götürüyüm; sizi Araç'ta Avşar ve Samatlar Orman Depolarına götürüyüm; sizi Taşköprü Ardıcılık, Hanönü Gökçe ağaç, Cide Dağlı Orman Depolarına götürüyüm de orman köylülerinin ne yaşadığını görün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

HASAN BALTACI (Devamla) – Son olarak -sürem bitti- Sayın Başkan, Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında sosyal güvencesi olmayan tek bir orman köylüsü bile kalmayacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

CHP'nin grup önerisi orman köylülerinin sorunlarına dikkat çekmektedir. “Orman köylüleri” diyoruz, aslında ülkemizde ne orman bıraktılar ne de köylü. Köye yönelik husumetle saldıranlar aziz vatandaşlarımızı öyle bir biçare duruma düşürdüler ki üretimi ve yurtlarını terk ederek onları büyükşehirlerin, kent yoksullarının objesi hâline getirdiler.

Değerli arkadaşlar, bu ülkeye ihanet nasıl olur? Gaflet nasıl olur? Birçok madde sayılabilir ama biz konudan sapmadan şunu söyleyebiliriz: 6360 sayılı Kanun'u çıkarmak bir ihanettir, gaflettir. Bu kanun yürürlüğe girdiğinde ülkemizde 34.283 köy mevcuttu; ardından, köy sayısı 18.143'e düşürüldü. Köylerin adı “mahalle” oldu, sonra bu çirkin uygulamanın mahzurları görüldü, dediler ki: “Kırsal mahalle.” Niye “köy” demiyorsun? Çünkü köy olunca 442 sayılı Köy Kanunu yürürlüğe giriyor, Köy Kanunu yürürlükte olunca hırsızlık, talan, vurgun olamıyor, onun için “kırsal mahalle” diyorlar. Köylerin kırsal mahalle addedildiği bir düzende elbette orman köylüleri de bundan nasibini alıyor.

Değerli milletvekilleri, orman köylülerinin mal varlıklarının, hatta hazine mülkiyetindeki kırsal alanların organize hâlde arsa ve arazi yetelerince büyük bir yağmaya maruz kaldığını müşahade ediyoruz. Köylünün eşeğini bağladığı, ineğine ahır yaptığı, badem veya zeytin diktığı yerler bile utanmadan yağmalanmaktadır. Bu hırs küpü zevat, gücünü siyasetten almakta, acımasızlığını orman köylüleri üstünde de tatbik etmektedir.

Değerli milletvekilleri, orman köylüleri aynı zamanda orman idarecilerince ormanda çalıştırılırlar. Köy kooperatifleri yıllardır idareyle mukavele yaparak emeklerinin karşılığını kooperatif yoluyla elde ederler ama bu da değişti, şimdi, araya taşeron girdi, mağdur olan orman işçisi olan orman köylüleri. Orman köylülerine verilen yapacak ve yakacak odun hakkı bile artık düzenli tevzi edilmiyor. Orman Genel Müdürlüğü diyor ki: “Amacımız; ormanların korunması ve geliştirilmesi, orman köylüsünü desteklemek suretiyle yaşam kalitesini geliştirmek.” Şimdi, ben buradan sesleniyorum: Ey iktidar, siz bu amacın neresindesiniz? ORKÖY pasifize edilmiş midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – 2002'de orman köylülerinin nüfusu ne kadardı, bugün ne kadar? Orman köylülerinin büyükbaş, küçükbaş hayvanlarına uyguladığınız acımasız cezalandırma ne zaman sona erecek?

Evet, burada, bu, büyük vurgun yılları olarak hatırlanacak; aziz milletimizin hafızasında Türk tarihinin AKP iktidarı dönemi kara bir dönem olarak yer alacaktır.

Sonuç olarak: Memleketim Mersin'de de yaşadığımız orman köylülerinin sorunlarına dikkat çekilmesini olumlu buluyoruz ancak AKP'de orman köylülerine ilişkin çözüm bulma iradesinin de kalmadığını buradan belirtmek istiyorum.

Grup önerisini destekliyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Van Milletvekili Sayın Muazzez Orhan Işık.

Buyurun Sayın Işık. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler; işsizlik ve yoksulluk, rantçı iktidar politikaları sayesinde tüm ülkenin sorunu hâline gelmiştir. Her hanenin sofrası yangın yerine dönmüş, ailelerde geçim derdi nedeniyle huzur kalmamıştır. Bu sorunları daha da ağır hisseden kırsal alanda yaşayan ve tüm kamusal hizmetlerden mahrum kalan köylülerdir. “Orman köylüleri” olarak ifade edilen yurttaşlarımız yanı başlarındaki doğal zenginlikten, orman ürünlerinden yararlanamazken iktidarın rant amaçlı politikaları ormanları talan alanına dönüştürmüştür. Bilinçsizce ve rant amaçlı ağaç kesimleri, ihmal sonucu ya da bilinçlice çıkarılan orman yangınları ormanları yok etmektedir. Ormanların yok olması orman köylülerinin işsizliğine, yoksulluğuna, göçüne neden olmaktadır.

Orman köylülerinin en temel sorunları yıllardır çözüm beklemektedir. Bu sorunlar Meclis çatısı altında defalarca tartışılmış, çözümler ortaya konmuş ancak rant ve sermaye odaklı politikalarınız sayesinde çözülmemiştir. Orman işçilerinin güvencesiz ve kayıt dışı çalıştırılması, iş sağlığı ve güvenliği hükümlerinin uygulanmaması, eğitim verilmeden istihdam edilmesi, insan onuruna yaraşır çalışma alanı sağlanmaması, yemek ve servis imkânlarının kısıtlı olması ve yetersiz ücret en temel sorunlarıdır.

Lice'de, Bingöl'de, Dersim'de ve Şırnak'ta olduğu gibi günlerce süren orman yangınlarına müdahale etmeyen, ettirmeyen, ağaçlar arasında bile ayrımcılık yapan, bu, doğa, emek ve toplum düşmanı iktidarın işçi ve köylü lehine bir şey yapmasını beklemiyoruz elbette.

Değerli milletvekilleri, taşeron ve alt şirketler eliyle köylüleri köle gibi çalıştıran bir sistem kurulmuştur. Orman varlıklarını

çoğu zaman bir denetime tabi tutmadan alt şirketler eliyle yok eden bu sistemi kabul etmek mümkün değildir. Sayısı on binlerle ifade edilen orman köylerinde yüz binlerce işçi ve köylü bu haksız düzenin içinde emek sömürsüne maruz kalmaktadır. Aldığı şartnamenin dışında bir uygulamaya yol açtığı ve ormana zarar verdiği için herhangi bir yaptırıma tabi tutulan şirket sayısına ilişkin kamuoyuna açıklanan bir bilgi yoktur. Neden? Denetimler mi yapılmıyor, yoksa yandaşlara göz mü yumuluyor?

Değerli milletvekilleri, köylülerin kendileri ve kurdukları kooperatifleri şirketlerin ucuz iş gücü aracı hâline getirilmiştir. Geçici işe alınan işçilerin sırtından toplanan ranttan şirketler, iktidar ve yandaşları yararlanırken köylüler ise yoksulluk içinde yaşamaya devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Devamla) – Bu şirketlerin çalıştırdığı köylülerin çalışma haklarının ihlal edildiği durumlarda da Orman Bakanlığının işçiden yana bir tutumu da söz konusu değildir. Bu sömürü düzeni son bulmalı, orman işçileri kalıcı ve insan onuruna yakışır bir istihdam koşullarına kavuşturulmalıdır.

Saray sisteminin kullandığı uçan saraylar satılırsa tüm ülkedeki orman yangınlarına müdahale edebilecek kaynaklar yaratılabilir. İsrar ve yolsuzluk düzenine son verildiğinde orman işçileri dâhil tüm işçilere insan onuruna yakışır iş koşulları sağlanabilir.

Bir kez olsun doğa, emek ve emekçiden yana olun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın İbrahim Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, orman köylülerimiz Orman teşkilatımızın paydaşları arasında yer almakta olup düşük gelir seviyesine sahiptirler. Orman Genel Müdürlüğü, kendisine verilen yasal görevleri tam olarak yerine getirebilmek, söz konusu paydaşlarıyla olan ilişkilerini geliştirebilmek için kendi görev, yetki ve sorumluluk alanları çerçevesinde orman köylüsünün refah seviyesinin artırılmasına yönelik önemli çalışmalar yürütmektedir.

ORKÖY tarafından, 1974 yılından 2002 yılına kadar 271 bin orman köylüsü aileye 3 milyar 400 milyon TL destek verilmişken, 2003 yılından 2020 yılı sonuna kadar geçen süreçte 244 bin aileye 3 milyar 500 milyon TL destek verilmiştir. 2021 yılında ise, ekoturizm, kültür mantarcılığı, lavanta yetiştiriciliği, çilek yetiştiriciliği, süt koyuncululuğu, süt sığırcılığı ve benzeri ferdi krediler ile hızar atölyesi, tomruk yükleyici, iş makinesi ve benzeri kooperatif kredilerine toplam 300 milyon TL destek sağlanması programlanmıştır.

Orman köylülerimizi doğduğu yerde doyurmak, yaşatmak, kalkındırmak ve göçleri önlemek için 5 Bin Köye 5 Bin Orman Projesi doğrultusunda, 2015–2020 döneminde, 5.491 adet köyde badem, ceviz, kestane, dut, fıstık çamı, alıç, ahlat, kuşburnu, defne, keçiboynuzu ve benzeri türlerle gelir getirici köy ormanları tesis edilmiş ve yaklaşık 18 milyon adet fidan toprakla buluşturulmuştur. 2021 yılı Mayıs sonu itibarıyla ise 17 adet köyde 181 bin adet fidan toprakla buluşturulmuştur. Böylece, bugüne kadar toplam 5.508 adet köyde yaklaşık 18 milyon 500 bin fidan toprakla buluşturulmuştur. 1,8 milyon hektar orman alanında yapılan envanter ve planlama çalışmalarıyla 250 farklı türde odun dışı orman ürünleri varlığı tespit edilmiş, ürün çeşitliliği ve üretim miktarı artırılarak 2020 yılında ülke ekonomisine 6 milyar TL, orman köylüsüne ise 800 milyon TL ekonomik katkı sağlanmıştır. Bu miktarın 2021 yılında ülke ekonomisine 7 milyar TL, orman köylüsüne ise aynı dönemde 900 milyon TL ekonomik katkı sağlanması öngörülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2003-2020 döneminde üretim faaliyetlerinden köylülerimize 34 milyar TL ödeme yapılmıştır. Yine aynı dönemde 2020 yılı kanuni haklardan doğan indirimli satışlarla 8 milyar TL sübvansiyon sağlanarak köylülerimize katkı sağlanmıştır. Bu kapsamda 2021 yılı üretim programı esas alındığında üretimde çalışan köylü ve kooperatiflere...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) - ...2 milyar 790 milyon TL ödeme yapılması öngörülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orman Genel Müdürlüğümüzce köylü ve kooperatiflerin daha iyi yaşam şartları elde edebilmesi amacıyla düzenlenmiş olan yönetmelik maddesi kooperatiflerin üst birliği tarafından açılan dava sonucunda iptal edilmiş olup, dikili ağaç satışları için Orman Kanunu'nun 30'uncu maddesinde yapılan düzenlemenin iptal edilmesi için Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Anayasa Mahkemesine götürülmüştür. Danıştay ve Anayasa Mahkemesi süreçlerinin tamamlanması ve yeni bir yönetmeliğin hazırlanıp 20 Haziran 2021 tarihinde yayımlanmasıyla orman köylerine ve ormancılık kooperatiflerine dikili ağaç tahsis uygulaması başlatılarak mağduriyet giderilmiştir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, 3 sayın milletvekiline İç Tüzük 60'a göre yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Vahapoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu'nun, ücretli öğretmenlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çalışmakta olan ücretli öğretmenlerimizin yaşamakta oldukları sıkıntılara dikkat çekmek istiyorum. Maaşları asgari ücretin altındadır, sigorta primleri ayda en fazla on altı gün yatırılmaktadır, tatillerde ve bayramlarda ücretleri kesilmektedir. Millî Eğitim Bakanlığının kadrolu ve sözleşmeli öğretmenleriyle aynı işi yapmalarına rağmen özlük hakları emsalleriyle aynı değildir. Mazeret izinleri yoktur ve hastaneye sevk ya da rapor aldıklarında ücretleri kesilmektedir. Üç yıl ve üzeri hizmeti olan ücretli öğretmenlere daha önce dersane öğretmenlerine tanınan hakkın bir benzerinin tanınarak kadroya alınmaları devlete yük getirmeyecektir. Bakanlığımızı bu konuya el atmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Erel...

38.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Geçen hafta Şereflikoçhisar, Evren ve Aksaray'da tarımla uğraşan vatandaşlarımız ve sivil toplum kuruluşlarıyla bir araya geldik. Buralarda kuraklıktan dolayı yüzde 80'lere varan verim düşüşü meydana gelmiş. Bu yıl ürettiği mahsulden elde ettiği gelirle tohum almak isteyen çiftçimizin geliri tohum bedeline yetmiyor. Tohuma para bulamayan çiftçi "Mazot, gübre, ilaç ve diğer

masrafları nasıl karşılarım.” diye kara kara düşünüyor. Gelecekte yokluk yaşamamak için çiftçilerimize devlet, devlet elini uzatarak bu yılki tüm borçlarını gelecek yıl mahsul sonuna kadar ertelemeli; tohum, gübre, mazot, diğer girdiler için de yeteri kadar kredi vermelidir. Kuraklık hibe ödemeleri ve diğer ödemeler derhâl yapılmalıdır, yoksa önümüzdeki kış Türk milleti ekmek bile bulamayacak duruma gelecektir diye endişe ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Keven...

39.- Yozgat Milletvekili Ali Keven’in, Yozgat’taki çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kuraklık Yozgat çiftçisini de ülke çiftçisini de yakıp kavurdu, üzerine bir de dolu yağışlarıyla tüm yılın emeği sıfırlandı. Hafta sonu gerçekleşen dolu afetinden etkilenen Sorgun ilçemize bağlı köylerimize tekrar geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Hemşehrilerimiz yaralarının sarılmasını ve destek verilmesini bekliyor. Cumhurbaşkanının 4 Haziranda açıkladığı kuraklık yardımından ses seda yok, tam bir ay oldu. Birçok bölgede ekin biçildi, ekini olmayanlar saman yaptırdı, akaryakıt ve gübre masrafını bile çıkaracak ürün alınamadı. Çiftçimizin gözü kulağı verilecek bu kuraklık desteğinde ancak sözü edilen dekara 100 liraya kadar kuraklık desteğinde hâlâ bir gelişme yok. Yüz binlerce çiftçimiz bu kuraklık desteğinin ödenmesini ve borçlarının faizsiz ertelenmesini bekliyor, tarımsal desteklerin ödendiği banka hesaplarına borçlarından dolayı bloke konulmasını talep ediyor. Bloke sorununun acilen çözülmesi lazım.

Saygılarımı iletiyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine ilişkin önerisi

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

6/7/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 6/7/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mahir Ünal

Kahramanmaraş

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 255 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 2’nci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

6 Temmuz 2021 Salı günü (bugün) birleşiminde 274 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

7 Temmuz 2021 Çarşamba günü birleşiminde 256 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

8 Temmuz 2021 Perşembe günü birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

8 Temmuz 2021 Perşembe günü birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 9 Temmuz 2021 Cuma günü saat 14.00’te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşiminde 259 sıra sayılı Kanun Teklifi’ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

13 ve 14 Temmuz 2021 Salı ve Çarşamba günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerinde saat 24.00’e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi üzerinde söz talebi yok.

Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İç Tüzük 60’a göre Sayın Güneş’e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Güneş.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş’in, Başbağlar katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yıl 1993, Temmuz ayının 5’i akşamı, Erzincan ili Kemaliye ilçesi Başbağlar köyünü akşam saatlerinde 100 civarında terörist basar. Belli bir süre örgüt propagandası yapıp köylülere 28 kişiyi köy meydanında kurşuna dizer. Sonra kadınların ziynet eşyalarını aldıktan sonra evleri, okulları ve her tarafı ateşe verirler ve bu yangında 5 vatandaşımız hayatını kaybeder. Toplam 33 vatandaşımızı katleden bu canice ve insanlık dışı hareket hiçbir zaman unutulmayacaktır. Bu canice hareketi yapan teröristleri ve uzantılarını destekleyenlere sesleniyorum: Sizde hiç vicdan yok mudur, insanlık yok mudur? Sizlerin sahte insanlık sevginize ve demokrasi havariliğinize asla inanmıyoruz. Sizlerden bu konuda bir hareket de beklemiyoruz. Şanlı ordumuz ve güvenlik güçlerimiz bunu yapan teröristlere gereken cevabı vermiştir. Bu elim olayda hayatını kaybeden kardeşlerimize Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum. Başbağlarlı kardeşlerimize ve milletimize başsağlığı ve sabırlar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler (Devam)

2.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu’nun, (2/1209) esas numaralı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/140)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1209) esas numaralı Yatırımların ve İstihdamın Teşviki ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda

Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'min Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna getirilmesini arz ederim.

Ulaş Karasu
Sivas

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Sivas Milletvekili Ulaş Karasu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Karasu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekran başında bizi izleyen başta Sivaslı hemşehrilerim olmak üzere tüm vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Seçim bölgem Sivas istihdamda, üretimde, ekonomide, tarımda yıllardır hak ettiği değeri görmüyor. Sivas'ın en büyük sorunu, yatırım teşvik haritasında yer aldığı 4'üncü bölge. Sivas'tan giden iş gücünün de genç nüfusun da yurt içinden, yurt dışından Sivas'a gelmeyen yatırımın da sebebi teşvik bölgesi sorunudur. Sivas'la bire bir neredeyse aynı yapıya sahip kentler teşvik bölgesinde 5 veya 6'ncı bölgedeyken ya da cazibe merkeziyken Sivas'ın bu rekabette ayakta kalması imkânsız. Bu haksızlık sona ermeden, bu mağduriyet giderilmeden Sivas'ın sorunları çözüme kavuşmayacak.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanı 8 Şubat 2019'da Sivas'a geldi ve birtakım vaatlerde bulundu. Şimdi ben bu vaatleri kürsüde sıralayınca iktidar sıralarından tepki geliyor; o yüzden beni değil, Sayın Cumhurbaşkanını dinleyin.

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Böyle bir usul yok!

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Başkan, kürsüdeki hatip lütfen konuşmasını...

ULAŞ KARASU (Devamla) – Söylediğinizi anlatıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karasu, lütfen Genel Kurula hitap edelim, böyle bir usulümüz yok.

MAHİR ÜNAL (Kahramanmaraş) – Kürsüdeki hatibin orada konuşma dinletmesi usule uygun değil.

ULAŞ KARASU (Devamla) – Ben, vermiş olduğunuz sözünüz ifade ediyorum.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yok böyle bir usul!

BAŞKAN – Sayın Karasu, Genel Kurula hitap edelim lütfen.

Buyurun.

ULAŞ KARASU (Devamla) – Ne diyor Sayın Cumhurbaşkanı? 1) "Nuri Demirağ Organize Sanayi Bölgesi için özel teşvik çıkacak." Şimdi, Nuri Demirağ 2020'de bitecekti, ne zaman biteceği belli değil. 2) "Sivas'ın tamamında teşvik sınıfının değiştirilmesi için çalışmalar yapacağız." diyor. Bu konuşmanın üzerinden iki buçuk yıl geçti, Cumhuriyet'in ne yazık ki iki buçuk yılda Sivas aklına gelmedi. Burada ne ben ne de bu talebi gündeme getiren üreticilerimiz hariçten gazel okuyor. Verilmiş sözler var ve bu sözler yerine getirilmedi.

Buradan Cumhuriyet İttifakı'nın milletvekillerine sesleniyorum: Sizler yüzde 70 oy alıp seçim meydanında Cumhurbaşkanınızın iki buçuk yıl önce vermiş olduğu sözünüzü yerde mi bırakacaksınız? İşte sizin için bir fırsat, gelin kanun teklifine destek verin, en azından bir daha Sivas'a mitinge geldiğinizde konuşacak yüzünüz olsun.

Değerli milletvekilleri, Sivas'ın sorunu sadece teşvik mi peki? Sivas'ın ne yazık ki her tarafı sorun, nereye dokunsak bin ah işitiyoruz. Ben köy yollarını gündeme getirince arkadaşların zoruna gidiyor, o kadar yabancılar ki siyaset yaptıkları şehre. Artık Sivas'ın ilçeleri arasındaki yollarda araçlar gidemiyor. En son ne zaman gittiniz Zara'dan Divriği'ye? Hafik-Doğanşar yolunun durumunu gördünüz mü? Sivas-Malatya arasındaki duble yolun Malatya tarafı biteli beş yıl oldu, bizim taraf ne zaman bitecek arkadaşlar? Yağdonduran Tüneli, Geminbeli Tüneli ne zaman bitecek? 21 tane beldeyi kapattınız, köy yaptınız, şimdi mezra yapacaksınız galiba buraları. Beldelerin postanelerini bile şimdi ellerinden alıyorsunuz. Peki, gerekçe ne? Tasarruf tedbiri. Cumhurbaşkanı 300 odalı yazlık saray yaparken Sivas'ta postaneler kapanıyor. Biriniz de çıkıp şunun için bir şey söyleyemiyorsunuz ya, hepinize helal olsun.

Alacahan köyümüzde kara yolundan tarlalara geçiş yapmadığınız için insanlar tarlasına gitmek için bin bir zahmet çekiyor, bir geçit yapmaktan aciz durumdasınız.

Yine, Alacahan Kervansarayı, dört yüz yıllık bir tarih, bir tane görevli istihdam etmediğiniz için koca kervansaray kapalı. Çetinkaya'da Ziraat Bankası bankamatikini kaldırıp yerine koymadınız. "Çiftçiye desteklemek için gölet yaptık." diyorsunuz. Peki, fahiş sulama fiyatları için -bu göletten topladığınız- neden bir şey söylemiyorsunuz?

Sarıyar, Kargın, Yusufoglan, Doğanlı, Aşağıçakmak'ta dere ıslahı yapılması gerekiyor ama harekete geçen yok. Bakın, bu fotoğraf Sarıyar'dan. Bu köyde yüzde 96 oy aldınız ama köydeki çocuklar hâlâ bu pis dereye oynuyor. 21'inci yüzyılda 2 bin nüfuslu köyün ortasında içine kanalizasyon karışmış dere akıyor. Şu tabloyu vicdanınız kabul ediyor mu? Bize oy vermiş, vermemiş hiç önemli değil. Ben Sarıyar'a gittim, hemşehrilerimin sorununu dinledim. Soruyorum: Peki, siz buraya en son ne zaman gittiniz? Divriği'nin köylerine hâlâ su götürmediniz, belediye köylere su taşıyor. Güneykaya'da Seyyid İbrahim Gazi Türbesi'ne hiç gittiniz mi? Restorasyonunu bile yapamadınız, Sivas'ın bir değeri şu an bakıma muhtaç. Sivas'ın genelinde zirai don ve kuraklıktan etkilenen çiftçilerimizin borçlarını erteleyecektiniz, şimdi TARSİM şartı getirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Karasu.

ULAŞ KARASU (Devamla) – Çiftçilerimizin birçoğu yararlanamıyor, hepsi "Seneye tarlamızı nasıl ekeceğiz?" diye kara kara düşünüyor. Divriği Ulu Cami restorasyonu ne zaman bitecek? İhalesi 2015 yılında yapıldı, firma bıraktı, gitti, altı yıl geçti, siz, dünya mirasını kaderine terk ettiniz.

Sivas için en önemli konu teşvik yasası ama köylerde de ilçelerde de gördüğünüz gibi büyük sıkıntılar var. Gençler bir bir intihar ediyor. Hemşehrilerimiz, doğduğu topraklardan büyük şehirlere göç ediyor, kendi toprağına dönmek isteyenler de bu koşulları görüp vazgeçiyor. Bizler İstanbul'un 1'inci nüfusu olmak istemiyoruz. Bizler, cumhuriyetin temellerinin atıldığı bu şehirde huzur içinde yaşamak istiyoruz. Hiç merak etmeyin, gün gelecek hemşehrilerim Sivas'ı bu duruma düşüren sizlerden sandıkta hesap soracak. Bizler, yine Sivas'ın sokaklarında başımız dik yürüyeceğiz ve bu kanun teklifi şimdi değilse bile ilk seçimlerden sonra yürürlüğe girecek, Sivas'ın hakkı Sivas'a teslim edilecek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'inci maddesine göre verilmiş olan doğrudan gündeme alınma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edilmemiştir.

VIII.- SEÇİMLER

A) Komisyonlara Üye Seçimi

1.- (10/4413, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu üyeliklerine

seçim

BAŞKAN – Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerini Araştırarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonuna üye seçimi yapılacaktır. Komisyon üyelikleri için siyasi

parti gruplarınca gösterilen adaylar listesini okutup oylarınıza sunacağım.

Başta Marmara Denizi Olmak Üzere Denizlerimizdeki Müsilaj Sorununun Sebeplerinin Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Üyelikleri Aday Listesi (10/4413, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438)

Adı Soyadı		Seçim Çevresi
Adalet ve Kalkınma Partisi (10)		
Nevzat Ceylan	Ankara	
Mustafa Canbey	Balıkesir	
Zafer Işık		Bursa
Jülide İskenderoğlu	Çanakkale	
Eyüp Özsoy		İstanbul
Mustafa Demir	İstanbul	
İsmail Emrah Karayel	Kayseri	
Selahattin Minsolmaz	Kırklareli	
İlyas Şeker		Kocaeli
Çiğdem Koncağül	Tekirdağ	
Cumhuriyet Halk Partisi (4)		
Müzeyyen Şevkin	Adana	
Ali Şeker		İstanbul
Emine Gülizar Emecan		İstanbul
İlhami Özcan Aygun	Tekirdağ	
Halkların Demokratik Partisi (2)		
Dilşat Canbaz Kaya	İstanbul	
Rıdvan Turan	Mersin	
Milliyetçi Hareket Partisi (2)		
Ayşe Sibel Ersoy	Adana	
Hasan Kalyoncu	İzmir	
İYİ Parti (1)		
Hayrettin Nuhoğlu	İstanbul	

BAŞKAN - Okunan listeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) Duyurular

1.- Başkanlığın, (10/4413, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonunun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimini yapmak üzere toplanacağı gün, saat ve yere ilişkin duyurusu

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Meclis araştırması komisyonuna seçilmiş bulunan sayın üyelerin 7 Temmuz 2021 Çarşamba günü (yarın) saat 13.30'da Yeni Halkla İlişkiler Binası Komisyonlar Bloku Alt Zemin 1 Numaralı Toplantı Salonu'nda toplanarak başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip seçimi yapmalarını rica ediyorum. Komisyon toplantı gün, saat ve yeri ayrıca elektronik ilan panosunda ilan edilecektir.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ve İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş ile 63 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tokat Milletvekili Yusuf Beyazıt ve İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş ile 63 Milletvekilinin Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3697) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 274) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 274 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler halinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlarım.

Öyle kavramlar vardır ki çok sık kullanmamıza rağmen tek bir kelime hatta cümleyle anlamını bulmakta güçlük çekeriz. Gerek konusu gerekse hayatımızdaki uygulama alanıyla bu güçlüğü en çok hissettiğimiz kavramlardan biri de "adalet" olsa gerek. Tarifinin güçlüğüne rağmen hiç şüphe yok ki adaletle önce hak ve haklılığın bir arada kullanıldığını hepimiz bilmekteyiz. Adalet için "Hakkın gözetilmesi, haklı ile haksızın ayırt edilmesi." diyebiliriz. Bir hakkın yerine getirilmesi de adalettir. Adalet önce hukuk kurallarına uygun olmalıdır. Bir devlet içinde yaşayan herkesin, yasalarla sahip olduğu haklarını kullanması da adaletle sağlanır. Hak elde etmek ya da haksızlığı kabul ettirmek insanların toplum içindeki davranışlarıyla ilgili olduğuna göre, adalet ahlak ve din kurallarıyla da çok yakından ilişkilidir.

Eski çağlardan beri gerek düşünürler gerek insanlık için söz sahibi bilge kişiler, toplum ve din liderleri "adalet" kavramıyla çok yakından ilgilenmişler, değişik fakat birbirini tamamlayan tariflerle, cümlelerle adalet hakkında düşüncelerini ortaya koymuşlardır. Yunan düşünür Platon'a göre adalet en yüce erdemlerden biridir ve devletin temel davranış kuralıdır. Aristo'ya göre herkese eşit davranmak hiç de adil değildir. Çinli düşünür Konfüçyüs "Devletin hazinesi adalettir." derken büyük Hint lideri ve devlet adamı Gandhi "Adaletsiz rejimi adaletle yıkınız." diye seslenmiştir. Peygamber Efendimiz Hazreti Muhammed "Adaleti çiğneyen devlet adamlarını cezalandırmayan milletler çökmek zorundadır." diye buyurmuştur ve çok yakından bildiğimiz "Adalet

(x) 274 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

mülkün temelidir” deyişi Hazreti Ömer’e aittir. Acımasız orduların komutanı Timur bile “Memleket kılıçla alınır lakin adaletle muhafaza edilir.” derken âdeta kazandığı zaferlerin altında yatan gerçeği anlatmıştır.

Gerek tariflerinden gerekse hakkında söylenenlerden yola çıkarak “adalet” kavramının önceliği dağıtıcı özelliğidir. Adaletin ana esasları her kesime, her kişiye, her statüye ulaşabilen olmalıdır. Adalet, denkleştirici olmalıdır. Aşağıdaki ile yukarıdaki, az ile çoğun farkını gideren adalet gerçek adalettir, yalansız ve dolansızdır. Adalette eşitlik ilkesi esastır, herkese eşit davranılmalıdır. Adalet, insan özgürlüğünü teminat altına almalıdır ancak bir kişinin özgürlük sınırları bir diğerrinin özgürlük sınırlarını kısıtlamamalıdır. Adaletin olmazsa olmaz şartı dengedir, denge yoksa adalet var diyemeyiz. Adaleti sağlayan yasalar hukuk düzeni ve uygulamalarıdır. Bunlar insan vicdanına ters düşmemelidir, aynı zamanda herkese karşı tarafsız olmalıdır. Kendi menfaati, yandaş hatırı, hisım akraba ricası, dış baskılar olsa bile adalet tarafsızlığını korumalıdır.

(Uğultular)

AYHAN EREL (Devamla) – Adında “adalet” olan Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerimi ya dinlemeye ya da biraz daha uzağa davet ediyorum, lütfen. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Dinliyoruz biz, dinliyoruz.

AYHAN EREL (Devamla) – Adaletin temellerinden biri de hâkimiyettir. Adaletin elinde hükmetme, ceza verme ve suçsuz haklı çıkarma gücü olmalıdır, bunu yasalar sağlar. Duruşması yapılmadan aylarca, yıllarca hapisanelerde bekletilen zanlıların hakkını yeryüzünde ödeyebilecek, geri verebilecek tek bir merci yoktur. Adalet, hakkın gözetilmesi, haklı ve haksızın ayırt edilmesidir. Adaleti koruyan hukuk düzeni güçsüzleri koruduğu ölçüde adaletten söz edebiliriz. Adaletin var olması gücünün hukuku değil, hukukun güçlü olmasına bağlıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insanlar tarafından yapılan yasaların eksiksiz olması çok zordur ancak mükemmele yakını kabul edilmelidir çünkü adaleti yapan, yasaları oluşturan ve uygulayan insandır; insansa tabiatı gereği taraftır; insan, yanlıdır, doğuştan egoisttir. Belki de bu nedenle tüm insanlık tarihi boyunca hiçbir ülkede, hiçbir coğrafyada, toplumda ideal adalet kurulamamıştır. İnsanoğlu asırlardır peşinde koşmuştur, koşmaya da devam edecektir. Adaletin önündeki en büyük engel ise hiçbir yargılayanın kendisini yargılayamamasıdır. Düşünen, karar veren, yapan ve yazan insandır. Kendi çıkarlarına dokunulduğunda her insan doğal bir refleksle karşı koyar, kendini hep haklı ya da daha haklı görmek ister. İşte, burada hukuktan söz etmek gerekiyor. Hukuk, toplumun genel çıkarlarını, fertlerini, ortak iyiliğini sağlamak amacıyla hazırlanan ve kamu gücüyle desteklenen kural, hak ve yasaların toplamıdır. Başka bir deyişle hukuk, adaletle yönelmiş toplumsal yaşama düzenidir. Ancak egosunu ve yanlış tavrını yenebilen insandan tarafsız, adil yasa yapıcıları, doğru uygulayan ve karar veren avukat, savcı ve yargıçlar olur. Hakkı teslim edenler ve hakkaniyetle ceza verenler onlardır.

İnsan aklının gelişmesiyle ilim ve teknoloji de gelişmiştir, yaşam biçimi de gelişmiş ve zenginleşmiştir. Bunların birleşmesi sonucu, özellikle 20’nci asırla birlikte kullanılmaya başlayan “sosyal adalet” kavramı hayatımıza girmiştir. Sosyal adalet, insanların çalışması, bilgisi, kabiliyeti ve gördükleri iş oranında ve derecesinde haklarını almalarını anlatır; hiç kimsenin ezilmesine ve sömürülmesine izin vermez; zayıfların ve güçsüzlerin korunmasını, kollanmasını öngörür. Sosyal adaleti gerçekleştirmeye çalışan devlete de “sosyal devlet” denir. Sosyal devlet, millî geliri en adil şekilde dağıtmayı sağlar; toplumun içindeki sınıf farklılıklarını kaldırır, düşmanlıkları sona erdirir. Sosyal adaleti tam olarak yerleştirebilmiş toplumlarda insanlar günlük hayatlarında, geleceğe yönelik düşüncelerinde kendilerini güvende hissederler.

Bütün bu düşüncelerden yola çıkarak adaletin soyut bir kavram olarak mükemmele doğru yol aldığı görülebilir fakat buna rağmen uygulamada topal kalmıştır. Ama yine de ve her vatandaşın adil, tarafsız, bağımsız yargılandığı; her vatandaşın eşit, huzurlu, barış içinde bir düzende yaşadığı; evinde, yolda ve işinde kendisini güvende hissettiği; karakol, mahkeme kapısı korkusu ve endişesi yaşamadığı bir Türkiye’ye iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemle birlikte kavuşacağına dair ümitlerimiz devam etmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hukukun üstünlüğü “Hukuk reformu yapıyorum.” demekle gerçekleşecek basit bir şey değildir. Hukukun üstünlüğünü sağlayabilmek için, en başta, bunu sağlamaktan sorumlu olan yargının yapısı, işleyişi, kaynakları, yetkinliği ve kapasitesiyle çağdaş seviyeye getirilmesi gereklidir. Yargı, öncelikle, verimli ve hızlı bir şekilde çalışır, topluma kaliteli hizmet verir, şeffaf ve hesap verir hâle getirilmeli; bunları sağlayarak bağımsızlığını kendisi hak etmelidir fakat bu tek başına yeterli değildir.

Hukukun üstünlüğü için, Türkiye’de hâlen geçerli olan ve kamu görevlilerinin ve yürütmenin keyfi davranabileceğine yorumlanan, kamu görevlilerinden suç işleyen yargının soruşturmasına idare amirinin izin vermesi şartını ortadan kaldırmak gerekir. Bu şart hukukumuzda olmamış olsaydı ve kamu görevlilerinin ihmal ve ihlal suçlarını yargı kendiliğinden soruşturabilir olsaydı Soma, Ermenek faciaları; Devlet Demiryollarının Pamukova, Çorlu, Sincan kazaları; Karadeniz Bölgesi’nde sıklıkla gördüğümüz sel ve heyelan gibi afetler meydana gelmezdi.

Toplum ve uluslararası piyasalar kapalı kapılar ardında yargı reformunun hukukun üstünlüğü için ne kadar önemli olduğunu bas bas bağırırken iktidara çekingen bir dille söylemekten bile çekinmektedirler. Karşısında ciddi bir itiraz, duruş ve talep görmeyen iktidar hukukta, demokraside reformu niçin yapsın ki? Kime söz verecek, sözünün hesabını kim soracak? Bunlar yapılmadan ekonomide gelişme nasıl sağlanacak?

Hukukun üstünlüğü ve hukukun güvencesi için kapsamlı yargı reformu şarttır fakat en başta HSK’nin üye yapısı Birleşmiş Milletler kararlarına aykırı ve yargı bağımsızlığı fikrine zıttır. Darbecilerin 1981 yılında çıkardığı kanunla kararları yargı denetimi dışına çıkarılan, kararlarından yargı önünde hesap sorulamayan HSK sınırsız ve sorumsuz yetkilerinden neden vazgeçsin ki? Dolayısıyla Sayın Cumhurbaşkanının reform vaadi ve hemen arkasından taraftarlarının koro hâlinde seslendirdiği reform konusunda iyimser ve ümitvar olmak için, çok ciddi hazırlanmış somut önerilerinin ortaya konulmasına, cesur ve kararlı büyük adımların atılmasına ihtiyaç vardır.

Değerli milletvekilleri, yargının bağımsızlığını sağlamak yargının topluma kaliteli hizmet vermesine bağlıdır. Yargı teşkilatı ve işleyişi topluma kaliteli hizmet verecek, katma değer yaratacak şekilde yapılandırılmalı, şeffaf ve hesap verir olarak tasarlanmalıdır. O zaman, bu zorlu meselenin çözümü kendiliğinden görünür olmaktadır.

Yargı teşkilatının merkezine, hâkim, savcılarının özlük ve meslek kuruluşunu değil; hâkim, savcı ve avukat üçlüsünün hizmetlerini düzenleyen, denetleyen düzenleyici bir kurum konulmalıdır. Tütün piyasası için düzenleyici kurul kurmak fakat yargı hizmetleri için kurmamak garip değil midir? Yargı hizmetleri ülke için tütünden daha değerli değil midir? Yargı kurullarını siyasilerin, yargıçların veya menfaat gruplarının kontrolüne bırakmanın acı sonuçlarını çok ağır yaşamış olan Türkiye, kimsenin etki ve nüfuzu altına alamayacağı, siyaset, yürütme ve yasamadan tam bağımsız bir düzenleyici kurul oluşturulmalıdır. Bu yapıda tüm işlem ve kararlar yargı denetimine açık olmalı, bu amaçla uzman bir mahkeme oluşturulmalıdır.

Yargıda yenilikçi çözüm Türkiye’yi dünyada en ileriye götürür. İleri demokrasi için güçler ayrılığının netleştirilmesi ve diğer devlet güçleriyle birlikte yargının kendisinin de hukuka hesap verir olması gerekir. Bu, bütün demokrasilerde özellikle güçler ayrılığı bakımından sorunludur. Türkiye’de yargı en zayıf devlet gücüdür. Bağımsız olmadığı gibi, yürütme gücüne tamamen bağımlı ve onun uzantısı hâline gelmiştir. Yargının tam bağımsızlığı sağlanarak demokraside güçler ayrılığı netleştirilmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılında, dünya çapında, çocuklara yönelik yapılan cinsel istismar rakamlarında Türkiye, yüzde 56,7'yle listenin 18'inci sırasında yer almaktadır. Türkiye İstatistik Kurumunun 2016 verilerine göre, Türkiye'de çocuk istismarıyla ilgili dava sayısı son on yılda yaklaşık 3 kat artmış, 250 bin çocuğumuz istismara uğramıştır. Yine TÜİK'in verilerine göre, 2019'da suç mağduru olarak gelen 206.498 çocuğun yüzde 15'i cinsel istismar kurbanıydı ancak resmî veriler artık paylaşılmıyor.

Maalesef, ülkemizde çocuklarımıza yönelik cinsel istismar suçu yapılan araştırmalara ve verilere göre her geçen gün daha da artmaktadır. Milletimizin kanayan yarası hâline gelen bu üzücü olayların son bulması için, geleceğimizin teminatı olan çocuklarımızı koruma altına almak için Hükûmeti gereken her türlü düzenlemeyi yapmaya davet ediyoruz. Çocuğa karşı cinsel istismar suçunu önlemek siyasi iradenin boynunun borcudur ve siyasi irade maalesef bu konuda sınıfta kalmıştır.

Çocuğa karşı işlenen cinsel istismar suçunda son örneğimiz ise Elmalı'da yaşanan trajedidir. 2 çocuğumuzun cinsel istismara uğradıkları Adli Tıp raporlarında sabit olmasına ve çocuklar kendilerine uygulanan istismarı uzman pedagog ve psikologlar eşliğinde resim çizerek anlatmalarına karşın, sanıklar hakkında tahliye kararı verilmesi vicdanlarımızı kanatmıştır. Hâl böyleyken, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan dördüncü yargı paketi teklifinde, çocuğun cinsel istismarı suçundan tutuklama yapılabilmesi için somut delil şartı getirilmiştir. Dünyanın bütün hukuk sistemlerinde, çocuğa karşı işlenen cinsel istismar suçlarında mağdurun beyanının esas alınması temel hukuk kuralıdır. Çocuğa karşı işlenen cinsel istismar suçlarında mağdur çocuğun kendisine istismar yapıldığına ilişkin beyanattı, işlenen vakalarda buz dağının sadece görünen ucudur. Zira, bu tip suçlarda, mağdur çocuk başına geleni ifade etmekten her zaman korkar ve çekinir. Hele de ülkemizde gelenekler görenekler, ağır ailevi baskılar ve mahalle baskıları düşünülüğünde, bir çocuk kendisine cinsel istismar uygulandığını açıkça ifade edebildiyse bu beyanı hukuk ve hukukçuların göz ardı etmesi, esas almaması ve o çocuğu korumak yerine suçluyu koruyacak kuralların arkasına sığınması mümkün değildir. Bu nedenlerle, görüşmekte olduğumuz yasa teklifindeki somut delil şartı, bu teklifi hazırlayan siyasi iradenin, çocuğa karşı işlenen cinsel istismar suçlarında mağdur çocuğu korumak yerine istismarcıyı koruduğunu açıkça göstermektedir.

İYİ Parti olarak, her bir çocuğumuzun hakkını ve hukukunu korumayı siyasi vazifeden çok vatandaşlık vazifesi olarak görmekteyiz. Somut delil konusunun tekrar ele alınacağı konusunda duyumlarımız var. Hükûmet, Komisyon ve Meclis derhâl gereğini yapmalı ve somut delil şartını tekliften çıkarmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine, Komisyon toplantısında üzerinde durmamıza rağmen bir türlü anlaşılmadığımız ama AK PARTİ'li arkadaşlarımızın da gözlerinden ve vücut dillerinden anladığımız kadarıyla bize hak verdiği bir konu daha var. Nedir bu? Teklifte, kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarının fail tarafından boşandığı eşine karşı işlenmesi hâlinde ağırlaştırıcı sebep sayılmaktadır. Ama boşanmış eşin dışında, birlikte yaşayanlar var, imam nikâhıyla yaşayanlar var -ne bileyim- aynı evi paylaşanlar var, ayrıldıktan sonra takip edilip mağdur olan kadınlarımız var; netice itibarıyla, nikâhsız şekilde beraber yaşadıkları erkeklerden şiddet gören kadınları korumaya değer bulmamak ve onların hayat tarzına müdahale etmek anlamına gelen bu tasarının bu şekliyle geçmesi olayları önleyemeyecek veya beklenen taleplere cevap veremeyecektir. Bu nedenle, bizim İYİ Parti olarak dediğimiz şuydu: "Boşanmış eşe" ifadesinin yerine, o maddeleri düzenleyen ifadelerde "çocuğa" denildikten sonra "kadına" denilerek bu problemi kökten çözmek gerekir. Nasıl ki çocuk kendisini koruyamadığı için kanunlar karşısında korunur hâle getirilmiş ise kadın da gerek fiziksel gerek duygusal gerekse zihinsel özellikleriyle kendini zaman zaman koruyamayacak durumdadır. Bu nedenle "boşanmış eşe" ifadesinin yerine "kadına" kelimesinin getirilmesi bu sorunu çözecektir diye düşünmekteyiz.

Sizler dünyanın en güzel, içinde adalet olmayan adalet saraylarını yapabilirsiniz, içini en güzel donanımlarla donatabilirsiniz ama onun içerisindeki uygulayıcılar eğer zihniyetlerini değiştirmezlerse, hâlâ birilerine şirin görünmek için, birilerine güzel görünmek için yasaları bir tarafa bırakarak duygu ve düşünceleriyle hareket ederlerse adaleti sağlamak, hukuku gerçekleştirmek mümkün değildir. Yıllarca söyledik, üç yıldır söylüyoruz: Avukatların, en azından belli siyasi partilerde yöneticilik yapanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYHAN EREL (Devamla) - ...hâkim ve savcılığa alınmaması, en azından, hâkimlerin tarafsızlığı hususundaki endişeleri bir nebze olsun ortadan kaldırır diye düşünüyoruz.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyor, iyi çalışmalar diliyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.23

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.46

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Necati TİĞLİ (Giresun)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

274 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Sakarya Milletvekili Sayın Muhammed Levent Bülbul.

Buyurun Sayın Bülbul. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi, günümüzde hâkim olan ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Bu ilke ve değerler kapsamında 2019 yılında kamuoyuyla paylaşılan Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ve bu yıl içinde açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'yla son derece önemli adımlar atılmış ve atılmaya devam etmektedir.

37 maddeden oluşan birinci yargı paketiyle ifade özgürlüğü güçlendirilmiş, hak arama yolları genişletilmiş, onarıcı adalet kapsamında mağdur hakları güçlendirilmiş, soruşturma evresinde tutuklama süreleri sınırlandırılmış, seri muhakeme ve basit yargılama gibi alternatif usuller ceza muhakememize kazandırılmıştır.

67 maddeden oluşan "infaz paketi" olarak da bilinen ikinci yargı paketiyle koşullu salıverme oranları yeniden belirlenmiş,

özel infaz usulleri geliştirilmiş ve infaz hâkimliği müessesesi güçlendirilmiştir.

62 maddeden oluşan üçüncü yargı paketiyle hukuk yargılamalarının daha hızlı ve etkin bir şekilde yürütülmesine imkân sağlayan düzenlemeler yapılmıştır.

Şu anda Genel Kurulumuzda görüşmekte olduğumuz 26 maddeden oluşan dördüncü yargı paketiyle yargı bağımsızlığı ve adil yargılanma hakkının güçlendirilmesi, hukuki öngörülebilirlik ve şeffaflığın geliştirilmesi, kişinin maddi ve manevi bütünlüğü, özgürlük ve güvenliği ile özel hayatının korunmasında daha etkin adımlar atılması ve insan hakları konusunda üst düzey idari ve toplumsal farkındalığın artırılması amaçlarına yönelik olarak belirlenmiş olan faaliyetler hayata geçirilmektedir.

Yine, Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı çerçevesinde “mini infaz paketi” olarak ifade edilen 10 maddelik 7328 sayılı Kanun Teklifi, 2017 yılında yapılan Anayasa değişikliği neticesinde gerçekleşen büyük yönetim reformuna uyum sağlamayı amaçlayan 18 maddelik askerî yargı paketi Genel Kurulda görüşülerek kanunlaşmıştır. Son olarak hâlihazırda Meclis ihtisas komisyonunda görüşülen ve 16 maddeden oluşan Hayvanları Koruma Kanunu Teklifi de inşallah Meclis tatile girmeden büyük bir uzlaşmayla Genel Kurulda görüşülecek ve kanunlaşacaktır.

İfade etmiş olduğumuz yargı paketleri ve diğer kanun teklifleri ile Yargı Reformu Stratejisi Belgesi ilan edildiğinden bugüne kadar toplam 236 maddelik mevzuat çalışması Türkiye Büyük Millet Meclisi uhdesinde tamamlanmış olacaktır. Meclis bünyesinde gerçekleşen ve gerçekleşmekte olan mezkûr yasama çalışmalarının yanında idare eliyle hayata geçirilen düzenlemelerle yargıya olan güveni ve erişebilirliği artıran önemli adımlar atılmıştır. Atılan bu adımlar vatandaşımızın hayatını kolaylaştırmış, büyük faydalar sağlamıştır.

2019 yılında kamuoyuna duyurulan Yargı Reformu Stratejisi Belgesi kapsamında 9 amaç, 63 hedef, 256 faaliyet ortaya konulmuştur. Belgede yer alan 256 faaliyetin bugüne kadar 129'u hayata geçirilmiş, bu sayede Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nin yüzde 50'den fazlası uygulamaya konulmuştur. Meclisimiz tatile girinceye kadar çıkaracağımız kanunlarla birlikte bu oran çok daha yüksek seviyeye ulaşmış olacaktır.

Yine, 2 Mart 2021 tarihinde ilan edilmiş olan İnsan Hakları Eylem Planı'yla özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik Türkiye vizyonu doğrultusunda 11 temel ilke, 9 amaç, 50 hedef, 393 faaliyet belirlenmiştir. Gerek yasama gerekse yürütme organı tarafından alınan kararlarla uygulanacak olan İnsan Hakları Eylem Planı iki yıl içerisinde hayata geçirilmiş olacaktır.

Belirtmek gerekir ki bütün bu çalışmalar, tarihimizde gücümüzün azaldığı, zorluk içinde olduğumuz dönemlerde emperyal güçlerin veya devletlerin dayatmalarıyla zoraki olarak gerçekleşen -tırmak içinde- reform faaliyetlerinden değildir. Aksine, her geçen gün güçlenen, dünya siyasetinde varlığını ve etkisini artıran, ülkemizde yaşayan insanlarımızın temel hak ve özgürlüklerini genişleten, adalete güven duygusunu tahkim eden ve bizzat milletimizin ihtiyaç ve taleplerini esas alan gerçek manada reform faaliyetleridir. Yapılan bu çalışmaların reform olarak kabul edilmemesi, küçümsenmesi, karalanması veya hükümsüzleştirilmeye çalışılması hiçbir şekilde iyi niyetli ve samimi olarak görülmemelidir.

Türk demokrasi tarihinde gerçekleşen en önemli yönetim reformlarından biri olan Cumhurbaşkanlığı yönetim sistemi, diğer bir ifadeyle Türk tipi başkanlık sistemi üzerine yapılan haksız ithamlar, yalan ve karalama kampanyaları hangi niyetle yapılıyorsa, yargı reformu çalışmalarına yönelik ön yargılı, mesnetsiz ve yok saymaya matuf değerlendirmeler de aynı gaye ile aynı niyetle yapılmaktadır. Bu niyet sahipleri objektif değildir, hakkaniyetle hareket etmemektedirler.

Türkiye, istikrarlı yönetimi, adaletli temsiliyle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi sayesinde geleceğe çok daha emin ve kararlı bir şekilde yürümektedir. Biliyoruz ki ülkemizde, milletimizin ve devletimizin ihtiyaç duyduğu hususlarda reform niteliğinde değişiklikler sırasıyla hayata geçirilecektir. Yine, Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nde gösterilen amaç ve hedeflerin yanında, İnsan Hakları Eylem Planı'nda belirtilen amaç ve hedefler doğrultusunda faaliyetlerin devam edeceğinin ifade edilmiş olması da son derece isabetlidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27 maddeden oluşan kanun teklifinde kadına yönelik şiddetle daha etkin mücadele edilebilmesi için birtakım düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda, “kadına yönelik şiddete karşı sıfır tolerans” anlayışıyla hareket edildiği anlaşılmaktadır. Türk Ceza Kanunu'nda yer alan kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarının boşanılan eşe karşı işlenmesi nitelikli hâl kapsamına alınmakta, cezai müeyyidesi artırılmaktadır.

İdareye yapılan başvurularda cevap süresinin kısaltılması son derece önemli bir değişikliktir. Buna göre, İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca yapılan idari başvurularda cevap verme süresi altmış günden otuz güne indirilmektedir. İdarenin yargı süreçlerinde çok daha hızlı hareket etmesini sağlayacak olan bu düzenleme, idari yargılamaların çok daha kısa sürede sonuçlanmasına hizmet edecektir. Belirtmek gerekir ki idarenin cevap verme süresi kısaltılmakla birlikte vatandaşın idari yargıda dava açma süresi olan altmış günlük sürede herhangi bir değişiklik olmamaktadır.

Yine, ceza yargılamasında koruma tedbirleri bakımından kişi hak ve hürriyetlerini güçlendiren düzenlemeler yapılmakta, sulh ceza hâkimliğinin tutuklama ve adli kontrole ilişkin verdiği kararlara karşı dikey itiraz usulü getirilmektedir.

Sırf ifade almak amacıyla düzenlenen yakalama emirleri nedeniyle mesai saatleri dışında yakalanan kişilerin bir defaya mahsus olmak üzere serbest bırakılabilmelerine imkân tanınmaktadır. Vatandaşımızın oldukça mağduriyet yaşadığı bu hususta düzenleme yapılmış olması son derece isabetli olmuştur.

Tutuklama ve adli kontrol tedbirleriyle ilgili olarak kişi özgürlüğünü önceleyen düzenlemeler ile iddianame düzenlenirken özel hayatın mahremiyetine dikkat en üst seviyeye çıkmaktadır.

Zorla getirme kararlarının telefon, e-posta gibi iletişim araçlarıyla bildirilmesi; iddianame ve duruşma tarihinin telefon, e-postayla sanık, mağdur veya şikâyetçiye bildirilmesine ilişkin düzenlemeler mahkemeye vatandaşlarımızın erişim hakkını güçlendirecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ifade etmiş olduğumuz bu düzenlemeler hiç kuşkusuz insanımızın yararınadır; adalete erişimi kolaylaştıran, adalete güveni tahkim eden düzenlemelerdir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak daha önceki yargı paketlerinde olduğu gibi bu yargı paketini de kararlılıkla desteklediğimizi ifade etmek istiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Adalet Komisyonundan gelen dördüncü yargı paketini bugün görüşmeye başladık. Teklifin bazı maddelerine yönelik eleştirilerimiz var. Eksiklikler olması açısından bu eleştirilerimiz, onları dile getireceğiz bugün ve yarınki madde görüşmelerinde elbette ki. Yapılması gereken bazı düzenlemelerde geç kalınmıştır bu yargı paketinde -bunu özellikle belirtelim- ama eksikliklerin de giderilmesi gerekiyor, bunu da söylemek istiyoruz.

Maalesef yıllardır üzerinde durmamıza, somut eleştirilerimize ve konuşmalarımıza rağmen Türkiye'de bugün adalet mekanizması ve duygusu, en fazla yıpranmış olan bir alan olma özelliğini korumaktadır. Bu yıpranmanın en açık ve bariz hâli

yargı mekanizmasına duyulan derin güvensizliktir. Ne yazık ki getirilen yargı paketleri yargıdaki bu tuz kokma hâlini ortadan kaldırmaya yetmemektedir çünkü hem savcılarının hem de hâkimlerin içinde bulunduğu durum -üzülerek söylüyorum bunu- kimi yerlerde cüzdanın vicdan önüne geçmesine kimi yerlerde gelecek, sürgün ve terfi korkusu nedeniyle evrensel hukuk ilkelerinin, yasaların ve Anayasa'nın, uluslararası demokratik sözleşmelerin uygulanmamasına yol açmaktadır. Yargının iktidarın bir sopası hâline getirildiği, bağımlı ve taraflı yargı eliyle siyaset alanının dizayn edilmeye çalışıldığı bir dönemi bütün ağırlığıyla bugün maalesef yaşamaktayız. Yargı eliyle siyaset mühendisliği yapılmaktadır. Zamanında toplum mühendisliğini eleştiren bu iktidar, şimdi kendi eliyle demokratik siyaseti masabaşı mühendisliğine tabi tutmaktadır.

Toplumsal ve siyasal muhalefetin etkisiz kılınmaya çalışıldığı yargı müdahalelerinden birisi de Anayasa Mahkemesinde partimize yönelik açılmış olan kapatma davasıdır. HDP'ye karşı yürütülen süreçlerin hiçbir hukuki dayanağı olmadığını uluslararası kurumlar tespit etmiştir; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, özellikle, en son, Aralık 2020'deki Demirtaş Büyük Daire kararıyla 18'inci madde ihlalini yani Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ndeki 18'inci madde ihlalini tespitiyle bunu açıkça belirtmiştir, 2015'ten bu yana açılan davaların siyasi nedenlerle olduğunu tespit etmiştir yani siyasi nedenlerle yargının iktidar tarafından kullanıldığına karar vermiştir ve Avrupa Konseyi de bu kararın farkındadır ve bu kararın gereklerinin yerine getirilmesini eleştirerek takipçisi olduğunu son aldığı kararlarla da bir kez daha ifade etmiştir.

Bu kapatma davası da diğer davalarda olduğu gibi siyasi bir davadır, hukuki değildir kesinlikle. Tehdit ve şantajla dayalı bir kampanya sonucunda açılmıştır bu dava. Vatan Partisi Genel Başkanı Perinçek'in başlattığı kampanyayı iktidar ortakları büyük bir heyecanla devam ettirmiştir.

Önce Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını âdeta tehdit eden ve baskı altına alan bir kampanya yürütülmüştür. Anayasa Mahkemesi ilk iddianameyi iade kararı verince -ki bu Türkiye tarihinde bir ilktir- bu kez de "Anayasa Mahkemesi de kapatılmalıdır." kampanyasına geçiş yapılmıştır. İntikamcı anlayış hukukun üstünlüğünü zerre kadar takmamaktadır, bu çok açık bilinen bir durumdur. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı eksikleri tamamladığını iddia ederek iddianameyi tekrar geri göndermiştir, hem de 7 Haziran 2015 genel seçimlerinin yıl dönümünde, 6'ncı yıl dönümünde, 7 Haziran 2021'de ve siyasi intikam peşinde olduğunu bir kez daha sembolik olarak teyit etmiştir. Siyasi baskılarla Anayasa Mahkemesi ikinci iddianameyi kabul etmek zorunda kalmıştır. "Savcı iki ay içinde ne buldu da oy birliğiyle kabul edildi?" diye sormayın çünkü ikinci iddianame de birinci gibidir. Anayasa Mahkemesinin iade gerekçelerinin hiçbirisi tamamlanmamıştır, zaten tamamlanamaz da çünkü HDP ne odaktır ne de şiddet çağrısında bulunmuştur tarihi boyunca. Külliyan yalan bir iddianamedir ama siyasi baskılar ve tehditler bu iddianamenin kabul edilmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı bu iddianameyle ilgili olarak "Elimizden geleni yaptık." demiştir. Şiddet ve bölücülük iddiaları o kadar mesnetsizdir ki, uyduruk delil yaratma çabası o kadar güçlüdür ki, bu açıkça iddianameye damgasını vururken, maalesef, Yargıtay Başsavcısının diline de vurmuştur. O zaman sorduk "Elimizden geleni yaptık." ne demek?" dedik. "Kime dediniz bunu? Neden dediniz? Elinizden gelen neydi?" diye sorduk, bu sorular yanıtsız kaldı. Öyle mi? Değil. "HDP'yi kapatmak Anayasa Mahkemesinin namus borcudur." sözüyle aslında bu soruların da yanıtı verilmiş oldu.

İktidarın siyasi kıyım davası böylelikle açığa çıktı. Siyasi iktidardan gelen talimatı bilen Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı onlara hitaben "Bu talimatı yerine getirmek için her şeyi yaptım." dedi. Siyasi kıyım hevesi sınırsız olarak bu iddianamede ortaya çıktı. 451 kişi için siyasi yasak talep ediliyor bu iddianamede, aralarında 52 vekil var, grubumuzun 52 vekili hakkında siyasi yasak talep ediliyor. Kürt halkının ve Türkiye demokrasi güçlerinin siyasi temsilcileri topyekûn tasfiye edilmek istenmektedir. HDP'yi kapatmak isteyen zihniyetin Kürt düşmanlığı sınır tanımamaktadır.

Şunu özellikle belirtirim ki: Bu dava Türkiye'de demokrasi, barış ve özgürlük umuduna karşı açılmıştır. Demokratik muhalefeti ve çoğulcu demokratik düzeni ortadan kaldırmayı hedefleyen bir iddianamedir. Eşit yurttaşlık hakkına karşı olan bir iddianamedir. Bu nedenlerle bu davayı tüm demokrasi güçlerine açılmış bir dava olarak sayıyoruz ve bu davanın esas savcısı iktidardır, avukatı da halkın kendisi olacaktır.

Bu iddianame, Kürt halkını demokrasi dışında bırakmayı hedefleyen bir anlayıştır, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 14'üncü maddesinin ihlalini içermektedir aynı zamanda. Etnik bir kesimi siyaset dışı bırakmak ayrımcılıktır, 14'üncü madde bunu söyler. Kürt sorununun barışçı ve demokratik çözümünü baltalama amaçlı bir iddianamedir. Geçmişteki partilerin kapatılma nedeni de buydu, bir siyasi görüş ve etnik kesimin siyaset dışında bırakılması amacı. Bu dava, devletin Kürt sorunu karşısında geldiği son aşamayı göstermektedir. Bu dava, bu sorunun bir yüzyıl daha devam etmesi için açılmış bir davadır, Kürt sorununda demokratik ve barışçı bir çözüm olmasın diye açılmış bir davadır, bu iddianamede geçmiş kapatma davalarının savunulması da bunun çok açık işaretidir. Şunu da belirtelim: 2013-2015 arasında yapılan İmralı görüşmeleri bu iddianamede maddi delil sayılmıştır, çözüm süreci ve İmralı görüşmeleri bu iddianamenin bir parçası hâline getirilmiştir. Dolayısıyla, sadece Halkların Demokratik Partisi değil örtük olarak o dönemin iktidarı, devlet ve hükümet yetkilileri de çok açık bir biçimde zan altındadır bu iddianameyle. Dedik ya, hedef demokratik siyaset, demokratik ve barışçı çözüm isteyen herkesteri aslında bu iddianameyle. İade edilen iddianame bir soruşturmalar iddianamesiydi, dava açılmamış, fezleke gönderilmemiş soruşturmalarla doluydu.

İkinci iddianame ise beraatle veya takipsizlikle sonuçlanmış davalar ve soruşturmalar iddianamesidir. İddianameye kaynaklık eden neredeyse tüm dosyalar dava sürecindedir. İnanılır gibi değil, 844 sayfalık iddianamenin içerisinde 744'üncü sayfaya kadar derdest davalar, fezlekelere atıflar, sonuçlanmış davalar vardır. Soruşturma var, sonucu belli değil; kamu davaları var, sonucu belli değil. Kesinleşen ceza çok az, onlar da 2911 veya 7/2'den sonuçlanmış; sonuçlanmış davaların ise bir kısmı beraatle sonuçlanmış, bir kısmı ise Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi açısından ifade özgürlüğü kapsamındadır. Hem Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru kararlarında hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında burada sayılan eylemler ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmektedir. HDP kurulmadan önceki eylem ve etkinlikler de bu iddianameye eklenmiştir. 2008'den başlayan bir iddianamedir, HDP 2012'nin sonunda kurulmuştur. Birkaç örnek vereceğim, bunlar bile bu iddianamenin hukuki bir çöp olduğunu açıkça göstermektedir. Aslında, mizah konusu olacak konulardır bunlar, hatta bir komedi filmi bile yazılıp senaryo hâline getirebilir.

Bakın, bir belediye eş başkanı ile bir parti meclisi üyesini isim benzerliğinden aynı kişiymiş gibi her ikisinin dosyalarını birleştirmiş bu iddianame. Bir milletvekili ile bir vatandaşın dosyaları karıştırılmış, o dosyaların karıştırılması sonucunda milletvekilimize yasak istenmiştir iddianamede. Bir milletvekilinin Meclise gelmemiş olan fezlekesi varmış gibi iddianameye eklenmiştir. HDP'li olmayan belediye başkanları HDP'li gibi bu iddianameye yazılmıştır. Vekillerin hangi şehirden oldukları karıştırılmış -ki en masumu bu yanlışın- parti meclisinde olmayan vekiller öyle gibi değerlendirilmiştir. Olmadığı hâlde bir vekil HDP kurucusu olarak yer almış, kapatılma ve siyasi yasak gerekçesi olarak gösterilen soruşturma, henüz HDP'ye üye ve milletvekili adayı olmadan önce farklı bir sivil toplum kuruluşu üye ve yöneticilerine karşı açılmış olan soruşturma dosyasından kaynaklanmıştır. İlk iddianamede beraat ettiği dosyaya yer verilmiş olan bir parti meclisi üyesinin başka bir beraat ettiği dosya bu kez iddianameye alınmıştır. Yani beraat edenler iddianamede yasak istenenler arasındadır. Vefat edenler de var yasak istenenlerde ama onu da masum bir yanlış diye görüyoruz.

Şimdi, bakın, siyasi yasak istenen bir vekilin soruşturması gerçekten dünya hukuk tarihine geçecek bir özellikte. Bir

toplantıda eş genel başkanın beyanlarına itiraz etmemesi, susarak propaganda suçu işlemesi fezlekesidir, siyasi yasak isteniyor bu fezleke nedeniyle o vekil hakkında. Anayasa Mahkemesinin kapatma kriterlerinde "Beyan ve faaliyet kavramı üzerinden parti kapatmaya sebep olma" ibaresi yer alır. Bu vekil, beyanda da bulunmamıştır eylemde de, konuşmadığı için siyasi yasaklı olması istenmektedir.

İlk kez, tanık ve gizli tanık beyanları bir kapatma iddianamesinde delil olarak yer almaktadır, üstelik gizli tanıklar da yerel mahkemeler tarafından bulunamayan gizli tanıklardır. Yok bu gizli tanıklar ortada, bulamıyor yerel mahkemeler. Ortam dinlemesi kayıtları vardır iddianamede hem de hukuki olmayan dinlemelerdir. Bitmemiş yargılamalar kapatma gerekçesi gibi gösterilmektedir, bu yargılamalar daha sonra Anayasa Mahkemesinin önüne gelecek dosyalardır. Yani Anayasa Mahkemesi ihsasireyde bulunmak durumunda kalacaktır bu dosyalar hakkında. Anayasa Mahkemesinin bu iddia çerçevesinde bir karar vermesi durumunda, Anayasa Mahkemesini ve yerel mahkemeleri bağlayacak sonuçlar doğacaktır. Hukuken son derece sakıncalı bir durumdur, hukuk dışı bir durumdur. Bu yargılamalar kesinleşip Anayasa Mahkemesinin önüne gelmesi gerekirken, ceza mahkemesinin bir üst mahkemesi olan Anayasa Mahkemesi bu hâliyle bu yargılamaları değerlendirirse yargı bağımsızlığını ihlal etmiş olacaktır. Bu soruşturma ve kovuşturma dosyalarını Anayasa Mahkemesi kapatma davasına esas alırsa ihsasirey olur ve daha sonra da bunların hepsi bireysel başvuru olarak önüne çıkar ve büyük bir hukuki açmaz yaratır. Kapatma davasında, derdest davaları Anayasa Mahkemesi tarafından kullanılabilir mi? Henüz soruşturmaya konu olmayan söylemlerin delil olarak konulması hukuki midir? Meclis çatısı altında söylenen sözlerin bile bu dosyada yer alması masum mudur? Bu soruların hepsi çok temel sorulardır ama bu iddianamenin hukuki bir çöp olduğunu gösteren sorulardır.

Kapatma iddianamesinde Demirtaş yönünden sunulanlara gelince yani uzun uzun anlatılır ama vaktimiz sınırlı olduğu için bir şey söylemek istiyorum. Bakın, Demirtaş HDP'ye 22 Haziran 2014'te üye olmuş. Demirtaş'a isnat edilen ve dolayısıyla HDP'nin şiddetin odağı olduğuna delil olarak ileri sürülen eylem ve niteliklerin yüzde 80'i HDP'ye henüz üye olmadığı tarihlere aittir. Kesinleşen tek dosya 2013'e aittir yani HDP'ye üye olmadan önceki bir tarihtir üstelik. Yani bu kadar gayriciddi ve kasıtlı hazırlanmış, siyasi nedenlerle hazırlanmış bir iddianameyle karşı karşıyayız.

Sırrı Süreyya Önder, geçmiş dönem milletvekilimiz, üç dosya konulmuş iddianameye. Biri yargılaması devam eden bir dosya, onu geçelim, diğeri Anayasa Mahkemesi Genel Kurulunun oy birliğiyle ifade özgürlüğünün ihlaline karar verip, tahliyesini ve beraatini sağladığı dosyadır. Anayasa Mahkemesi tahliye etmiş o dosya nedeniyle, onu da koymuşlar siyasi yasaklı yapılsın diye.

Şimdi, o kadar ilginç şeyler var ki bakın, terör örgütüyle HDP Tüzüğü mukayesesi yapmış Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, ibretlik. Parti tüzüğümüzün 14'üncü maddesini illegalize etmeye çalışmış. Ne diyor parti tüzüğümüzün 14'üncü maddesi? Diyor ki: "Genel Kongre partinin en üst organıdır." Bunu illegalize etmeye çalışmış. Siyasi Partiler Kanunu'nu bilmiyor Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı. Siyasi Partiler Kanunu'nda der ki: "Siyasi partinin en yüksek organı büyük kongredir." Bunu almışız tüzüğe, onu da illegalize etmeye çalışmış. Niyeti bozuk olunca saçmalamanın sınırı olmuyor gerçekten.

Şimdi, eş başkanlık kurumu iddianamede kriminalize edilmeye çalışılmış. Hâlbuki eş başkanlık kurumu, ilk Almanya'da Yeşiller Partisiyle ortaya çıkmış bir kurumdur ve başka partiler de bunu uygulamışlardır Avrupa'da ve dünyada, Türkiye'de de yasa değişikliğiyle yasal hâle gelmiştir. Eş genel başkanlık kurumumuz vardır bu partide. Burada konuşan eş genel başkanlarımızdır ve yasaldır bu. Bunu kriminalize etmeye çalışan bir iddianame var karşımızda.

Şimdi, iddianamedeki dil de aslında bize çok şey anlatıyor. Bakın, "demokrasi" kelimesi iddianamede 131 kere geçiyor, yaklaşık 10 tanesi savcının kendi yazdığı bölümlerle ilgili, geri kalan 120 tanesi bizim söylediklerimizden oluşuyor yani HDP'liler konuşurken 120 kere "demokrasi"yi kullanmışlar iddianameye alınan bölümlerde, savcı 10 kere kullanmış. "İnsan hakları" kelimesi aynı şekilde partinin kendi ifadelerinde geçiyor, savcının hiçbir ifadesinde yok ama savcının ifadelerinde ne var? 700 kere, 695 kez -700 dedim toplam olarak- "devlet" demiş savcı. Niye? Çünkü devlet bekasının tehlikede olduğunu kanıtlamaya çalışıyor ya bu iddianameyle bütün uyduruk kanıtlarla, onun için 695 kez "devlet" demiş. Böyle bir durumla karşı karşıyayız.

Şimdi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Anayasa Mahkemesini Anayasa'yı çiğnemeye teşvik ediyor açıkça; zorluyor, dayatmada bulunuyor. Nasıl mı? Bakın, size onu da söyleyeyim: Türkiye'de 65'ten bu yana 25 parti kapatılmış; 19'u 1982 Anayasası'na aykırıktan. Bunlardan bir bölümü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önüne gelmiş ve bu davaların hepsinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ihlal bulmuş, 11'inci maddesini ihlal kararı vermiş; tek istisna Refah Partisi davası. AİHM, bu davaların hepsinde, siyasi yasak da getirilmişse seçme seçilme hakkının ihlaline karar vermiş. Bu söylediklerim yorum değil, çok açık verilerden söz ediyoruz.

Şimdi, hukuk dışı bir yorumla bu iddianamede diyor ki: "Eski partiler de aynı gerekçelerle kapatılmıştır, HDP bunların devamıdır, o nedenle HDP de kapatılmalıdır." Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi hepsinin kapatılmasını yanlış bulmuş. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Anayasa Mahkemesine diyor ki: "Çiğne Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını." Bakın, defalarca burada söyledik, bir kez daha hatırlatıyorum. Anayasa'nın 90'ıncı maddesi der ki -Adalet ve Kalkınma Partisinin yaptırdığı değişikliklerle ortaya çıkmış olan bu 90'ıncı madde- "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla ulusal kararlar çelişirse Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını esas alın." Yani Başsavcı, aslında, Anayasa Mahkemesini suç işlemeye teşvik ediyor, çok açık bir biçimde Anayasa'nın 90'ıncı maddesini yok sayıyor ve Anayasa Mahkemesine de diyor ki: "Siz de 90'ıncı maddeyi yok sayın ve çiğneyin."

Şimdi, esas itibarıyla durum budur ve tabii ki bu konuyu daha çok konuşmaya devam edeceğiz. Çeşitli kısımlarını, bugün burada saydığımız, âdetâ bir komedi hâline dönüşmüş olan iddianamenin kısımları dışındakileri de çok konuşmaya devam edeceğiz ama şunu bir kez daha söyleyelim: Aslında HDP'yi kapatmak isteyenler aynı zamanda Anayasa Mahkemesini de kapatmak isteyenlerdir çünkü onlar için hukukun üstünlüğü geçerli değildir, onlar için evrensel demokratik hukuk ilkeleri geçerli değildir. Bu iddianame demokrasi için büyük bir sorundur, toplumsal, siyasal muhalefete yönelik bir iddianamedir. Bu nedenle, demokratik siyasetteki gücümüzü elbette ki sonuna kadar kullanacağız, seçeneklerimizi elbette ki gerçekleştireceğiz ve bizi tasfiye etmek isteyen anlayışa bunu mutlaka kaybettireceğiz. Bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Şimdi, son bir noktayı daha söyleyeyim. Anayasa Mahkemesi Başkanı geçtiğimiz günlerde çeşitli açıklamalarda bulundu ve o açıklamalardan bir tanesinde dedi ki: "Hukuk devletinde adaletin yegâne adresi mahkemelerdir." Doğru ama Türkiye'de, bugün maalesef, adaletin yegâne adresinin mahkemeler olduğu bir dönemi yaşamıyoruz. Dedi ki: "Unutmamak gerekir ki temel hak ve özgürlüklerin korunduğu, hukuk güvenliğinin sağlandığı bir hukuk devleti aynı zamanda refah devletinin de olmazsa olmaz şartıdır." Bugün Türkiye'de hukuk yoktur, hukukun üstünlüğü geçerli değildir, o zaman refah da yoktur. Bugün yaşanan durum budur esas itibarıyla; yolsuzlukları, yoksullukları konuşuyorsak bu nedendir. Ve yine, dedi ki: "Kuşkusuz dün olduğu gibi, bugün de hürriyet ilkelerini ve Anayasa'yı yerine oturtma konusunda en büyük görev yargıya düşmektedir." Evet, bağımsız ve tarafsız yargıya düşmektedir; bağımlı ve taraflı olanlara değil, iktidarın sopası hâline gelmiş olanlara değil. "Bu görev hakkıyla yerine getirildiğinde yargıya güven de arzu edilen düzeye yükselecektir." dedi. Doğru. "Bu nedenle yargı mensupları olarak sürekli bir öz eleştiri ve muhasebe içinde kendimizi gözden geçirmek ve yenilemek durumundayız." dedi. Çok doğru. "Bu, bizim hukuka, adalete ve son kertede, mensubu bulunduğumuz milletimize olan vicdan borcumuzdur." dedi. Anayasa Mahkemesi

üyelerinin bu vicdan borcunu asla unutmaması gerekiyor, bunu da bir kez daha vurgulamış olalım. Bu kapatma davasıyla demokrasiye vurulmak istenen darbeye, demokratik siyasetten HDP'yi tasfiye etme anlayışına karşı mücadele edeceğimizi ve bu konudaki kararlı duruşumuzu bir kez daha vurgulamış olalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) - Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bizlere fezleke hazırlamak için koşuşturan, fezleke hazırlamak için birbirleriyle yarışan o savcılara sesleniyorum: İki aydır bu memlekette her gün ama her gün yaşanan yolsuzluklara, usulsüzlüklere, mafya ilişkilerine, mafyayla iltisaklı iktidar mensuplarına dair açıklamalar yapılıyor, aranızdan bir delikanlı savcı çıkmadı ki bunları araştırsın, soruştursun. Onun için, bizimle uğraşacağınıza, demokrasiyi katletmek için adım atacağınıza, esas itibarıyla demokrasi düşmanlarıyla uğraşın, mafyayla uğraşın, yolsuzluk yapanlarla uğraşın, hırsızlık, usulsüzlük yapanlarla uğraşın.

Teşekkür ediyorum dinlediğiniz için. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAFET ZEYBEK (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, 2019 yılında Sayın Cumhurbaşkanı tarafından Yargı Reformu Strateji Belgesi açıklandı ve o günden bugüne kadar 3 tane yargı paketi Meclisten geçti, şimdi de 4'üncüsünü görüşüyoruz. Bu Yargı Reformu Strateji Belgesi ve yargı paketleri şunu gösteriyor ki evet, yargının sorunlu olduğunu, yargının adalet dağıtma konusundaki zafiyetini artık AK PARTİ de Milliyetçi Hareket Partisi de kabul ediyor.

Evet, yargıda sorun var. Bunu nasıl aşarız noktasına geldiğimizde, maalesef teşhisi eksik koyuyoruz. Yargının sorunlarını iyi tespit edememek çözümlerini kesinlikle sonuca ulaştıramayız.

Evet, bu yasa teklifinde bizim de olumlu karşıladığımız düzenlemeler var ama bu düzenlemeler yargının sorunlarını çözüyor mu dersiniz, maalesef çözmiyor. Daha doğrusu, yapılan düzenlemeler yargının o esaslı değişikliklerini maalesef içermiyor. Öyle görünüyor ki bu düzenlemeler “Evet, yargının sorunları var ve biz bunları çözüyoruz.” diyerek üstünü örtmeye yönelik düzenlemeler.

Değerli arkadaşlarım, eğer biz yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını çok ciddi olarak sağlayamazsak bu ülkede ne kadar yasa çıkarırsanız çıkarın, ne kadar düzenleme yaparsanız yapın, ne kadar reform dersiniz deyin yargının sorunları çözülmez. Bu teklifler reform değildir arkadaşlar, her zaman yapılabilen, belki ihtiyaç da olan ama yargının temel sorunlarını asla çözmeyen düzenlemelerdir. Niye getiriyorsunuz demiyoruz, tabii ki getirin ama madem yargının sorunu var, yargının sorununu çözecek düzenlemeler getirin biz de destek olalım, bu yargının sorunlarını hep birlikte çözelim diyoruz; bütün uğraşımız budur. Yoksa, eğer biz yargı paketleriyle yargının bağımsız ve tarafsız görev yapabilmesini sağlayamıyorsa, o zaman bunlarda verdiğimiz emekler maalesef boşuna gidiyor. Belki iyi niyetle getiriyorsunuz ama kesinlikle yargının temel sorunlarını çözmiyor, bunu ısrarla söylüyoruz -hep söyledim ben bu kürsüden- sonuna kadar da söylemeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, 2009 yılında yine bir Yargı Reformu Stratejisi Belgesi açıklandı “Sorunu var yargının.” denildi “Adalet dağıtılamıyor.” denildi ve 2011 yılında, 2012 yılında, 2013 yılında yasal düzenlemeler yapıldı yani “Yargıyı, evet, adalet dağıtır noktasına getirmek için çıkarıyoruz.” dediniz o zaman ve 2011, 2012, 2013 yıllarında çıkarılan kanunlardan sonra 2014 yılında, o zaman AK PARTİ Genel Başkan Yardımcısı olan şimdiki Adalet Bakanımız Sayın Abdulhamit Gül, bakın, nasıl bir açıklama yaptı: “Öncesinde yargıya güven yüzde 60-70’lerdeydi, bugün yargıya güven yüzde 20’nin altına düşmüştür.” dedi. O 2009-2013 yılları içerisinde yapılan bütün yasal düzenlemelere rağmen yargıya güvenin yüzde 70’lerden yüzde 20’nin altına düştüğünü söylüyor Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlarım, o düzenlemeler kurtarmadı yargıyı, bakın, bu düzenlemeler de kurtarmayacak, bunu siz de çok iyi biliyorsunuz. Gelin, onun için diyoruz ki: Böyle günü kurtarmaya yönelik ya da bizim insanlarımızı kandırmaya yönelik basit düzenlemeler değil, esaslı düzenlemeler getirin, esaslı düzenlemeler getirin, Türkiye’de yargının bağımsız ve tarafsız görev yapmasını sağlayacak düzenlemeler getirin; buradan, hep birlikte, biz de destek olalım ve geçirelim diyorum değerli arkadaşlar.

Değerli arkadaşlarım, bakın, yargının -o istediğimiz- bağımsız ve tarafsız olmasını sağlamanın bazı yolları var yani bu kanun teklifleriyle sağlanmıyor, bunu gördünüz. 3 tane, işte 2019’dan beri kanun teklifi getirdiniz, geçti, yargıya güvende hiçbir değişiklik olmadı, olmaz da zaten, bunda da olmayacaktır bakın, bu da hiçbir şey değiştirmeyecektir.

Onun için, değerli arkadaşlarım, bir zihniyet değişikliğine ihtiyaç vardır, zihniyete, samimi olmaya ihtiyaç vardır. Gerçekten yargının sorunlarını kabul ettiğinize göre yani sorunlu olduğunu kabul ettiğinize göre, bunun çözümünün aramakta samimi olmak gerekiyor, yoksa böyle yasa teklifleriyle o şeyi çözemeyiz, inandırıcı olamazsınız; olmuyor.

Değerli arkadaşlarım, bakın, gerçekten “herkese adalet” diyorsak, “her yerde adalet” diyorsak vazgeçilmez olanımız ne? Bağımsız ve tarafsız bir yargı değil mi? Bu konuda, bakın, üç yıldır bu Meclise yasa teklifleri geldi, bir tane yasa teklifi yargının bağımsız ve tarafsızlığıyla ilgili değildi, bu konuda hiçbir çalışma yapılmadı.

Değerli arkadaşlarım, bakın, “zihniyet değişikliği” dedim. Evet, adalet isteyeceksiniz, herkese adalet isteyeceksiniz, sadece kendinize değil ve o adaletin gerekleri olanları yapacaksınız ve bunun için, değerli arkadaşlar -o, işte, zihniyet değişikliği- gerçekten hukuk devleti isteyeceksiniz, yargının herkese adalet dağıtmasını isteyeceksiniz, yargı üzerindeki baskıları, yargıya talimatları bırakacaksınız, ondan sonra -biraz sonra anlatacağım- Anayasa değişikliklerini yapacaksınız, yasama değişikliklerini yapacaksınız ve yargıyı bu milletin yargısı hâline getireceksiniz. Bunun başka bir çözümü yoktur, bu geçici tedbirlerle hiçbir yol katedemezsiniz, adalet dağıtamazsınız değerli arkadaşlarım.

Bakın, hâkimler, savcılar şu anda korkuyor. Siz, işte “bağımsız hâkim, savcı” falan diyorsunuz ama hâkim, savcı bağımsız değil. Buradan ben çok söyledim: Korkak hâkimler, savcılar adalet dağıtamaz, korkuyorlar. Yani verdikleri karar nedeniyle ertesi gün disiplin soruşturması geçirenler, sürülenler, görevden alınanlar... Değerli arkadaşlarım, bu güvenceyle bir hâkim, savcı adalet dağıtabilir mi? Tarafsız olabilir mi, tarafsız karar verebilir mi? Şimdi, bununla ilgili hiçbir düzenleme yapıyor musunuz? Hayır, yapmıyorsunuz, maalesef yapılmıyor. Yani gelin, hep birlikte bunu yapalım.

Bir şey daha yapalım. Türkiye’de yargının gerçekten adalet dağıtmasını istiyorsanız gelin Anayasa’yı değiştirelim. Bakın, Türkiye’de o 2009, 2011, 2012, 2013’ten sonra yargı ne kadar güç kaybetti. Neden kaybetti? Yani yüzde 20’lerin altına -Bakanın deyimiyle- neden düştü? 2010 Anayasa değişikliği nedeniyle düştü. O Anayasa değişikliğinin yapılmaması gerekiyordu. Ben çok iyi hatırlıyorum, bakın, bütün muhalefet partileri -MHP de dâhil- o zaman dediler ki: “Şu 2 maddeyi -bakın, 27 maddeydi o- Anayasa Mahkemesi ve HSK maddesini çıkarın, diğerlerine biz de oy verelim, çıkaralım.” “Hayır.” dediniz. Bu 2 madde için çıktı o ve o Anayasa değişikliğini kim istedi, biliyor musunuz? FETÖ istedi, o istedi diye yapıldı o Anayasa değişikliği. Ve ondan sonra, bakın, o kalan maddelerle ilgili hiçbir düzenleme yapılmadı, hemen yürürlüğe girdi, gidildi işte Anayasa Mahkemesi ve HSK;

hemen başlatıldı. İşte odur darbe. Bakın, o 2011, 2012, 2013'te yaptığınız o yasal düzenlemelerin hiçbir önemi kalmadı, sıfırlandı gitti. Bunlar da bakın öyle olacak, eğer bu dediklerimizi yapmazsanız bunlar da öyle olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, bakın, şimdi, birinci şart Anayasa değişikliği, ondan sonra yasal değişiklikler. Şimdi, yasal değişikliklerin olmazsa olmazı, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nu mutlaka değiştirmemiz gerekiyor. Eğer biz hâkimler ve savcılar talimat almaktan, baskı altında tutmaktan kurtarıp adalet dağıtmalarını istiyorsak Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun mutlaka değiştirilmesi gerekiyor. Asla getirmiyorsunuz, mükemmel bir kanun gibi görüyorsunuz. Aslında siz de biliyorsunuz. Bakın, yani bugün yargının bu hâllere düşmesinin nedeni, bakın, birinci nedeni 2010 yılı Anayasa değişikliğidir. Orada yanlış görüldü ama gelindi 2017 yılına, 2017 yılında FETÖ'den teslim alınırken iktidara teslim edildi yargı. Belki onun etkisinden kurtarmaya çalıştınız ama bu sefer yürütmenin tahakkümü altına sokuldu. Yani bir terör örgütüyle bir iktidarın -kim olursa olsun iktidarda- tahakkümü altındaki bir yargıdan adalet beklenmez, tarafsızlık beklenmez, bağımsızlık beklenmez değerli arkadaşlarım. Bunun için -mutlaka yapılması gereken- biz o esaslı düzenlemeleri derhâl yapacağız. O esaslı düzenlemeleri yapmadan biz bunu kesinlikle düzlüğe çıkaramayız.

Değerli arkadaşlarım, biz bu konuyla ilgili çok ciddi bir çalışma yaptık. 2019 yılı Haziran ayında Anayasa Komisyonumuz, Adalet Komisyonumuz, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonumuzla, bunların bütün üyelerinin; yine vekillerimizin yine sivil toplum örgütlerinin, akademisyenlerin, bütün ilgililerin katılımıyla uzunca süren bir çalışma yaptık ve bu çalışmalardan sonra 12 tane kanun teklifi hazırladık -toplamda 189 madde içeriyor- ve biz bunları Meclise sunduk. Bu kanun tekliflerinin bir kısmını belirtmek istiyorum özellikle: Bakın, değerli arkadaşlarım, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nda değişiklik yapılması teklifimizin biri çünkü eğer bağımsız ve tarafsız yargı istiyorsak bunu yapmak zorundayız. Adil yargılama haklarıyla ilgili Ceza Muhakemesi Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair teklifimiz var. Yine, değerli arkadaşlarım, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'da değişiklik yapılmasına dair teklifimiz var. Adil yargılama hakları çerçevesinde Avukatlık Kanunu'nda değişiklik yapılması teklifimiz var. Devlet Memurları Kanunu'nda değişiklik yapılması teklifimiz var. Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair bir teklifimiz var. Değerli arkadaşlarım, bakın, yine İş Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair teklifimiz var. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair teklifimiz var. Basın Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair teklifimiz var. İl İdaresi Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair tekliflerimiz var.

Eğer, bakın "Türkiye'de yargı işini yapsın, adalet dağıtsın." diyorsanız gelin, bizim bu tekliflerimizi Meclis Genel Kuruluna getirelim ve yasalaştıralım. Göreceksiniz, yarın siz de o adaletten yararlanacaksınız. Aksi takdirde, bakın, bugün bu kanunlarla kendinizi kurtaramazsınız. Yarın o yürütmenin kontrolü altındaki yargı, yürütmenin başına bir başkası geçtiği zaman onun acısını siz çok çekersiniz. Bakın, hep öyle olmuştur, adaleti yok edenler en çok adaletle ihtiyaç duyarlar; gelin, bunu yapmayalım.

Değerli arkadaşlarım, bakın, şimdi çok basit bazı örnekler vereceğim. 1961 Anayasası'nda sadece Yüksek Hâkimler Kurulu vardı. Yüksek Hâkimler Kuruluna üye seçimi, tarafsızlığı sağlayacak bir düzenlemeydi. 1971 yılında Savcılar Yüksek Kurulu kuruldu, o Savcılar Yüksek Kurulunun başına Adalet Bakanı getirildi ve Yardımcısı da doğal üye yapıldı. Tabii, bu normaldi, Savcılar Yüksek Kurulunda Adalet Bakanının olması normaldir çünkü o bir iddia makamıdır, karar makamı değildir, Bakanın olmasının hiçbir sakıncası yoktur. Ama geldik 1982 Anayasası'na, devlet gücünü daha da ağırlaştırma iddiasıyla ikisini birleştirdiler. Yüksek Hâkimler Kurulunun içinde bakan falan yoktu, müsteşarı da yoktu; birleştirdiler, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yaptılar, bakanı başkanı, müsteşarını da doğal üyesi yaptılar. Ta orada başladı; evet, yargının orada da sorunları vardı. O nedenle zaten 1980 öncesinde yüzde 80 olan yargıya güven yüzde 70'lere düşmüştü daha sonra. Ama geldik 2010 Anayasa değişikliğine, darmadağın ettik, yargıyı darmadağın ettik; daha doğrusu, darmadağın etmedik de FETÖ'ye teslim ettik, toparladık, FETÖ'ye teslim ettik. 2017 Anayasa değişikliğine geldik, bu sefer de tuttuk, yürütmeye "Buyur, sen yargıda istediğin gibi hareket et." dedik. Bakın değerli arkadaşlarım, gerçekten adil yargılama için Hâkimler ve Savcılar Kurulunu ayırmak zorundayız yani iddia makamı ile karar makamını ayıramazsak biz asla adil yargılamayı gerçekleştiremeyiz, bu ayrılmak zorundadır. Yani biz eğer iddia makamı ile savunma makamını silahların eşitliği gereği birbirine yaklaştırmazsak, aynı konuma sokmazsak adil yargılamayı yapamayız. Ben görevim sırasında da söylüyordum hep yani o kürsüde sadece hâkimler oturmalı; savcılar yani iddia makamı da savunma makamının karşısında durmalı, aynı konuma getirilmelidir.

Değerli arkadaşlarım, bunun için, bakın, çok acil olarak şu Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nu bir değiştirelim ama çok acil olarak. Yine, hâkimlerin, savcıların coğrafi teminatını sağlayalım. Yani korkmasınlar "Yarın başıma ne iş gelir?" demesinler çünkü onu sağlayamazsak öyle diyecekler. Onların coğrafi teminatı sağlansın.

Yine, değerli arkadaşlarım, bakın -çok önemli olan- hâkim, savcı sınavında mülakatı ya kaldıralım ya da kayıt altına alalım yani kimse referans peşinde koşmasın; hâkim, savcı adayları yazılı sınavdan sonra siyasetçi aramasın. Eğer hâkim, savcı adayları yazılı sınavdan sonra siyasetçi peşinde koşarsa onlardan kesinlikle tarafsız ve bağımsız karar beklemeyin, adalet de beklemeyin. Şu anda Türkiye'nin yaptığı budur, tamamen müdahaleye açık bir şekilde getirilmiştir.

Yine, değerli arkadaşlarım, bakın, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Kanunu'nun değiştirilmesinin bir önemi de onu siyasetin ya da yürütmenin etkisinden kurtarmak içindir. Bakınız, bugün, daha yeni Hâkim ve Savcılar Kurulu üyelerini seçtik ama tabii nasıl çalışacaklarını göreceğiz. Bu seçimden öncekiler şöyle çalışıyordu: Cumhurbaşkanlığında bir Hukuk Politikaları Kurulu var. HSK'nin yapacağı bütün işler o Kuruldan geliyor yani saraydan geliyor, deniyor ki "Bu kişi şuraya başsavcı yapılacak, bu kişi şuraya ağır ceza mahkemesi başkanı yapılacak." İnanın, çok iyi biliyorum, Hâkimler ve Savcılar Kurulu kendi iradesiyle karar vermiyor maalesef. Eğer, o Kurul kendi iradesiyle karar veremiyorsa o Kurula bakmak zorunda olan hâkim ve savcılar da kendi iradeleriyle, kendi vicdanlarıyla yasalara ve Anayasa'ya uygun karar veremezler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Zeybek.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, bakın, biz onun için... Tabii, bu şeylerin bir temel noktası da maalesef bu hâle gelmesinin, çok ağır bedeller ödememizin bir nedeni de Cumhurbaşkanının bir partinin Genel Başkanı olmasından kaynaklanıyor. Temel sorunumuz bu. Eğer, biz yargımızı da yasamamızı da yürütmemizi de güçlendirmek istiyorsak Cumhurbaşkanını bir partinin Genel Başkanı olmaktan kurtarmak zorundayız diyorum.

Hepinize teşekkürlerimi sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisine sunmuş olduğumuz ve şu an görüşülmekte olan Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere demokratik hukuk devleti, hukukun üstünlüğü, adil yargılanma hakkı, temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, adalete erişimin kolaylaştırılması ve makul sürede yargılanma hakkı evrensel anlamda ortak ana ilke ve değerler olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde de AK PARTİ'nin 2002 yılından günümüze kadar aralıksız bir şekilde süregelen reform iradesi, işte bu temel ilke ve değerlerin geliştirilmesi bağlamında somut bir adım olarak hep beraber, birinci, ikinci ve üçüncü yargı paketleriyle o günden bugüne kadar devam eden reform irademiz tekrar ortaya konulmuş ve şu anda da dördüncü yargı paketimiz yüce Meclisin gündemine gelmiştir.

Adalet Bakanlığımızca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 30 Mayıs 2019 tarihinde açıklanan Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'ne güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi, aynı şekilde, 2 Mart 2021 tarihinde açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı ise "özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik bir Türkiye" vizyonunu ortaya koymuştur. İşte, hem strateji belgesi hem de eylem planının hazırlanması süreçlerinde gerçekten, katılımcı bir anlayış benimsenmiş, bu kapsamda; uygulama, yüksek yargı, hâkim savcılarımız, avukatlarımız, akademisyenlerimiz, sivil toplum kuruluşlarımız ve birçok paydaşla bu hususlarda görüş alışverişinde bulunulmak suretiyle bu düzenlemelere yer verilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şu an görüşmüş olduğumuz teklifle 5 kanunda değişiklik yapılmakta. 28 maddeden müteşekkil bu teklifle ilgili, hangi hususlar düzenlenmekte, sizleri kısaca bilgilendirmek istiyorum.

Bu bağlamda, öncelikli olarak kadına yönelik şiddetle daha etkin bir şekilde mücadele edilebilmesi için teklifte önemli düzenlemelere yer veriliyor. Türk Ceza Kanunu'nda yaşam hakkını ve vücut bütünlüğünü korumaya yönelik olarak birçok suç yer alıyor. Bu suçların eş ve yakın akrabaya, çocuklara karşı işlenmesi hâli cezanın –hakikaten– daha da ağırlaştırıcı bir nedeni olarak karşımıza çıkıyor. Bu bağlamda mağdurun boşanmış eş olması durumunda da aynı şekilde bu ağırlaştırıcı neden boşanmış eşlere de şamil kılınmak üzere bir düzenleme söz konusu oluyor. Kadına karşı şiddetle mücadelede kesin kararlılığımızın bir yansıması olarak görülmesi gereken bu düzenleme, kadına karşı şiddetle hakikaten çok yönlü ve bütüncül bir şekilde, tavizsiz bir yaklaşımla ve sıfır tolerans ilkesiyle hareket ettiğimiz en somut düzenlemelerinden bir tanesi olarak da bu teklifte yer alıyor. Ülkemizdeki tek bir kadının dahi şiddete uğramasına asla tahammülümüzün olmadığını, bu bağlamda 1 Temmuzda Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele 4'üncü Ulusal Eylem Planı'nı tüm kamuoyuyla da paylaştığımızı yüce Genel Kurula hatırlatmak isterim. Bu kapsamda Türk Ceza Kanunu'nda yer alan kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet ve kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçlarının boşanılan eşe karşı işlenmesini nitelik hâl olarak düzenlemek suretiyle bu suçların cezai müeyyidelerini de önemli derecede artırmış olacağız.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; teklifte Ceza Muhakemesi Kanunu'nda önemli değişiklikler yapılması da önerilmektedir. Bunlardan ilki, koruma tedbirleri bakımından kişi hak ve hürriyetlerinin güçlendirilmesine yöneliktir. Bu kapsamda sulh ceza hâkimliğinin tutuklama ve adli kontrol kararlarına karşı dikey itiraz usulü getirilmekte ve bu kararların asliye ceza mahkemesi tarafından denetlenmesi usulü benimsenmektedir. Sırf ifade almak maksadıyla düzenlenen yakalama emirleri nedeniyle tatil günlerinde veya mesai saatleri dışında bu tür bir olayın vuku bulması durumunda ilgili yargı mercilerine gelip ifade vermeyi taahhüt eden kişiye -cumhuriyet savcılıklarınca serbest bırakılıp- taahhüdünü yerine getirme imkânı sağlanmakta, bu taahhüdünü yerine getirmeyen kişiyle ilgili de idari para cezası uygulanmakta. Bu durum, her bir yakalama emri için ancak bir kereye mahsus olmak üzere uygulama imkânı bulmaktadır.

Tutuklama tedbiri bakımından 100'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasında sayılan katalog suçlarda da (1)'inci fıkrada belirtilen "kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması gerektiği" hususu bu fıkra da (3)'üncü fıkrada da vurgulanmaktadır. Tutuklamayla ilgili kararlarda mevcut koşullara ilave olarak adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını gösteren delillerin de somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterilmesi gerektiği bu teklifle ortaya konulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ceza yargılamasında kabul edilen koruma tedbirlerinden en ağırı olan tutuklama, yargılama sürecinde bir cezalandırma aracı değil, soruşturma ve kovuşturmanın daha etkin yürütülebilmesi için düzenlenmiş bir tedbir niteliğindedir. Mevzuatımıza göre tutuklama, istisnai bir tedbir olup öncelikli olarak değerlendirilecek husus, tutuklama yerine adli kontrol veya diğer koruma tedbirlerinin yeterli olup olmadığının her dosyada ilgili yargı mercisince incelenmesidir. Bu nedenle tutuklama tedbirinin uygulanma şartlarına ilişkin ilave düzenlemeler yapılarak kişi hürriyeti ve güvenliğinin korunmasına yönelik güvenceler de bu teklifle artırılmaktadır.

Şunu bir istatistiki bilgi olarak takdirinize sunmak isterim ki 2002 yılında hükümlü tutuklu oranı yüzde 52'ye yüzde 48 iken bugün bu oran yüzde 83'e yüzde 17 şeklinde tezahür etmektedir.

Ayrıca teklifte, konutu terk etmeme adli kontrol yükümlülüğünün cezadan mahsup edilebilmesine imkân tanınmakta, buna göre yükümlülük altında geçen her iki günün, bir gün olarak dikkate alınacağı düzenlenmektedir. Adli kontrol tedbirinin devam edip etmeyeceği hususunun en geç dört ayda bir incelenmesi zorunluluğu getirilmektedir; talep hâlinde daha önce de ilgili merci tarafından incelenme imkânına sahiptir. Adli kontrol tedbiri bakımından azami süreler belirlenmekte, bu süre ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde en çok iki yıl olarak belirlenmekte, zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek bir yıl daha uzatılabilmektedir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde ise adli kontrol süresi en çok üç yıl olup zorunlu hâllerde yine gerekçesi gösterilerek üç yıl, terörle ilgili suçlarda ise bu süre dört yıl olarak belirlenmektedir. Adli kontrol tedbiri altında geçirilecek azami sürelerin çocuklar bakımından yarı oranında uygulanacağı da düzenlenmektedir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere yargı kararlarında cinsel dokunulmazlığı karşı işlenen suçlar bakımından mağdurun her aşamada değişmeyen tutarlı beyanları mahkûmiyet bakımından çok önemli bir delil olarak görülmektedir ve değerlendirilmektedir. Diğer yandan, 2019 yılında kabul edilen 7188 sayılı Kanun'uyla Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 236'ncı maddesinde cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçların mağdurlarıyla ilgili olarak önemli düzenlemeler Meclisimizin iradesiyle yasalaşmıştır. Buna göre cinsel suç mağduru çocukların beyanlarının cumhuriyet savcısı nezaretinde, uzman kişiler tarafından çocuk izlem merkezlerinden, diğer mağdurların ifadelerinin ise yine uzmanlar adli görüşme odalarında alınması zorunlu hâle getirilmiştir. Dolayısıyla cinsel suçlar bakımından mağdurların beyanları özel ortamlarda uzmanlar eşliğinde alınmaktadır. Ayrıca, çocukların beyanları yeniden örselenmelerini engellemek amacıyla kayda alınmakta, özellikle bu merkezlerde uzmanlar eşliğinde alınan mağdur beyanları mahkûmiyet bakımından önemli bir delil olarak kabul edilebileceği gibi, tutuklama bakımından da suçun işlendiğine dair somut delil niteliği taşımaktadır. Dosya kapsamında delilleri değerlendirecek olan, tarafsız ve bağımsız ilgili yargı mercileridir.

Diğer taraftan bu teklifle mahkemeye erişim hakkının güçlendirilmesi de sağlanmaktadır. Şöyle ki: Mağdur veya şikâyetçinin duruşma öncesinde suçun hukuki nitelendirmesinden haberdar edilmesini sağlamak amacıyla kovuşturma evresine geçildiğinde çağrı kâğıdına iddianamenin de eklenmesi zorunlu hâle getirilmekte; yazılı tebligat dışında tanık, şikâyetçi ve mağdurlarla ilgili, dosyasında olması durumunda telefon, faks, e-posta gibi iletişim araçlarıyla bu durumun kendilerine bildirilmesi sağlanmaktadır.

Ayrıca, bilişim sistemlerinin ya da banka veya kredi kartlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçlarda mevcut yetki kuralına ilave olarak -suçun işlendiği yer mahkemesinin yetkili olduğu genel kuralına ilaveten- mağdurun yerleşim yeri mahkemesi de yetkili kılınmak suretiyle bu konuda kolaylaştırıcı bir düzenleme teklifle getirilmektedir.

Ayrıca, teklifle, özel hayatın korunmasına ilişkin önemli değişiklikler yapılmaktadır. Bu kapsamda iddianamede yüklenen suç oluşturulan olaylar ve suçun delilleriyle ilgisi bulunmayan bilgilere yer verilemeyeceği kabul edilmektedir. Böylelikle lekelenmeme hakkına yönelik özel bir düzenleme de söz konusu olmaktadır. Kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlarla ilgili kayıtların yok edileceği hükmüne ilave olarak bu teklifle beraat kararı söz konusu olduğunda da bu konuda iletişimin tespitine veya dinlenmesine ilişkin kayıtların yok edileceği de hükme bağlanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifle, ceza muhakemesi sistemimizde yer alan alternatif çözüm yöntemleriyle ilgili düzenlemeler de yapılmaktadır. İyi ve etkin işleyen bir ceza adalet sisteminin oluşturulması hukuk devletinin temel amaçları arasında yer almaktadır. Bu amacın gerçekleştirilmesi bakımından toplumdaki uyumsuzlukları en kısa sürede, en az masrafla, en etkili ve en tatminkâr bir biçimde sonuçlandırmak, bunun için de alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması dünya genelinde teşvik edilen uygulamalardır. Bu çerçevede, adil yargılanma hakkına riayet ederek basit ve hızlı yargılama usullerinin geliştirilmesi yönünde birçok mevzuat değişikliğini hayata geçirdik. Bu doğrultuda, 2019 yılında 7188 sayılı Kanun'la ceza muhakemesi sistemimize kazandırdığımız alternatif çözüm yöntemlerinden seri muhakeme ve basit yargılama usulüne ilişkin yaklaşık bir buçuk yıllık uygulama da dikkate alınarak karşılaşılan sorunların çözümüne dönük teklifte gerekli düzenlemeler, Anayasa Mahkemesinin bu konudaki kararı çerçevesinde tekrar huzura gelmiştir.

Seri muhakeme usulünde yaptırımın belirlenmesi bakımından zincirleme suçla ilişkin hükümlerin uygulanabilmesi bu şekilde sağlanmakta ve talep yazısında olması gereken hususların eksikliği hâlinde, bu eksikliklerin giderilmesi amacıyla mahkemenin iade kararı verebilme yetkisi bu teklifle oluşturulmaktadır.

Değerli milletvekilleri, özellikle "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." temel felsefesi çerçevesinde, gerçekten, vatandaşlarımızın devlete, kamu kurum ve kuruluşlarına idari başvurularına ilişkin daha hızlı cevap verilebilmesini düzenlemek amacıyla ve özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde yürütme erkinin bu konuda, süreçler bakımından gerçekten daha etkin ve daha hızlı bir işleyişe imkân tanınmasının söz konusu olması münasebetiyle, vatandaşlarımızın bu konudaki başvurularına altmış günlük cevap verme sürelerini otuz gün olarak düzenlemek suretiyle bu konuda hakikaten önemli bir reforma da imza atacağız. Bütün işlemlerin kaldırılması, tekrarlanması, değiştirilmesi, geri alınması, yeni bir işlem tesis edilmesi, üst makama yapılan başvurulara cevap verilmesi sürelerinin hepsi altmış günden otuz güne indirilmekte. Bu bağlamda, vatandaşlarımızın idari mercilere dava açma süresi yönünden herhangi bir değişiklik söz konusu olmaksızın yine idari dava açma süresi altmış gün olarak devam etmektedir. Öte yandan, idari yargı mercilerince verilen nihai kararların, bu kararların ve gerekçelerinin en geç otuz gün içinde yazılması da burada hükme bağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti devleti bir demokratik hukuk devletidir. Yasama, yürütme ve yargı arasında kuvvetler ayrılığı vardır. Egemenliğin kaynağı aziz milletimizdir. Dolayısıyla, yasama olarak Meclis, yürütme olarak Cumhurbaşkan ve yargı olarak bağımsız ve tarafsız ilgili adli merciler bu kuvvetler ayrılığı sisteminin bihakkın yerine getirilmesi noktasında kendi üzerlerine düşeni yapmaktadır. Anayasa her kişi ve kurumu bağlayan temel düzenlemeleri ortaya koymuş, bu bağlamda bütün kanunlar da yüce Meclisin iradesiyle yasalaşmak suretiyle yürürlüğe girmiş ve ilgili mevzuat çerçevesinde ortaya çıkan, suç teşkil eden, söz, fiil, davranışların tipe uygun fiil olarak -Ceza Kanunu bakımından ortaya konan fiillerin- cezalandırılması hususu da usul hükümleri çerçevesinde net bir şekilde bir çerçeveye bağlanmıştır. Türk milleti adına karar veren tarafsız ve bağımsız yargı mercileri, bu konuda ilgili dosya münderecatı çerçevesinde değerlendirmelerini yapmakta ve Anayasa, ilgili kanunlar, ilgili mevzuat çerçevesinde ve vicdani kanaatleri doğrultusunda kararlarını vermektedir. Dolayısıyla, bu manada en ufak bir tereddüt söz konusu değildir ve olamaz. İlk derece mahkemesinden istinafa, istinaftan Yargıtaya kadar bütün hak arama yolları, usulleri net bir şekilde ilgili mevzuatta belirlenmiştir. Bu noktada gerçekten Türk yargı sistemi kendi içinde, kendi denetimini de yapmak suretiyle ilgili mevzuat ve vicdani kanaatleri doğrultusunda, hiçbir kişiden veya kurumdan emir almaksızın, hiçbir yerden talimat almaksızın, doğrudan milletten, doğrudan Anayasa ve kanunlardan ve vicdani kanaatleri doğrultusunda kendi kararlarını oluşturmaktadır. Bunun dışındaki ithamların gerçeklikle hiçbir ilgi ve alakası olmadığını buradan beyan etmek isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlım lütfen Sayın Akbaşıoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bu vesileyle son bir madde olarak da değerli arkadaşlar, malumunuz Covid-19 pandemisi nedeniyle hakikaten daha önceki düzenlemelerde temmuz sonu itibarıyla bitecek olan bu izinli sayılma durumunun Kasım 2021 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin bir düzenleme de ayrıca söz konusu.

Aynı zamanda, hâkim ve savcılarımızın Anayasa Mahkemesinde staj yapabilme imkânı da getirilmekte ve bu bağlamda, hakikaten, hâkim ve savcılarımızın Anayasa Mahkemesinin kuruluş ve görevleriyle ilgili bir tecrübe kazanması da sağlanmaktadır.

Ben bu vesileyle, sayın milletvekillerimiz başta olmak üzere, Komisyon Başkanımız, Komisyon üyelerimiz başta olmak üzere, katkı veren bütün milletvekillerimize huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Süreniz bitti.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Teşekkürle bağlıyorum.

BAŞKAN – Kimseye vermiyoruz ama ikinci uzatmayı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – O zaman kayıtlara geçmesi açısından...

BAŞKAN – Peki, kayıtlara geçmesi açısından siz teşekkürlerinizi edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) – Sayın Adalet Bakanımıza, Bakanlık bürokratlarımıza, bu konuda kamu kurum ve kuruluşlarında hakikaten bu teklifin oluşmasında katkı verenlere, aynı zamanda baro temsilcilerimize, bu konuda bu çalışmaya katkı veren bütün kişi ve kuruluşlara huzurunuzda teşekkür ediyor, bu paketin nice hayırlara vesile olması dileğiyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerinde gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi şahıslar adına söz taleplerine geçiyoruz.

İlk söz talebi Ankara Milletvekili...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Başkanım, özür dilerim...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yani genel bir teamül vardı, muhalefet...

BAŞKAN – Evet, son konuşurdu.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Son konuşurdu, evet.

BAŞKAN – Yalnız benim önüme böyle geldiği için... Bir sakıncası yoksa o zaman Tokat Milletvekilimizi çağıralım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, bu teamülü bozmamak lazım.

BAŞKAN – Sayın Yusuf Beyazıt...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Tamam, olmazsa konuşsun Başkanım ama bu teamülleri bozmayalım yani.

BAŞKAN – Peki.

Şahıslar adına ilk söz talebi Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl'e aittir.

Sayın Bingöl, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dördüncü yargı paketi görüşülüyor. Yargı Reformu Stratejisi Belgesi, üstüne üstlük, İnsan Hakları Eylem Planı gibi birçok rapor kamuoyuyla paylaşıldı. Şimdi, bütün bunları görünce insan şunu düşünmekten kendini alıkoyamıyor: Ya, bu ülkeyi on dokuz yıldır Adalet ve Kalkınma Partisi yönetmiyor da bir başka parti yönetiyor ve Adalet ve Kalkınma Partisi yeni iktidara gelmiş - aman Allah'ım- adalette, hukukta, insan haklarında olağanüstü olumsuzluklar var ve AKP, iktidarında yargı paketleriyle bu bahsettiğimiz raporları çıkarıyor. Yani burada çok temel bir çelişki var. On dokuz yıldır siz neredeydiniz? On dokuz yıldır adaleti öldürdüğünüzde, hukuk devleti yerinde parti hukukunu, tek adam hukukunu inşa ettiğinizde siz neredeydiniz? (CHP sıralarından alkışlar) On dokuz yıldır insan haklarıyla ilgili olağanüstü ihlaller yaşanırken siz neredeydiniz? Bütün bunları, bu olumsuzlukları bu ülkeye yaşatan Adalet ve Kalkınma Partisi şimdi bu tür güzelliklerle halkın karşısına çıkmaya çalışıyor ama nafile.

Bakın, Cumhuriyet Halk Partisi 189 maddelik bir kanun teklifi hazırladı. Hiç olmazsa CHP'nin hazırlamış olduğu bu kanun teklifini dikkate alsaydınız da arkadaşlarımızla oturup bu kanun teklifini birlikte mütalaa edip bu yargı paketiyle daha nitelikli, daha seçkin, daha uygulanabilir yargı paketini kamuoyuyla paylaşısaydınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu da yapmadınız çünkü burada niyet önemli, burada düşünce her şeyin üstünde. Sizin kafanızın arkasında insan haklarıyla ilgili, özgürlüklerle ilgili hiçbir şey yok. Peki, bu dördüncü yargı paketinde ne var? Dördüncü yargı paketi 4 ana kanun üzerine kurgulanmaya çalışılıyor ama kıyısından köşesinden. Peki, nedir bunlar?

Bu kanunlardan bir tanesi Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun, 2012'de yürürlüğe girmiş, tam 9 kez değişikliğe uğramış.

İkinci kanun ne? İdari Yargılama Usulü Kanunu AKP döneminde çıkarılmış ve tam 24 kez değişikliğe uğramış.

Bir üçüncü kanun ne? Türk Ceza Kanunu. Bu da 2004'te yürürlüğe girmiş, 38 kez değişikliğe uğramış, 38 kez.

Dördüncü ana kanun Ceza Muhakemesi Kanunu. Bu da 2004'te, AKP döneminde yürürlüğe girmiş, tam 44 kez değişikliğe uğramış.

Değerli milletvekilleri, ya, bu kanunları, bu Anayasa'yı âdeta yerle yeksan ettiniz. Bir kanun sekiz yıl içerisinde 44 kez değişikliğe uğrar mı? Onun için sizin bu yargı paketiniz de sonuç almayacak, daha nice kanun teklifi, yargı paketi getireceksiniz. Ama Allah'tan önümüzde bir seçim var da Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı sonlanacak, yerine kurulacak olan ve hukuk devletini, Anayasa'yı, insan haklarını kendisine şiar edinen bir iktidar sizin bu yıktıklarınızın hepsini yeniden inşa edecek. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Peki, bu yargı paketinde ne var? Güya, sözüm ona İnsan Hakları Eylem Planı'ndan esinlenilerek hazırlanmış. Ya, bu İnsan Hakları Eylem Planı o kadar ilginç ki, bir defa sloganı çok ilginç. Sloganı ne? "Özgür birey, güçlü toplum, daha demokratik bir Türkiye." Sevsinler sizin İnsan Hakları Eylem Planı'nızı. Ya, siz bunları perişan ettiniz, siz bunları ortadan kaldırdınız. Türkiye'de özgürlük mü bıraktınız, demokrasi mi bıraktınız? Ama slogan tabii kulağa çok hoş geliyor.

Başka ne var bunun içinde? Bunun içinde bir cümle var ki insan aklıyla alay etmek. Bu cümle ne? "Hiç kimse eleştirisi ve düşünce açıklaması nedeniyle özgürlüğünden yoksun bırakılamaz." Ya, arkadaş, 2 kişi sokağa çıkamıyor, hiçbir sivil toplum örgütü kendi meslektaşlarının hakkını savunamıyor. Ya, herkese "terörist" yaftası takıyorsunuz. Nerede kaldı bu sloganın içeriği? İşte, İnsan Hakları Eylem Planı'nın da hiçbir hükmünün olmadığına göstergesi.

Ne var bu İnsan Hakları Eylem Planı'nda? Deniyor ki: "Efendim, engelli kadrolarının mutlaka açılması gerekiyor." Günaydın! Özelde ve kamuda zorunlu olan engelli kadroları on dokuz yıldır her yıl boş. Engellileri evlere mahkûm ettiniz.

Başka ne var bu İnsan Hakları Eylem Planı'nda? Şu var, diyor ki: "Görevlilere toplantı ve örgütlenme hakkına ilişkin eğitim verilecek." Kim bu görevliler? Kolluk kuvvetleri. Ya, arkadaş, eğitim vermeyin. Eğitim verseniz bile onlara verdiğiniz talimat sokakta insanları perişan ediyor, biber gazı ve copa maruz kılıyorsunuz. Neyin eğitimini vereceksiniz? Talimat verin, talimat; deyin ki: "Hak arayanlara dokunmayacaksınız." Der misiniz? Diyemezsiniz çünkü sizin düşmanca yaklaşımınız, hak arayanlara karşı terörist muamelesi göstermek.

Peki, başka ne var? Gene burada diyor ki: "Hükümlüler ve tutukluların aile bağları güçlendirilecek." Ya, Allah aşkına, yapmayın ya! Ya, yapmayın, buralara yazmayın bunu; yazmayın, ayıptır, günahıdır, yazıktır. Siz tutuklu ve hükümlüleri yaşadıkları ilden ya da yargılandıkları illerden kilometrelerce uzaklara sürüyorsunuz. Sadece tutuklamıyorsunuz, sadece eziyet çekirtmiyorsunuz, sürgüne yolluyorsunuz. Bununla mı sınırlı? Başka bir şey daha yapıyorsunuz, ailelerine işkence yapıyorsunuz. Bakın, bir ana, 75 yaşında bir kadın, tek özlemi dünya gözüyle oğlunu bir kez daha görmek. Kalkıyor, ailesiyle birlikte oğlunu ziyarete gidiyor; kaza geçiriyorlar, o kadın, o ana şimdi engelli ve evine hapsedildi. O ana ne diyordu biliyor musunuz? "Ben, Recep Tayyip Erdoğan cezaevindeyken ona her namazımda dua ediyordum. Şimdi o, benim oğlumu tutukladı, benim oğlumu görmemi engelliyor." Kim bu ana? Selahattin Demirtaş'ın annesi, tam 1.700 kilometre uzağa, sürgüne göndermişsiniz. Ne yaşadığı ilde ne de yargılandığı ilde cezaevi yok mu? Eğer siz, bu cezaevlerini güvenli görmüyorsanız yazıklar olsun. Her yıl onlarca cezaevi, yüksek güvenlikli cezaevleri yapıyorsunuz ama bu tutuklu ve hükümlüleri mağdur ediyorsunuz, sürgün ediyorsunuz, ailelerine eziyet çekirtiyorsunuz. İşte, sizin insan haklarına bakış açınız bu. İnsan hakkı, kul hakkı; peki, bütün bu insan hakkını yani kul hakkını yediğinizde ne oluyorsunuz, ne oluyorsunuz bir düşünün. Şu namaza giderken, secdeye giderken yediğiniz kul haklarının hesabını nasıl vereceksiniz, bunun hesabını kendinizle görün. (CHP sıralarından alkışlar)

Başka bir şey... Şimdi, Dünya Hukukun Üstünlüğü Endeksi var, 128 ülke; 128 ülke arasında Türkiye 107'nci sırada, 107'nci sırada. Ya, bu da sizin başarı hikâyelerinizden bir tanesi, işte böyle başarı hikâyeleri yazmışsınız(!) Yani bunları söylerken bile inanırız biz utanıyoruz, inanırız ülkemizin bu hâle gelmesi gerçekten bizim için zül. Ama neylersiniz ki bunların hiçbir iktidarın umurunda değil, bunun daha da fevkinde işler yapıyor.

Başka ne var? Ya, yetmiş üç yıl önce, 1948'de İnsan Hakları Bildirgesi yayımlandı. 1949'da Türkiye Resmî Gazete'de yayınlayarak bunu kabullendi. Şimdi, yetmiş üç yıl önce kabullenilen bir İnsan Hakları Bildirgesi'nin karşısında, bu ülkede ters kelepçe gibi, gizli tanık gibi insanlık dışı işler uygulanıyor. Peki, bunu görüp de hiç "Ya, bunlar yanlış." diyemiyor musunuz? Niçin bunlara göz yumuluyor, niçin bunlar sıradan işler gibi davranılıyor? Saraydaki hükümdarlıklar ve sarayın uygulamaları sekiz yüz yıl önce Magna Carta yasasıyla sınırlandırıldı. Ama Türkiye'deki sarayın hükümdarlığı tam on dokuz yıl sonra kendinden olmayanların, "terörist" yaftası taktıklarının insan olduğunu hatırlıyor, kendi yandaşlarının dışındakilerin ve partililerinin dışındaki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) - ...vatandaşlarının da insan olduğunun farkına varıyor, işte, Yargı Reformu Strateji Belgesi, İnsan Hakları Eylem Planı yayınlıyor. Bunların hiçbirinin hükmü yoktur. Bu yargı paketiyle ilgili, elbette bu ülkenin insanları için iğnenin ucu kadar bir yarar getirecek düzenleme varsa Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz destekleriz. Ama bakın, değerli milletvekilleri, vallahi, dördüncü yargı paketini de beşi de yayınlasanız, altıyı da yayınlasanız, buraya getirseniz, hiçbir şekilde işin

esası ve temeli değişmediği sürece bunların hiçbirini düzeltme şansınız yok.

Acıyı yüreğinde hissedenler ancak bu sorunları çözer. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu çekilenlerin, bu acıların hepsini yüreğimizin derinliklerinde hissediyoruz ve iktidarımızda mutlaka bunları çözeceğiz diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçmesi açısından ifade ediyorum ki, sayın konuşmacının bütün iddialarını reddettiğimizi ifade etmek isterim. Meseleye nasıl baktığımızla ilgili zaten ilgili konuşmaları yaptık, arkadaşlarımız da ifadelerini ortaya koydu.

Teşekkür ediyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de kayıtlara geçmesi bakımından söylüyorum ki, sayın konuşmacımızın kürsüde dile getirdiği bütün iddiaların altına grupça imzamızı atıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biz de grupça reddediyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekilleri, bu konuşmada bir sataşma yok, bir hakaret yok, kendi tezlerini açıkladı, siz de biraz evvel çıktınız, kendi tezlerinizi açıkladınız; her konuşmacının arkasından “Katılıyorum.” “Katılmıyorum”u yapmayacağız burada, böyle bir usul de yok.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şimdi, şöyle: Bakın, bu değerlendirme size ait değil.

BAŞKAN – Bana ait.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle... Öyle değil.

BAŞKAN – Ben size söz vermiyorum Akbaşıoğlu, kalkıyorsunuz, “Tutanaklara geçsin.” diyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şöyle... Pardon...

Bakın, “Tutanaklara geçsin.” dedim ancak aslında bir sürü sataşmada bulundu, ben toptan reddettiğimi söyledim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Zaten geçiyor, İç Tüzük zaten “Geçiyor.” diyor.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, İç Tüzük’e göre hiçbir sataşmada bulunmadı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmada bulundu, sataşmada bulundu. Bunu değerlendirip değerlendirmemede bulunma hakkı...

BAŞKAN – Ya, sizin istediğiniz gibi konuşmayacak ki konuşmacı, siz de konuşmayacaksınız onların istediği gibi.

MUHAMMET FATİH TOPRAK (Adıyaman) – “Kul hakkı yiyorsunuz.” dedi Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, siz, otomatik olarak, ben ayağa kalktım, bana söz verdiniz; aynı şekilde CHP Grup Başkan Vekiline de söz verdiniz.

BAŞKAN – Size verdiğim için verdim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ama kendisi beyanda bulunduğu zaman ona bir şey söylemediniz, ayrımcı bir yaklaşımla bana beyanda bulundunuz.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Herkese söyledi Başkan, herkese söyledi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, biraz evvel CHP sözcüsünün ortaya koymuş olduğu iddiaların hiçbirine katılmadığınızı ifade ettim, bundan gocunmaya gerek yok.

BAŞKAN – Hayır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu zabıtlara geçmiş oldu.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu... Sayın Akbaşıoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir cümleye dahi tahammül edememenin ben mantığını anlayamıyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, bir müsaade eder misiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu da hem milletvekillerinin hem de milletimizin takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN – Bir müsaade eder misiniz. Bir müsaade eder misiniz.

Teorik olarak normal, katılmamanız, öyle değil mi? Anormal de şu: İyi bir şey söyler size göre, “Aa, bu fikir güzel bir fikir, ben buna katılıyorum.” dersiniz, o zaman söz istersiniz. Ya, bir muhalefet partisi milletvekili tabii ki çıkacak, eleştirecek. Siz de konuşmalarınızda...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Eleştiri değil, eleştiri değil. Onun takdirini ben yaparım.

BAŞKAN – Bakın...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Grubumuz adına bunun takdirini Grup Başkan Vekili yapar.

BAŞKAN – Hayır efendim, öyle bir şey yok, 69’a göre sataşma varsa söz istersiniz ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla orada, kürsüde konuşan hatip, grubumuza yönelik “Namaz kılarırken şöyle, böyle...” vesaire o kadar göndermelerde bulundu ki ben ona cevap vermeye dahi tenezzül etmiyorum, gerekli görmüyorum, “Reddediyorum.” diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ancak, buna da tahammül etmeniz lazım, adil bir yönetim sergilemeniz lazım. Bunu da takdire bırakıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, benim kadar kim tahammül ediyor Allah aşkına ya?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – En son suçlanacak olan benim yani şu Meclis Başkan Vekillerinin içerisinde. Ya, lütfen, çok rica ediyorum.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, sonuç itibarıyla siz, 2 Grup Başkan Vekili arasında kayıtlara geçirme konusunda bir Grup Başkan Vekiline bir son söz veriyorsunuz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Zaten kayda geçiyor.

BAŞKAN – Vallaha, Akbaşıoğlu, siz gelene kadar o güzel gidiyorduk ki herkes konuşuyordu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – ...ancak gereksiz bir yere söz alan, biraz evvel konuşan sözcüsünün cümlelerini tekrar tasdik edici ifadesine hoşgörü gösteriyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu...

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu, kabul edilemez.

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, grubunuza bir sorun: Siz gelene kadar söz isteyip de almayan bir arkadaşınız var mı? Siz gelene kadar herkes konuştu, hiçbir sıkıntı çıkmadı.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sonuç itibarıyla, bakın, ben sadece kayıtlara geçmesi açısından beyanda bulundum, buna dahi tahammül gösteremiyorsunuz. Bu da Genel Kurul ve milletimizin takdirindedir.

BAŞKAN – Ya, her konuşmacının arkasından bu tutanaklara geçirilmez ki!

Evet, şahıslar adına söz talep eden ikinci konuşmacı Tokat Milletvekili Sayın Yusuf Beyazıt.

Buyurun Sayın Beyazıt. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YUSUF BEYAZIT (Tokat) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; ben herhangi bir sataşma yapmadan tamamen teknik olarak konuşacağım, bu konuda hepinizi sükûnete davet ediyorum.

Bugün, Adalet ve Kalkınma Partisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine vermiş olduğumuz Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmeleri için bir araya gelmiş bulunmaktayız. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teklif, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun olmak üzere 4 kanunda değişiklik içermektedir. Teklif 28 maddeden oluşmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilk olarak İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklere değinmek istiyorum. Hak arama hürriyetinin daha da geliştirilmesi amacıyla idari başvurulara cevap verme süresi altmış günden otuz güne, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem tesis edilmesi talebiyle üst makama yapılan başvurulara cevap verme süresi altmış günden otuz güne, idari eylemler nedeniyle dava açmadan önce idareye yapılan zorunlu başvurulara ilişkin idareye tanınan cevap verme süresi altmış günden otuz güne indirilmektedir. Yargılamada yaşanan gecikmelerin önüne geçilmesi ve makul sürede yargılama hakkı ile hak arama hürriyetinin daha etkin korunması amacıyla idari yargı mercilerine verilen nihai kararların gerekçeleriyle birlikte en geç otuz gün içinde yazılması gerektiği açıkça hükme bağlanmaktadır.

Türk Ceza Kanunu'nda yapılması öngörülen değişiklikler kapsamında 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 82, 86, 96 ve 109'uncu maddelerinde düzenleme yapılarak özellikle kadına karşı şiddet eylemleriyle daha etkin mücadele edilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amaçlanmıştır. Kasten öldürme, kasten yaralama, eziyet, kişiyi hürriyetten yoksun kılma suçlarının fail tarafından boşandığı eşine karşı işlenmesi hâli "suçun nitelikli hâlleri" arasına alınmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ceza Muhakemesi Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklerle koruma tedbirleri bakımından kişi hak ve hürriyetlerinin güçlendirilmesi esas alınmıştır. Bu bağlamda, Türk sulh ceza hâkimliğinin tutuklama ve adli kontrol tedbirleriyle ilgili olarak verdiği her türlü karara karşı yapılan itirazların, yargı çevresinde bulunduğu asliye ceza mahkemesi hâkimi tarafından incelenmesi sağlanmaktadır. Sulh ceza hâkimliği işlerinin asliye ceza hâkimi tarafından görülmesi hâlinde ise bu kapsamda yapılacak itirazların inceleme yetkisi yargı çevresinin bulunduğu ağır ceza mahkemesi başkanına verilmektedir. Böylelikle, sulh ceza hâkimliğinin tutuklama ve adli kontrol kararlarına karşı dikey itiraz usulü getirilmekte ve bu kararların asliye ceza mahkemesi tarafından denetlenmesi sağlanmaktadır. Sırf ifade almak amacıyla düzenlenen yakalama emirleri nedeniyle mesai saatleri dışında da yakalanan kişilerin belirlenen tarihte yargı mercilerine gelip ifade vermeyi taahhüt etmeleri durumunda cumhuriyet savcısının emri doğrultusunda, bir defaya mahsus olmak üzere serbest bırakılmalarına imkân sağlanmaktadır.

Tutuklama tedbiri bakımından 100'üncü maddenin (3)'üncü fıkrasında sayılan katalog suçlarda da (1)'inci fıkrada belirtilen "kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut delillerinin bulunması" hususu açıkça vurgulanmaktadır. Tutuklamayla ilgili kararlarda mevcut koşullara ilave olarak adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağını gösteren delillerin de somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterilmesi gerektiği kabul edilmektedir. Konutu terk etmeme -adli kontrol- yükümlülüğünün cezadan mahsup edilebilmesine imkân tanınmaktadır. Buna göre, bu yükümlülük altında geçen her iki gün, bir gün olarak dikkate alınacaktır. Adli kontrol tedbirinin devam edip etmeyeceği hususunun en geç dört aylık aralıklarla incelenmesi sağlanmaktadır. Adli kontrol tedbiri bakımından azami süreler belirlenmektedir. Bu süre, ağır ceza mahkemesinin görevine girmeyen işlerde en çok iki yıl olup zorunlu hâllerde gerekçesi gösterilerek bir yıl daha uzatılabilecektir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde ise adli kontrol süresi en çok üç yıl olup zorunlu hâllerde gerekçe gösterilerek üç yıl, terör suçlarında ise dört yıl daha uzatılabilecektir. Adli kontrol tedbiri altında geçirilebilecek azami sürelerin çocuklar bakımından yarı oranında uygulanması öngörülmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teklifte, mahkemeye erişim hakkının güçlendirilmesi de sağlanmaktadır. Bu kapsamda, mağdur veya şikâyetçinin duruşma öncesinde suçun hukuki nitelendirmesinden haberdar edilmesini sağlamak amacıyla kovuşturma evresine geçildiğinde çağrı kâğıdına iddianamenin de eklenmesi zorunlu hâle getirilmektedir. Mağdur, şikâyetçi ve tanıklar hakkında verilen zorla getirme kararlarının bildirilmesine ilişkin ilave bir usul kabul edilerek, bu kişiler hakkında verilen zorla getirme kararlarının telefon, e-posta gibi iletişim araçlarıyla da bildirilmesi sağlanmaktadır. İddianameye ilişkin bilgiler ile duruşma tarihinin telefon, e-posta gibi iletişim araçlarıyla sanık, mağdur ve şikâyetçiye bildirilmesi öngörülmektedir.

Bilişim sistemlerinin ya da banka veya kredi kartlarının araç olarak kullanılması suretiyle işlenen suçlarda, mevcut yetki kuralına ilave olarak mağdurun yerleşim yeri mahkemeleri de yetkili kılınmak suretiyle bir mağduriyetin daha önüne geçilmektedir.

Teklifte, özel hayatın korunmasına ilişkin değişiklikler de yapılmaktadır. Bu kapsamda, iddianamede, yüklenen suç oluşturulan olaylar ve suçun delilleriyle ilgili bulunmayan bilgilere yer verilmeyeceği kabul edilmektedir. Yargılama sonucunda beraat kararı verilmesi durumunda iletişimin tespitine veya dinlenilmesine ilişkin kayıtların yok edileceği hükme bağlanmaktadır.

Teklifte, cezada alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerinin geliştirilmesiyle ilgili düzenlemeler de yapılmaktadır. Seri muhakeme usulünde yaptırımın belirlenmesi bakımından zincirleme suça ilişkin hükümlerin uygulanabilmesi sağlanmakta ve talep yazısında olması gereken hususların eksikliği hâlinde, eksikliklerin tamamlanması amacıyla mahkemeye iade kararı verebilmek yetkisi tanınmaktadır. Uygulamada yaşanan sorunların önüne geçmek amacıyla, seri muhakeme usulü kapsamına giren bir suçun, kapsama girmeyen başka bir suçla iltisakı hâlinde bu usulün uygulanmayacağı da düzenlenmektedir. Seri muhakeme usulüne ilişkin Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır. Mahkemece iddianamenin kabulünden sonra duruşma gününün belirlenmesi durumunda basit yargılama usulünün uygulanamayacağı açıkça hükme bağlanmaktadır.

Teklifte yer alan diğer husus ise hak kayıplarının önlenmesi amacıyla geçiş hükümlerinin düzenlenmesidir.

Yine teklifte, hâkim adayları ile avukat stajyerlerine Anayasa Mahkemesinde staj yapabileme imkânı getirilmektedir. Böylece hâkim ve avukat adaylarının daha iyi yetişmesi sağlanacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; arz edeceğim son husus açık infaz kurumlarında barındırılan hükümlülerle ilgili Covid-19 izin süresinin uzatılmasına ilişkindir. Covid-19 hastalığı, Dünya Sağlık Örgütü tarafından "pandemi" olarak ilan edilmiştir. Salgının devam etmesi hâlinde, Covid-19 izin süresi Sağlık Bakanlığının önerisi üzerine Adalet Bakanlığı tarafından her defasında iki ay geçmemek üzere en fazla 30/11/2021 tarihine kadar uzatılarak salgın hastalıktan korunma amaçlı tedbirlerin alınmasına devam edilebilecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

YUSUF BEYAZIT (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 30 Mayıs 2019 tarihinde açıklanan Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nde vizyon olarak güven veren ve erişilebilir bir adalet sistemi vurgulanmıştı. Yine, 2 Mart 2021 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanımızca açıklanan İnsan Hakları Eylem Planı'nda özgür birey, güçlü toplum ve daha demokratik bir Türkiye vizyonu ön plana çıkarılmıştı. Kuşkusuz bundan sonraki süreçte de Yargı Reformu Stratejisi Belgesi'nde gösterilen amaç ve hedefler doğrultusunda, İnsan Hakları Eylem Planı'nda belirtilen amaç ve hedefleri gerçekleştirme noktasında çalışmalarımız devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargı bağımsızlığının ve tarafsızlığının geliştirilmesine, temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunmasına, adalete erişimin kolaylaştırılmasına, yargıya güvenin artırılmasına ve insan merkezli olan hizmet anlayışının gelişmesine katkı vereceğiniz umuduyla bu teklife destek vereceğinizi düşünüyorum; hepinize saygılarımı, hürmetlerimi arz ediyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 274 sıra sayılı Komisyon Raporu'nun görüşmelerinin devamı hususunda İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İç Tüzük 72'nci madde uyarınca 274 sıra sayılı Kanun Teklifi ve Komisyon Raporu'nun tümü üzerindeki görüşmelere devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

Engin Altay

İstanbul

Baha Ünlü

Osmaniye

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza...

Zeynel Emre

İstanbul

Erkan Aydın

Bursa

Mahmut Tanal

İstanbul

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önergemizin oylamasından önce yoklama talebimiz var

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, bunu yerine getireceğim.

Sayın Altay, Sayın Emre, Sayın Tanal, Sayın Aydın, Sayın Yılmazkaya, Sayın Girgin, Sayın Sümer, Sayın Ceylan, Sayın Zeybek, Sayın Şeker, Sayın Özcan, Sayın Arık, Sayın Kılıç, Sayın Ünlü, Sayın Zeybek, Sayın Bulut, Sayın Hakverdi, Sayın Ünsal, Sayın Özdemir, Sayın Şevkin.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Yoklamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.36

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.42

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: İshak GAZEL (Kütahya), Emine Sare AYDIN (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 99'uncu Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – 274 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerin devamı hususunda İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş önergenin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

Pusula veren arkadaşlar lütfen salondan ayrılmasın.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Yapılan ikinci yoklamada da toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 7 Temmuz 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.46